

Programul de formare a abilităților de îngrijire pentru familiile copiilor cu întârzieri sau dizabilități de dezvoltare

Ghidul vizitelor la domiciliu pentru facilitatori

Programul de formare a abilităților de îngrijire pentru familiile copiilor cu întârzieri sau dizabilități de dezvoltare

Ghidul vizitelor la domiciliu pentru facilitatori

© Fundația **Neuroatipic**, Asociația **Atipic** (Atipic Kids), Asociația de **Terapii Cognitiv-Comportamentale și Programe de Reabilitare** (ATCCPR), Asociația **Surâsul Albastru** 2023

Traducere coordonată de Dr. Psih **Maria Cristina (Crina) Nedelcu**, Lect. Univ. Dr. **Claudia Iuliana Iacob** și **Cristina Nichita**, președinte Asociația Surâsul Albastru, în colaborare cu următorii voluntari (în ordine alfabetică): Maria-Luciana Bumbănac, Marina Cîrstea, Răzvan Dobrescu, Cristina Florescu, Teodora Holbea, Gabriela-Alexandra Huiu, Maria-Alexandra Izghirean, Melisa-Esra Marin, Camelia-Maria Militaru, Elena Munteanu, Andreea Popa, Vlad Romila, Bianca-Luiza-Maria Strehioiu, Emilia Șerban, Arezu-Alexia Vaezei

Această traducere nu a fost creată de Organizația Mondială a Sănătății (OMS). OMS nu este responsabil pentru conținutul sau acuratețea acestei traduceri. Ediția originală în limba engleză: Caregiver skills training for families of children with developmental delays or disabilities: home visit guide for facilitators. Geneva: World Health Organisation; [2023]. Licența: CC BY-NC-SA 3.0 IGO va fi ediția obligatorie și autentică.

Această lucrare tradusă este disponibilă sub CC BY-NC-SA 3.0

Cuprins

Mulțumiri	iv
Introducere	vii
1 Prima vizită la domiciliu (1): Stabilirea obiectivelor	1
2 A doua vizită la domiciliu (2): Coaching pentru îngrijitori.....	60
3 A treia vizită la domiciliu (3): Susținerea practicii independente a îngrijitorilor.....	94

Mulțumiri

Coordonarea proiectului

Dezvoltarea și testarea în practică a pachetului de formare a abilităților îngrijitorului au fost coordonate de Chiara Servili, sub conducerea lui Tarun Dua, Shekhar Saxena (până în 2018) și Dévora Kestel (din 2019), Departamentul de Sănătate Mintală și Consum de Substanțe al OMS.

Dezvoltarea conținutului

Principalii contribuitori

(în ordine alfabetică, cu afilierea la momentul contribuirii)

Experți externi: Felicity L. Brown (War Child Holland și Universitatea din Amsterdam, Olanda), Laura Pacione (Universitatea din Toronto, Canada), Erica Salomone (Universitatea din Milano-Bicocca, Italia), Stephanie Shire (Universitatea din Oregon, Statele Unite ale Americii (SUA)).

Personalul tehnic al OMS: Chiara Servili (Departamentul de Sănătate Mintală și Consum de Substanțe, Sediul central)

Contribuții tehnice și revizuire

(în ordine alfabetică, cu afilierea la momentul contribuirii)

Experți externi: Nazmin Abdullah (Universitatea Kebangsaan, Malaezia), Amina Abubakar (KEMRI- Wellcome Trust, Kenya), Julnar Al-Kaied (Corpul Medical Internațional, Republica Arabă Siriană), Carlos G. Alonso-Rivera (Asociația Internațională de Pediatrie, Mexic), Ana Andreeva-Sapundzhieva (Centrul pentru Reabilitare Socială și Integrare, Bulgaria), Maria Paz Araya (Ministerul Sănătății, Chile), Anara Asanalieva (Centrul pentru Copii cu Autism, Kârgâzstan), Gulnaz Azhymambetova (Departamentul de Sănătate, Kârgâzstan), Alexandra Bagney (Médecins Sans Frontières, Spania), Merry Barua (Action for Autism, India), Tolulope Bella-Awusah (Universitatea din Ibadan, Nigeria), Erlinda Borromeo (Fundația Autism Hearts, SUA), Daniel Bulte (Universitatea din Oxford, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (Regatul Unit)), July Caballero (Ministerul Sănătății Mintale, Peru), Carmen Julissa Cayo Medina (Institutul Național de Sănătate Mintală, Peru), Ya-Chih Chang (Autism Speaks, SUA), Tony Charman (King's College London, Regatul Unit), Biyuan Chen (Universitatea Sun Yat-Sen, China), Mariana Chervenкова (Asociația Autism Today, Bulgaria), Chung-Hsin Chiang (NCU, Taipei), Youngmin Choi (Republica Korea), Brian Cort (Canada), Carla Cortez (Peru), Sebastián Cukier (PANAACEA, Argentina), Cristiane Silvestre de Paula (Universitatea Presbiteriană Mackenzie, Brazilia), Luc de Montigny (Universitatea McGill, Canada), Petrus De Vries (Universitatea din Cape Town, Africa de Sud), Limia Dewan (Centrul BRAC, Bangladesh), Marie-Charlotte Dextraze (Madawaska Valley Homeschoolers, Canada), Gauri Divan (Sangath, India), Pamela Dixon (Autism Speaks, SUA), Winnie Dorego (Centrul pentru Dezvoltarea Sănătății din Visayas de Est, Filipine), Svyatoslav Dovbnya (Fundația Naked Heart, Federația Rusă), Dzhamilia Dunganova (Universitatea de Stat din Kârgâzstan, Kârgâzstan), Patrick Dwyer (Universitatea din California, Davis, SUA), Julian Eaton (CBM Africa de Vest, Togo), Aala El - Khani (Universitatea din Manchester, Regatul Unit), Mayada Elsabbagh (Universitatea McGill, Canada), Mohamed Ali AbdulFattah Mohamed ElShazly (Corpul Medical Internațional, Turcia), Camilla Ferrante (Universitatea din Milano-Bicocca, Italia), Magdalene Foo (Institutul de

Sănătate Mintală, Singapore), Natsuko Fukuda (Republica Coreea), Daniel Fung Shuen Sheng (Institutul de Sănătate Mintală, Singapore), Galiya Gaas (Hand in Hand, Kârgâzstan), Eman Gaber (Universitatea din Cairo, Egipt), Fe Garcia (World Vision International, SUA), Ricardo Garcia (Universitatea din Chile, Chile), Jason Garner (Dubai Health Care City, Emiratele Arabe Unite), Tewodros Getye (Centrul de Autism Nehemiah, Etiopia), Mehdi Ghanadzade (Institutul VRF, Republica Islamică Iran), Lucky Ghose (Centrul BRAC, Bangladesh), Deepa Grover (UNICEF), Sudhanshu Grover (Action for Autism, India), Fiorella Guerrero (Universitatea din Florida, SUA), Hailiang Guo (Fundația pentru Dezvoltarea Femeilor din China, China), Syed Usman Hamdani (Fundația de Cercetare pentru Dezvoltare Umană, Pakistan), Charlotte Hanlon (Universitatea Addis Abeba, Etiopia), Sarah Louise Harrison (Corpul Medical Internațional, Turcia), Homayoun Hashemi (Organizația de Stat pentru Asistență Socială din Iran, Republica Islamică Iran), Paola Hebe Jelonche (Fundația Visibila, Argentina), Rosa Hoekstra (King's College London, Regatul Unit), Maria del Milagro Huaman Lu (Soy Austista y Que!, Peru), Yasmin Hussain (SEAMEO SEN, Malaezia), Judy Hutchings (Universitatea Bangor, Regatul Unit), Alaa Ibrahim (Universitatea McGill, Canada), Ivan Ivanov (Centrul de Sprijin Comunitar, Bulgaria), Seokyeon Ji (Republica Coreea), Sazlina Kamaralzaman (Universitatea Kebangsaan, Malaezia), Tsveta Kamensky (UNICEF Bulgaria), Connie Kasari (Universitatea din California, SUA), Raheleh Khansari (Organizația de Stat pentru Asistență Socială din Iran, Republica Islamică Iran), Leekyung Kim (Republica Coreea), Yeni Kim (Republica Coreea), Yongjik Kim (Societatea de Autism din Coreea, Republica Coreea), Margarita Kinshina (Ministerul Sănătății, Federația Rusă), Phiona Naserian Koyiet (World Vision, Kenya), Vibha Krishnamurthy (Centrul de Dezvoltare a Copilului Ummeed, India), Kim Kwang-Hee (Republica Coreea), Samer Lia (Corpul Medical Internațional, Turcia), Pierina Landolfi (PANAACEA, Argentina), Layma Lankmane (The Way Out Fund, Federația Rusă), Janet Lau (Universitatea din Hong Kong, China, Hong Kong SAR), Rachel Leung (China, Hong Kong SAR), Janice Light (Universitatea din Penn State, SUA), Miroslava Macheva (Centrul Comunitar de Sprijin pentru Copii și Părinți, Bulgaria), Milena Marinova (UNICEF Bulgaria), Rositsa Markova (Centrul de Îngrijire Complexă pentru Copiii cu Dizabilități și Afecțiuni Cronice, Bulgaria), Helen McConachie (Universitatea din Newcastle, Regatul Unit), Sharynne McLeod (Universitatea Charles Sturt, Australia), Nermeen Abdelaziz M. Moharam (Médecins du Monde, Egipt), Inna Monova (Fundația Naked Heart, Federația Rusă), Cecilia Montiel Nava (Autism Speaks, SUA), Carina Morillo (Fundación Brincar por un autismo feliz, Argentina), Tatiana Morozova (Fundația Naked Heart, Federația Rusă), Lucia Murillo (Autism Speaks, SUA), Basma T. M. Nakhleh (Societatea de Pediatrie din Palestina, teritoriul palestinian ocupat, inclusiv Ierusalimul de Est), Young Namkung (Republica Coreea), Thi Nha Trang Nguyen (Vinschool Primar, Vietnam), Bolajoko Olusanya (Centrul pentru „Healthy Start Initiative”, Nigeria), Elisey Osin (The Way Out Fund, Federația Rusă), Narges Parastari Farkoosh (Organizația de Stat pentru Asistență Socială din Iran, Republica Islamică Iran), Diane Philipp (Universitatea din Toronto, Canada), Shawn Picard (Canada), Rolando Pomalima (Institutul Național de Sănătate Mintală, Peru), Mariaam Pourseid (Organizația de Stat pentru Asistență Socială din Iran, Republica Islamică Iran), Marie-Helen Prud'homme (Centrul de Sănătate al Universității McGill, Canada), Atif Rahman (Universitatea din Liverpool, Regatul Unit), Rocio del Pilar Ramirez Flores (Instituto Nacional de Salud Mental, Peru), Salvador Ramírez Gallegos (Mexic), Alexia Rattazzi (PANAACEA, Argentina), Kara Reagon (Autism Speaks, SUA), Brian Reichow (Universitatea din Florida, SUA), Peter Rosenbaum (Centrul CanChild, Canada), Cécile Rousseau (Universitatea McGill, Canada), Eoin Ryan (Corpul Medical Internațional, SUA), Sayed Abdullah Sadat (MBC, Republica Islamică Iran), Bettina Schwethelm (UNICEF), Mawathage Fatima Sudarshi Perera Seneviratne (Universitatea din Colombo, Sri Lanka), Koyeli Sengupta (Centrul de Dezvoltare a Copilului Ummeed, India), Hibah Abdullah Shata (Centru

Medical de Intervenție Timpurie pentru Copii, Emiratele Arabe Unite), Rehana Sherif Yekatit (Spitalul 12, Etiopia), Andy Shih (Autism Speaks, SUA), Kimberlee Shoecraft (Comitetul Internațional de Salvare, SUA), Norbert Skokauskas (Universitatea Norvegiană de Știință și Tehnologie, Norvegia), Sofía Sol Hilsenrat (Fundacion Brincar por un autismo feliz, Argentina), Wei-Tsuen Soong (China), Maria Stancheva (Centrul pentru Reabilitare Socială și Integrare, Bulgaria), Claudine Storbeck (Centrul de Studii pentru Surzi – HI HOPES – Universitatea din Witwatersrand, Africa de Sud), Delfina Suaya (Ministerul Sănătății din provincia Buenos Aires, Argentina), Inyoung Sung (Republica Coreea), Markos Tesfaye (Universitatea Jimma, Etiopia), Hasnah Toran (Permata Kurnia, Malaezia), Vivek Prabhakar Vajaratkar (Centrul Sangath, India), Elie S. Valencia (Universitatea Columbia, SUA), Desislava Vassileva (Asociația Autism Today, Bulgaria), Krista Vick (Universitatea din Saskatchewan, Canada), Manuela Wälchli (Elveția), Saima Wazed Hossain (Fundatia Shuchona, Bangladesh), Inka Weissbecker (Corpul Medical Internațional, SUA), Nickoleta Yoncheva (Karin Dom, Bulgaria), Anastasia Zalogina (Fundatia Naked Heart, Federația Rusă), Xiaobing Zou (Universitatea Sun Yat-Sen, China).

Personalul tehnic al OMS: Claudina Cayetano (Oficiul Regional pentru Americi), Ken Carswell (Departamentul de Sănătate Mintală și Consum de Substanțe, Sediul), Bernadette Daelmans (Departamentul de Sănătate și Îmbătrânire Maternală, a Nou-născutului, Copilului și Adolescentului, Sediul), Pauline Kleinitz (Boli Netransmisibile, Sediul), Khalid Saeed (Oficiul Regional pentru Mediterana de Est), Sabine Van Tuyl Van Serooskerken Rakotomalala (Departamentul pentru Determinanții Sociali ai Sănătății, Sediul central).

Contribuție financiară

OMS mulțumește cu recunoștință pentru sprijinul financiar oferit de Autism Speaks.

Introducere

Acest ghid face parte din pachetul de materiale pentru furnizarea *Programului de formare a abilităților de îngrijire pentru familiile copiilor cu întârzieri sau dizabilități de dezvoltare*.

Introducere

Programul de formare a abilităților de îngrijire a fost dezvoltat pentru a facilita accesul la abilitățile și strategiile parentale pentru îngrijitorii copiilor cu întârzieri sau dizabilități de dezvoltare.

Publicul țintă este reprezentat de îngrijitorii copiilor cu vârste cuprinse între 2 și 9 ani, cu întârzieri în dezvoltare sau dizabilități, cu un accent special pe îngrijitorii copiilor cu întârzieri și deficiențe în domeniul social și al comunicării. Cu toate acestea, nu este necesar ca un copil să aibă un diagnostic pentru a putea utiliza programul, iar intervalul de vârstă poate fi ușor ajustat în funcție de nevoi.

Prezentare generală a programului

Programul de formare a abilităților de îngrijire este conceput pentru a fi furnizat în nouă sesiuni de grup și trei vizite la domiciliu de către facilitatori nespecialiști instruiți și supervizați. Sesiunile suplimentare de grup și vizitele la domiciliu pot fi oferite pentru a acorda mai mult timp pentru strategii privind starea de bine a îngrijitorilor și pentru strategii adaptate nevoilor îngrijitorilor copiilor care vorbesc puțin sau deloc. În plus față de acest ghid de vizită la domiciliu pentru facilitatori, pachetul de formare a abilităților îngrijitorilor include alte patru ghiduri, în timp ce alte două documente sunt în curs de elaborare:

- Introducere;
- Ghid de adaptare și implementare;
- Ghidul facilitatorilor: sesiunile de grup 1–9;
- Ghidul participanților: sesiunile de grup 1–9;
- Ghid vizitelor la domiciliu pentru facilitatori;
- Îngrijitorii copiilor care vorbesc puțin sau deloc: ghiduri ale facilitatorilor și participanților (în curând);
- Starea de bine a îngrijitorului: ghiduri pentru facilitatori și participanți (în curând).

Cum să utilizați acest ghid

Acest ghid al facilitatorilor oferă informații privind desfășurarea celor trei vizite la domiciliu. Este un manual de referință care trebuie utilizat împreună cu o formare profesională specifică în domeniul dobândirii abilităților de îngrijire și sub supervizare. Acesta include îndrumări cu privire la modul de desfășurare a fiecăreia dintre cele trei vizite de bază la domiciliu. Ghidul include descrieri detaliate ale obiectivelor și activităților pentru fiecare vizită la domiciliu. Sunt incluse, de asemenea, informații privind stabilirea obiectivelor și formulare, precum și informații pentru identificarea și rezolvarea problemelor. Cu toate acestea, parcurgerea ghidului nu este suficientă pentru învățarea strategiilor și predarea acestora. Este important ca facilitatorii să primească o formare practică și să fie supervizați pentru a le oferi îngrijitorilor cadrul potrivit dobândirii abilităților de îngrijire.

Pentru cine este acest ghid?

Acest ghid al facilitatorilor se adresează nespecialiștilor (lucrători comunitari din domeniul sănătății, asistenți sociali, asistenți medicali, facilitatori de educație timpurie, învățători/profesori, îngrijitori cu experiență etc.) care sunt instruiți pentru a oferi cursuri de formare în domeniul abilităților de îngrijire.

Facilitatorii vor trebui să dispună de o pregătire formală în ceea ce privește abilitățile și strategiile de dobândire a abilităților de îngrijire, facilitarea sesiunilor de grup și a vizitelor la domiciliu. Facilitatorii ar trebui să primească sprijin și supervizare continuă din partea unui supervisor calificat. Supervizorii ar trebui să fie pregătiți în domeniul formării abilităților de îngrijire, să aibă experiență personală în ceea ce privește organizarea sesiunilor de grup și a vizitelor la domiciliu și, în mod ideal, ar trebui să aibă o experiență de formare suplimentară în ceea ce privește asigurarea supervizării.

Structura și obiectivele vizitei la domiciliu

Structura generală a vizitei la domiciliu include:

- Salutarea familiei și copilului;
- Discutarea cu îngrijitorul a problemelor specifice vizitei respective. Vizita 1 include întocmirea unui istoric al contactului familiei cu serviciile de asistență și evaluarea comportamentului și a funcționării copilului în ceea ce privește comunicarea. Vizitele 2 și 3 includ revizuirea mesajelor cheie și strategiilor și a practicii la domiciliu;
- Observarea interacțiunii dintre îngrijitor și copil și a interacțiunii dintre facilitator și copil;
- Demonstrarea de către facilitator a abilităților și strategiilor de formare a îngrijitorului (sfaturi) și ghidarea îngrijitorului cu privire la aceste strategii;
- Stabilirea obiectivelor pe baza observațiilor și interviului cu îngrijitorul. Obiectivele sunt identificate în cadrul vizitei 1 și sunt discutate și revizuite în cadrul vizitelor 2 și 3;
- Planificarea pe viitor. Vizitele 1 și 2 includ invitarea familiei la următoarea ședință și discutarea posibilelor obstacole și soluții, iar vizita 3 include crearea unui plan pentru practica continuă a strategiilor de formare a abilităților de îngrijire.

Obiectivele vizitelor la domiciliu includ stabilirea unei relații cu familia, inclusiv cu acei membri ai familiei care nu participă la sesiunile de grup, învățarea despre competențele de dezvoltare și comportamentul copilului, precum și despre mediul de acasă; ajutarea persoanei care se ocupă de îngrijirea copilului să stabilească obiective pentru copil; ghidarea îngrijitorului pentru a pune în practică strategiile învățate în cadrul sesiunilor de grup; rezolvarea problemelor cu care se confruntă îngrijitorul copilului; promovarea participării la sesiunile de grup; și identificarea oricăror nevoi suplimentare ale familiei și trimiterea la servicii suplimentare, după caz. Fiecare vizită la domiciliu include o evaluare a nevoilor familiei. Facilitatorii trebuie să fie conștienți de semnele care indică faptul că este nevoie de asistență suplimentară - inclusiv cele care vizează sănătatea copilului sau a îngrijitorului, provocări cu privire la sănătatea mintală, o potențială maltratare a copilului sau cele ce indică lipsuri materiale.

Fiecare vizită la domiciliu are sarcini și obiective specifice care sunt detaliate în acest ghid.

Vă rugăm să consultați sesiunile 1-9 din Ghidul facilitatorilor pentru informații privind facilitarea sesiunilor de grup.

Considerații de adaptare și implementare

Acest manual a fost elaborat în speranța că va fi adaptat la cadrul în care va fi furnizat. Pentru informații suplimentare privind adaptarea vizitelor la domiciliu în general sau adaptarea acestui manual, consultați *Ghidul de adaptare și implementare*.

Pentru informații suplimentare privind formarea și supervizarea, consultați secțiunea privind formarea facilitatorilor din introducerea la cursul de formare a abilităților pentru îngrijitori.

1

Prima vizită la domiciliu (1): Stabilirea obiectivelor

Cuprins

Introducere în domeniul vizitelor la domiciliu	3
Conținutul ghidurilor de vizită la domiciliu	3
O scurtă privire asupra programării vizitelor la domiciliu	4
Componenta de evaluare.....	5
Care este componenta de evaluare a vizitelor la domiciliu?	5
Ce sunt evaluările privind interacțiunea îngrijitor-copil și interacțiunea facilitator-copil?	5
De ce avem nevoie de componenta de evaluare (interacțiunea îngrijitor-copil și interacțiunea facilitator-copil)?	5
Componenta de stabilire a obiectivelor	6
Componenta de coaching	6
Care este componenta de coaching?	6
De ce avem nevoie de coaching?	7
Când trebuie să vă consultați supervizorul	7
Prima vizită la domiciliu (1) (înainte de ședința de grup 1)	8
Lucruri pe care trebuie să le aduceți cu dumneavoastră.....	8
Obiectivele și calendarul activităților	9
Obiectivele de învățare pentru îngrijitor	11
Introducere	11
Faceți cunoștință cu familia și prezentați programul	11
Partea 1: Culegerea de informații despre copil și îngrijitor	11
1A) Puneți întrebări despre dezvoltarea, comportamentul și funcționarea copilului.....	11
1B) Interesați-vă care sunt nevoile suplimentare ale familiei.....	12
Aspecte care vă pot avertiza cu privire la maltratarea copilului.....	13
1C) Opțional: Utilizați o listă de verificare a evaluării dezvoltării	13
Partea 2: Observarea interacțiunii îngrijitor-copil și interacțiunea cu copilul	14
2A) Observați interacțiunea îngrijitor-copil	14
2B) Interacțiunea facilitator-copil pentru a evalua abilitățile de comunicare și de joc ale copilului	17
Partea 3: Identificarea nivelului actual de competențe al copilului.....	29
Identificați abilitățile de comunicare și de joc ale copilului	29
Partea 4: Selectarea obiectivelor pentru copil.....	31
Completați obiective pentru copil	31
A) Identificarea obiectivelor de comunicare.....	31
B) Identificarea obiectivelor de joc.....	32
C) Identificarea obiectivelor privind abilitățile de viață zilnică	35
D) Identificarea obiectivelor de reglare a comportamentului	36
E) Identificați activitățile și prioritățile familiei	36
Partea 5: Selectarea obiectivelor pentru îngrijitori	38
Partea 6: Selectarea rutinei țintă	42
Încheierea vizitei la domiciliu.....	44
Revizuirea obiectivelor	44
Invitați familia la sesiunea 1.....	45
Apeluri telefonice	46
Obiectivele și calendarul activităților	46
Anexa 1: Materiale din kit.....	47
Materialele sugerate pentru kit pentru interacțiunea îngrijitor – copil	47
Materiale sugerate pentru kitul de interacțiune facilitator și copil	47
Anexa 2: Fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor – prima vizită la domiciliu (1).....	48

Introducere în domeniul vizitelor la domiciliu

Programul de formare a abilităților de îngrijire include trei vizite la domiciliu (prima înainte de începerea sesiunilor de grup; a doua între sesiunile 3 și 6 (de preferință după sesiunea 5); și a treia după ultima sesiune de grup). Acest ghid vă va ajuta să vă pregătiți pentru fiecare vizită la domiciliu.

Vizitele la domiciliu oferă posibilitatea de a: 1) stabili o relație cu familia; 2) învăța despre competențele de dezvoltare și comportamentul copilului, precum și despre mediul familial de acasă; 3) ajuta îngrijitorii să stabilească obiective pentru formarea competențelor de îngrijire și să implementeze cu succes strategiile care le-au fost prezentate în timpul sesiunilor de grup; 4) soluționa provocările în direct cu îngrijitorii; și 5) identifica orice nevoi suplimentare ale familiei.

Nu uitați să luați cu dvs. *fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor vizitei la domiciliu* pentru acea sesiune de fiecare dată când faceți o vizită la domiciliu (a se vedea anexa 2 pentru fișa de lucru pentru vizita la domiciliu 1).

Dacă este pentru prima dată când facilitați formarea abilităților de îngrijire, consultați-vă cu supervisorul înainte de fiecare vizită pentru a planifica vizita. După fiecare vizită, consultați-vă cu supervisorul dumneavoastră pentru a cere feedback cu privire la obiectivele familiilor pentru formarea abilităților de îngrijire, pentru a soluționa orice dificultăți în ceea ce privește stabilirea unei relații, instruirea îngrijitorilor sau răspunsul la întrebările și nevoile familiilor.

Conținutul ghidurilor de vizită la domiciliu

Ghidurile de vizită la domiciliu includ instrucțiuni detaliate privind modul de interacțiune cu persoana care se ocupă de copil și cu copilul la domiciliu.

Ghidul pentru prima vizita la domiciliu (1) cuprinde instrucțiuni pentru **componenta de evaluare** a vizitelor la domiciliu, și anume:

- **interviul cu îngrijitorul;**
- **observarea interacțiunii dintre îngrijitor și copil; și**
- **interacțiunea facilitator-copil.**

Acesta include, de asemenea, instrucțiuni privind **componenta de stabilire a obiectivelor**.

Ghidurile pentru a doua și a treia vizită la domiciliu (2) și (3) includ instrucțiuni pentru **componenta de formare de competențe a vizitelor la domiciliu**, și anume:

- **furnizarea de coaching persoanei care se ocupă de copil și demonstrarea strategiilor de interacțiune cu copilul;**
- **sprijinirea practicii independente a îngrijitorului.**

O scurtă privire asupra programării vizitelor la domiciliu

	Prima vizită la domiciliu (1)	A doua vizită la domiciliu (2)	A treia vizită la domiciliu (3)
Sincronizare	<i>Înainte de sesiunea 1</i>	<i>Între sesiunea 5 și sesiunea 6*</i>	<i>După sesiunea 9</i>
Obiectivul vizitei	Faceti cunoștință cu familia și stabiliți obiectivele	- Reevaluarea obiectivelor - Furnizarea unei asistențe personalizate	- Reevaluarea obiectivelor - Furnizarea unei asistențe personalizate - Planuri pe termen lung
Componenta de evaluare	- Evaluarea nevoilor copilului/îngrijitorului - Interviu cu îngrijitorul - Administrarea interacțiunii dintre facilitator și copil - Observarea interacțiunii dintre îngrijitor și copil	- Evaluarea nevoilor copilului/îngrijitorului - Observarea interacțiunii dintre îngrijitor și copil	- Evaluarea nevoilor copilului/îngrijitorului - Observarea interacțiunii dintre îngrijitor și copil
Componenta de stabilire a obiectivelor	- Stabilirea obiectivelor - Completarea fișei de lucru pentru stabilirea obiectivelor	- Reevaluarea obiectivelor - Consultarea și ajustarea fișei de lucru, dacă este necesar	- Reevaluarea obiectivelor - Consultarea și ajustarea fișei de lucru pentru obiective pe termen lung
Componenta de formare a competențelor	Prima demonstrație a strategiilor [opțional]	Coaching și demonstrație a strategiilor	Coaching și demonstrație a strategiilor

* Observații privind momentul celei de-a doua vizite la domiciliu (2)

- Pentru toate locațiile:** Având în vedere importanța furnizării de coaching cu privire la conținutul sesiunilor 4 și 5 privind comunicarea, a doua vizită la domiciliu (2) ar trebui să fie programată de preferință imediat după sesiunea 5. Dacă acest lucru nu este posibil, pot fi luate în considerare opțiuni alternative pentru programarea celei de-a doua vizite la domiciliu (2), clasificate aici în funcție de preferință:
 - Opțiunea 1** (cea mai preferabilă): a doua vizită la domiciliu (2) se efectuează între sesiunea 5 (Promovarea comunicării) și sesiunea 6 (Predarea noilor abilități în pași mici și niveluri de ajutor)
 - Opțiunea 2** (intermediară): a doua vizită la domiciliu (2) se efectuează între sesiunea 4 (Înțelegerea comunicării) și sesiunea 5 (Promovarea comunicării)
 - Opțiunea 3** (cea mai puțin preferabilă): a doua vizită la domiciliu (2) se efectuează între sesiunea 3 (Rutinele de joacă și de acasă) și sesiunea 4 (Înțelegerea comunicării)
- Centrele de cercetare** ar trebui să programeze, de preferință, a doua vizită la domiciliu (2) conform opțiunii 1 de mai sus.
- Centrele de cercetare** ar trebui, de preferință, să programeze a doua vizită la domiciliu (2) în același interval de timp pentru toți participanții, adică între aceleași două vizite, și să înregistreze momentul celei de-a doua vizite la domiciliu (2) pentru fiecare familie.

Componenta de evaluare

Care este componenta de evaluare a vizitelor la domiciliu?

- În timpul vizitelor la domiciliu, evaluați abilitățile copilului prin intermediul interacțiunii îngrijitor-copil și a interacțiunii facilitator-copil.

Ce sunt evaluările privind interacțiunea îngrijitor-copil și interacțiunea facilitator-copil?

- Evaluarea interacțiunii îngrijitor-copil (denumită și CCI) și evaluarea interacțiunii facilitator-copil (denumită și FCI) sunt instrumente clinice care oferă informații valoroase despre abilitățile copilului în interacțiunea cu îngrijitorul său și cu un adult cu care copilul nu este foarte familiarizat (facilitatorul). Interacțiunea îngrijitor-copil și interacțiunea facilitator-copil durează 12 minute fiecare. Pentru aceasta este necesar un kit standard de materiale.
- În cazul utilizării clinice, înregistrarea video este utilă pentru monitorizare și supervizare, dar nu este obligatorie. În scopuri de cercetare, înregistrarea video este obligatorie.

De ce avem nevoie de componenta de evaluare (interacțiunea îngrijitor-copil și interacțiunea facilitator-copil?)

- Administrată la fiecare vizită la domiciliu, interacțiunea dintre îngrijitor și copil este o oportunitate cheie pentru:
 - a observa comunicarea, abilitățile de joc și comportamentul copilului (toate vizitele la domiciliu);
 - a observa stilul natural de interacțiune al persoanei care se ocupă de copil/îngrijitorului (prima vizită la domiciliu (1));
 - a observa progresul îngrijitorului și nevoia acestuia de asistență suplimentară privind utilizarea strategiilor în timpul formării competențelor de îngrijire (a doua vizită la domiciliu (2)) și la sfârșitul formării (a treia vizită la domiciliu (3)).
- Administrată în cadrul primei vizite la domiciliu (obligatoriu) și în cadrul celei de-a treia vizite la domiciliu (opțional), interacțiunea facilitator-copil este o interacțiune semi-structurată care vă permite să:
 - observați nivelul de bază al copilului în ceea ce privește comunicarea, abilitățile de joc și comportamentul (vizita la domiciliu 1);
 - observați comunicarea, aptitudinile de joc și comportamentul copilului la finalul perioadei de evaluare (a treia vizită la domiciliu (3); opțional).
- La prima vizită la domiciliu, observațiile privind interacțiunea dintre îngrijitor și copil și dintre facilitator și copil vă vor ajuta să completați fișa de stabilire a obiectivelor și să identificați obiectivele familiei.
- În cadrul celei de-a treia vizite la domiciliu (3), observațiile privind interacțiunea îngrijitor-copil și interacțiunea facilitator-copil (opțional) vă vor ajuta să reevaluați obiectivele și să planificați practica independentă a familiei după terminarea formării.

Ghidul vizitelor la domiciliu pentru facilitatori

- Nu uitați să luați cu dumneavoastră fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor la fiecare vizită.
- De asemenea, puteți folosi aceste observații pentru a identifica nevoile suplimentare ale familiei. Vă rugăm să consultați acest ghid pentru a vă ajuta să pregătiți fiecare vizită la domiciliu.

Componenta de stabilire a obiectivelor

- Componenta de stabilire a obiectivelor este o parte esențială a formării abilităților de îngrijire.
- Analizând notițele pe care le-ați luat la interviul cu îngrijitorul și observațiile privind interacțiunea îngrijitor-copil și interacțiunea dumneavoastră (interacțiunea facilitator-copil) cu copilul, veți:
 1. putea stabili **nivelul actual al abilităților copilului și utilizarea spontană a strategiilor de către îngrijitor;**
 2. putea identifica obiectivele de intervenție (aspecte ce trebuie avute în vedere) pentru următoarele arii:
 - Obiectivele pentru **copii**
 - comunicare
 - joacă
 - abilități de viață zilnică
 - reglarea comportamentului
 - Obiectivele **îngrijitorilor**
 - folosirea strategiilor de intervenție
- *Ghidul primei vizite la domiciliu (1)* oferă instrucțiuni detaliate privind desfășurarea activităților în vederea obținerii informațiilor de care aveți nevoie pentru a selecta obiectivele de intervenție.
- Veți **scrie obiectivele de intervenție în fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor** și le veți revizui în timpul cursului de formare a abilităților de îngrijire.

Componenta de coaching

Care este componenta de coaching?

- Componenta de coaching (a se vedea Ghidul de coaching, Anexa 3) reprezintă o metodologie cheie prin care adulții pot asimila competențele de îngrijire. Este o formă de asistență personalizată oferită de către facilitator îngrijitorului, care constă în asistarea persoanei care se ocupă de copil, în timp ce acesta sau aceasta interacționează cu copilul. Este diferită de interacțiunea îngrijitor-copil, deoarece facilitatorul nu se limitează la a observa interacțiunea (ca în cazul interacțiunii îngrijitor-copil), ci își asumă un rol activ pentru a ajusta sau îmbunătăți interacțiunea. Durata este variabilă, în funcție de modul în care răspunde copilul (de la câteva minute la 12-15 minute).

- Nu există un set standard de materiale, în acest caz. Se poate folosi fie kitul de interacțiune între îngrijitor și copil, fie materialele disponibile în casă (sau o combinație între cele două).
- În cazul utilizării clinice, înregistrarea video este utilă pentru monitorizare și supervizare, dar nu este obligatorie. În scopuri de cercetare, înregistrarea video poate fi o cerință.
- Dacă copilul este obosit, nu se simte bine sau dacă mai multe încercări de a-l face să se implice eșuează, puteți folosi acest timp pentru a explica posibilele strategii și a juca un joc de rol cu îngrijitorul.

De ce avem nevoie de coaching?

Componenta de coaching se asigură ca fiecare îngrijitor să primească asistență personalizată care să răspundă nevoilor sale și ale copilului, incluzând:

- sprijin intensiv în ceea ce privește strategiile care se potrivesc cel mai bine nevoilor copilului;
- sprijin pentru îngrijitor.

Acesta se bazează pe nevoile și preferințele de învățare ale persoanei care se ocupă de copil.

- *Ghidul pentru a doua vizită la domiciliu (2)* oferă instrucțiuni pentru **furnizarea de coaching** și **revizuirea obiectivelor de intervenție** selectate în cadrul primei vizite la domiciliu (1), după caz.
- *Ghidul pentru a treia vizită la domiciliu (3)* oferă instrucțiuni pentru **asistența practicii independente a îngrijitorului** și pentru **revizuirea obiectivelor de intervenție** selectate în cadrul celei de-a doua vizite la domiciliu (2), după caz.

Când trebuie să vă consultați supervizorul

Consultați-vă cu supervizorul dumneavoastră:

- ori de câte ori acest ghid nu este suficient pentru a vă răspunde la întrebări;
- atunci când familia are nevoi suplimentare complexe;
- dacă suspectați sau identificați probleme, cum ar fi neglijarea sau abuzul (chiar dacă vă simțiți încrezător să vă ocupați singur de acest lucru, trebuie să vă informați întotdeauna și supervizorul); și
- la începutul experienței dvs. ca facilitator, după fiecare vizită la domiciliu și după fiecare apel telefonic (puteți combina întrebări despre mai multe familii pentru fiecare consultare cu supervizorul).

Atunci când sunteți un facilitator mai experimentat, consultați supervizorul la intervale regulate (cel puțin o dată la fiecare două sesiuni și după fiecare vizită la domiciliu).

Prima vizită la domiciliu (1) (înainte de prima ședință de grup 1)

Lucruri pe care trebuie să le aduceți cu dumneavoastră

- Acest ghid.
- Fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor în cadrul primei vizite la domiciliu (1) (a se vedea anexa 2).
- Instrucțiunile de administrare a interacțiunii facilitator-copil; kitul de jucării pentru interacțiunea facilitator-copil (a se vedea anexa 1).
- Kitul de jucării pentru interacțiunea îngrijitor-copil (dacă este necesară standardizarea kitului de jucării pentru cercetare sau în contexte cu resurse reduse).
- Copia programului de formare a abilităților de îngrijire pentru a o împărtăși cu familia (disponibilă în ghidul participanților).
- Fișa cu sugestiile și mesajele cheie sintetizate (disponibilă în ghidul participanților).
- Lista de verificare a dezvoltării pentru a evalua competențele de dezvoltare și comportamentul copilului (acesta ar trebui să fie un instrument validat la nivel local și pe care îl va alege coordonatorul local al proiectului).
- Dacă este disponibilă, o copie a chestionarelor sau a sondajelor de dezvoltare efectuate anterior.
- Clipboard, hârtie și creion sau stilou pentru a lua notițe.
- Telefon sau cameră video pentru înregistrare video, dacă este cazul.

Obiectivele și calendarul activităților

Componenta de vizită la domiciliu	Ce trebuie să faceți	Completați în fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor
❖ Prezentarea		
Faceți cunoștință cu familia și prezentați programul (15 minute)	- Faceți cunoștință cu îngrijitorul, copilul și ceilalți membri ai familiei. - Explicați cursul, obiectivele și structura acestuia, precum și cererea de confidențialitate a informațiilor comunicate în sesiunile de grup (a se vedea politica de confidențialitate din ghidul participantului pentru prima sesiune (1)). - Aflați ce dorește și ce așteaptă îngrijitorul de la formarea abilităților de îngrijire.	//
❖ Culegerea de informații despre copil și îngrijitor		
1. A) Puneți întrebări despre dezvoltarea, comportamentul și funcționarea copilului (15 minute)	- Întrebați despre abilitățile și dificultățile copilului. - Întrebați despre contactul cu serviciile de asistență. - Întrebați îngrijitorul (îngrijitorii) cu privire la dificultățile cu care se confruntă copilul și contactul acestora cu serviciile de asistență. - Întrebați îngrijitorul (îngrijitorii) despre alte afecțiuni de sănătate pe care le poate avea copilul și dacă beneficiază de servicii de asistență sau tratament.	Partea 1A
B) Interesați-vă și notați care sunt nevoile suplimentare ale familiei (5 minute)	Căutați nevoile suplimentare ale familiei.	Partea 1B
C) opțional: folosiți o listă de evaluare a dezvoltării (determinați timpul)	Evaluați competențele actuale de dezvoltare ale copilului folosind un listă de dezvoltare validată la nivel local, dacă este disponibilă.	//
❖ Observarea interacțiunii îngrijitor-copil și interacțiunea cu copilul		
2. A) observați interacțiunea dintre îngrijitor și copil (10 minute)	- Cereți-i îngrijitorului să interacționeze cu copilul (în timpul jocului sau al altor activități din rutina de acasă), să ia notițe și să ofere sugestii (a se vedea anexa 2 pentru instrucțiuni). - Dacă este posibil, înregistrați video aceste 10 minute de interacțiune a îngrijitorului cu copilul.	Partea 2A
B) interacțiunea facilitator-copil (10 minute)	- Interacționați cu copilul pentru a evalua nivelul de comunicare și abilitățile de joc ale acestuia (vezi anexa 2 pentru instrucțiuni). - Dacă este posibil, înregistrați video această interacțiune, de 10 minute, dintre facilitator și copil.	Partea 2B
❖ Identificarea nivelului actual de competențe al copilului		
3. Identificarea abilităților actuale de comunicare și de joc	Revizuiți notițele dvs. despre interacțiunea dintre copil și îngrijitor și interacțiunea dintre facilitator și copil pentru a identifica ce poate face copilul acum (abilități de comunicare și de joc).	Partea 3

Ghidul vizitelor la domiciliu pentru facilitatori

Componenta de vizită la domiciliu	Ce trebuie să faceți	Completați în fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor
❖ Selectarea obiectivelor pentru copil		
4. Completați tabelul cu obiectivele copilului	▪ Scrieți obiectivele copilului pentru comunicare, joc, abilități de viață zilnică, reglarea comportamentului și activități familiale. ▪ Puteți să revizuiți și să completați această parte mai târziu, înainte de prima ședință de grup.	Partea 4
❖ Selectarea obiectivelor pentru îngrijitori		
5. Completați tabelul cu obiectivele îngrijitorului	▪ Scrieți obiectivele îngrijitorului pentru utilizarea spontană a strategiilor. ▪ Puteți să revizuiți și să completați această parte mai târziu, înainte de prima ședință de grup.	Partea 5
❖ Selectarea rutinelor țintă (pe care le aveți în vedere)		
6. Completați graficul cu rutinele țintă	▪ Discutați cu îngrijitorul despre posibilele jocuri și rutine de acasă. ▪ Puteți să revizuiți și să completați această parte mai târziu, înainte de prima ședință de grup.	Partea 6
❖ Încheierea vizitei		
7. Revizuirea obiectivelor	▪ Revizuirea obiectivelor în raport cu așteptările familiilor cu privire la formarea abilităților îngrijitorului (15 minute).	//
8. Invitați familia la prima sesiune (1) (5-10 minute)	▪ Dați-i îngrijitorului programul cu data, ora și locul primei sesiuni (1).	//

Obiectivele de învățare pentru îngrijitor

1) Să vă cunoască și să înceapă să dezvolte o relație cu dumneavoastră.
2) Să înțeleagă ce reprezintă și cum este structurat programul de formare a abilităților de îngrijire.
3) Să identifice 2-3 obiective pentru copilul lor pe care doresc să le atingă în timpul formării abilităților de îngrijire.

Introducere

Faceți cunoștință cu familia și prezentați programul [15 minute]

- Prezentați-vă (rolul dvs. în comunitate, rolul dvs. în acest curs).
- Permiteți-i îngrijitorului să se prezinte pe sine și pe ceilalți îngrijitori prezenți în casă.
- **Identificați îngrijitorul principal**, îngrijitorul (îngrijitorii) care va (vor) participa la sesiunea de grup și cine sunt îngrijitorii din casă.
- Amintiți-i îngrijitorului **obiectivul principal al programului de formare a abilităților de îngrijire – a-i învăța pe îngrijitori noi strategii pentru a-și ajuta copilul să se dezvolte și să îmbunătățească comunicarea și comportamentul.**
- Explicați faptul că sesiunile vor acoperi diferite domenii: comunicare, joc, comportament dificil și abilități de viață zilnică.
- Amintiți-i îngrijitorului faptul că orice informație împărtășită în timpul sesiunilor de grup sau vizitelor la domiciliu va rămâne confidențială și că îngrijitorul ar trebui să păstreze confidențiale și informațiile împărtășite de alți îngrijitori.

Partea 1: Culegerea de informații despre copil și îngrijitor

1A) Puneți întrebări despre dezvoltarea, comportamentul și funcționarea copilului

Completați partea 1A a Fișei de lucru pentru stabilirea obiectivelor – prima vizită la domiciliu (1) (Anexa 2, paginile 48-50). [15 minute]

- Puneți întrebări despre abilitățile și dificultățile copilului (consultați fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor pentru setul complet de probe).
- În mod specific, întrebați îngrijitorul (îngrijitorii) despre:
 1. preocupările pe care le au în legătură cu copilul lor;
 2. dificultățile cunoscute ale copilului lor și contactul acestora cu serviciile de asistență;
 3. activități și materiale care îi plac copilului;
 4. modul în care copilul lor comunică pentru a cere;
 5. modul în care copilul lor comunică pentru a-și împărtăși interesul;
 6. cum se joacă copilul lor;
 7. lucrurile pe care copilul lor le poate face în ceea ce privește abilitățile de viață zilnică;
 8. orice comportament neobișnuit sau dificil al copilului;
 9. alte afecțiuni ale copilului.
- Notați **comportamentele spontane relevante ale copilului** (joc, comunicare, comportament dificil) în timp ce vorbiți cu îngrijitorul:
 10. jocul spontan al copilului, comunicarea, comportamentul dificil.
- **Întrebați-vă:** Aceste probleme sunt deja avute în vedere sau trebuie să îndrum familia către alte servicii de asistență?

1B) Interesați-vă care sunt nevoile suplimentare ale familiei

Profitați de această ocazie pentru a observa copilul și îngrijitorul la domiciliu pentru a **identifica nevoile suplimentare ale familiei**:

Completați partea 1B a Fișei de lucru pentru stabilirea obiectivelor – prima vizită la domiciliu (1) (Anexa 2, pagina 51). [15 minute]

- 1) Căutați semne de depresie și alte probleme de sănătate mintală la îngrijitor și la alți membri ai familiei (pare foarte trist/obosit/enervat, exprimă lipsă de speranță/nepuință, dificultăți de concentrare, pare neîngrijit/îngrijire personală slabă, aspect subponderal/foarte slab sau bolnav, semne de intoxicație etc.).
 - 2) Căutați semne de neglijare, abuz sau maltratare la copil, îngrijitor sau alt membru al familiei.
 - 3) Căutați semne de deprivare materială (copilul și/sau îngrijitorul par subponderali/foarte slabi, îmbrăcăminte sau locuințe inadecvate, supraaglomerare severă etc.).
- Notați orice semne relevante și consultați-vă supervisorul după vizita la domiciliu. Întrebați-vă întotdeauna: trebuie să trimit familia către alte servicii?

Aspecte care vă pot avertiza cu privire la maltratarea copilului

Abuzul fizic

- Leziuni (de exemplu, vânătăi, arsuri, urme de strangulare sau urme de curea, bici, băț sau alt obiect).
- Vânătăi la un copil care încă nu se poate ridica în picioare sau nu merge.
- Orice vătămare gravă sau neobișnuită fără explicație sau având o explicație nepotrivită.

Abuz sexual

- Leziuni sau simptome genitale sau anale care sunt inexplicabile din punct de vedere medical sau atunci când copilul își atinge în mod repetat organele genitale sau anusul.
- Comportamente sexualizate (de exemplu, indicii privind existența unor cunoștințe sexuale neadecvate vârstei).

Neglijență

- Murdărie excesivă, îmbrăcăminte nepotrivită (dincolo de ceea ce ar fi de așteptat din cauza lipsurilor materiale).
- Semne de malnutriție, sănătate dentară extrem de precară.

Abuzul emoțional și toate celelalte forme de rele tratamente

- Orice schimbare bruscă sau semnificativă a comportamentului sau a stării emoționale a copilului, care nu poate fi explicată mai bine printr-o altă cauză, cum ar fi:
 - teamă neobișnuită sau suferință severă (de exemplu, plâns necontrolat);
 - început de auto-agresiune sau de retragere socială;
 - început de agresivitate;
 - fuga de acasă;
 - dezvoltarea unor comportamente noi de murdărire și umezire, sugerea degetului mare.

Aspecte ale interacțiunii îngrijitorului cu copilul

- Comportament persistent neresponsiv, în special față de un copil mic (de exemplu, nu oferă alinare sau îngrijire atunci când copilul este speriat, rănit sau bolnav).
- Comportament ostil sau de respingere.
- Utilizarea de amenințări nepotrivite (de exemplu, aceea de a abandona copilul).
- Utilizarea unor metode dure de disciplinare.

1C) Opțional: Utilizați o listă de verificare a evaluării dezvoltării

(durata urmează a fi stabilită)

- Evaluați competențele actuale de dezvoltare ale copilului folosind o listă de verificare a dezvoltării validată la nivel local, dacă este disponibilă.

Partea 2: Observarea interacțiunii îngrijitor-copil și interacțiunea cu copilul

Veți observa comportamentele care apar în timpul interacțiunii dintre îngrijitor și copil, precum și în timpul interacțiunii dumneavoastră cu copilul (interacțiunea facilitator- copil) și comportamentul spontan al copilului în timpul interviului cu îngrijitorul pentru a stabili setul actual de abilități ale copilului. Apoi veți stabili obiectivele de intervenție.

Este important să observați cu atenție și să luați notițe.

2A) Observați interacțiunea îngrijitor-copil

Completați partea 2A a Fișei de lucru pentru stabilirea obiectivelor – prima vizită la domiciliu (1) (Anexa 2, pagina 52). [10 minute]

- Înainte de a începe, încercați să vă dați seama dacă comportamentul copilului în momentul în care îl vedeți este reprezentativ pentru abilitățile sale actuale/curente. Întrebați:
 - a existat un eveniment sau o schimbare de rutină astăzi/săptămâna aceasta/săptămâna trecută care ar fi putut să vă supere copilul? Copilul se simte bine?
- Observați răspunsul îngrijitorului. Continuați observația, cu excepția cazului în care îngrijitorul sau copilul se simt inconfortabil sau există circumstanțe neobișnuite care fac ca interacțiunea dintre părinte și copil să fie foarte dificilă, cum ar fi:
 - copilul sau părintele este foarte bolnav; sau
 - copilul este deja foarte agitat atunci când ajungeți la domiciliu.
- Anunțați îngrijitorul că scopul interacțiunii este de a vedea cum comunică și cum relaționează copilul cu persoane familiare.
- Sunteți liber să răspundeți la întrebări și să interacționați cu îngrijitorul, așa cum ați face-o de obicei, dar anunțați-l pe acesta că doriți mai întâi să observați pur și simplu, fără să vorbiți.
- După interacțiune, lăudați și încurajați îngrijitorul pentru că a participat în măsura în care considerați că este adecvat și necesar.

Instrucțiuni pentru interacțiunea îngrijitor-copil

- Rugați persoana care se ocupă de copil să se joace cu el timp de aproximativ 10 minute. Explicați-i că doriți să observați cum se comportă copilul în această situație. Acest lucru vă va ajuta să consiliați familia cu privire la obiectivele adecvate pentru program. Veți înțelege mai bine ce strategii de program pot fi cele mai utile în cazul lor.
- Cereți autorizația de a înregistra video interacțiunea dintre copil și îngrijitor. Înregistrările video vor fi arătate doar supervizorilor pentru a le cere sfatul de specialitate.
- Luați-vă timp pentru a ajuta îngrijitorul să liniștească și să pregătească copilul înainte de a începe observarea/înregistrarea video. Ajutați îngrijitorul să aibă o experiență pozitivă cu copilul.
- Puneți la dispoziție un set de jucării SAU rugați îngrijitorul să folosească propriile jucării.
- A se vedea Anexa 1: Materiale din kitul de jucării pentru îngrijitori.

Instrucțiuni pentru îngrijitor

Acum vă vom ruga pe dvs. și pe [numele copilului] să vă jucați împreună timp de aproximativ 10 minute [Notă: veți înregistra timp de 12 minute].

Puteți folosi oricare dintre materialele din kit, în funcție de ce doriți. Avem... [numiți și arătați pe scurt materialele îngrijitorului, fără a le scoate pe toate din recipient/sac].

Puteți folosi ce doriți, cum doriți. Jucați-vă așa cum ați face-o în mod normal cu copilul dumneavoastră.

Nu vă faceți griji dacă [numele copilului] face mizerie. Putem curăța materialele împreună când terminați.

O să tac și o să țin camera. Dacă vă gândiți la întrebări în timpul interacțiunii, putem vorbi despre ele imediat după ce terminăm.

Nu vă faceți griji cu privire la timp. Vă voi spune când vom termina.

Aveți vreo întrebare înainte de a începe?

- Anunțați părintele că se poate juca așa cum o face de obicei cu copilul său.
- Dacă îngrijitorul folosește deja cu copilul **suporturi cu imagini**, anunțați părintele că este liber să folosească orice suport cu imagini de care are nevoie.
Ei pot folosi oricare dintre materialele pe care le doresc. Reamintiți părintelui că este în regulă dacă materialele se murdăresc, pentru că îl putem ajuta să le curețe.
- Ajutați-l pe îngrijitor să decidă în ce loc din casă ar dori să se joace:
 - zonă liniștită, dacă este posibil, cu o masă mică sau o piesă de mobilier care ar putea fi folosită ca masă; departe de ceilalți membri ai familiei.
- Dacă părintele vă pune întrebări în timpul interacțiunii dintre îngrijitor și copil, anunțați-l pe îngrijitor că vă va face plăcere să discutați despre acest subiect după interacțiune. Dacă părintele continuă să vă pună întrebări, încercați să vă păstrați răspunsurile scurte și încercați să nu dirijați comportamentul părintelui.
- **Încercați să nu dați instrucțiuni legate de strategiile de curs** (de exemplu, despre configurarea mediului dincolo de alegerea inițială a locului în care se va înregistra interacțiunea; sugestii privind materialele de utilizat sau altele).
 - **Acest lucru vă va ajuta să identificați mai clar obiectivele copilului și ale îngrijitorului.** Cu toate acestea, dacă vedeți că îngrijitorul se străduiește foarte mult sau dacă acesta vă cere direct ajutorul, este în regulă să îi reamintiți lucruri pe care le abordați în cadrul formării competențelor de îngrijire - cum ar fi pregătirea mediului. Dacă vedeți că îngrijitorul are dificultăți cu materialele, puteți, de asemenea, să-i indicați cu blândețe să folosească anumite elemente pe care le considerați adecvate.

Instrucțiuni pentru înregistrarea video a interacțiunii dintre îngrijitor și copil

Țineți camera și înregistrați video interacțiunea.

- **Asigurați-vă că înregistrați toate informațiile importante pe cameră:**
 - fața și mâinile copilului;
 - fața și mâinile îngrijitorului;
 - obiectul cu care se joacă copilul și îngrijitorul.
 - Dacă nu este posibil să înregistrați toate aceste trei lucruri pe cameră, rugați persoana care filmează să acorde prioritate feței și mâinilor copilului.
- **Încercați să observați/înregistrați video timp de 12 minute:**

Ghidul vizitelor la domiciliu pentru facilitatori

- Înregistrarea timp de două minute în plus vă va asigura că veți avea cel puțin 10 minute de interacțiune pe video.
- Dacă este necesar, faceți o pauză și apoi reluați observația, încercând să observați/înregistrați video timp de 12 minute continue. În cazul în care copilul devine foarte agitat și/sau fie copilul, fie îngrijitorul se simte inconfortabil, trebuie să întrerupeți observarea/înregistrarea.
- **Asigurați-vă că faceți o înregistrare de bună calitate:**
 - Nu uitați că orice sursă de lumină (fereastră, ușa din față deschisă) va crea o strălucire. Dacă realizați înregistrarea video, asigurați-vă că sursa de lumină se află în spatele dumneavoastră (și nu în spatele îngrijitorului și al copilului).

Observați interacțiunea și luați notițe

- Scopul interacțiunii îngrijitor-copil este de a observa abilitățile de comunicare ale copilului și implicarea comună într-o rutină de joacă cu îngrijitorul principal.
- Folosiți această oportunitate de a observa modul în care copilul și îngrijitorul interacționează unul cu celălalt pentru a **colecta informații care vor fi utile pentru identificarea obiectivelor de tratament ale copilului.**
- Urmăriți comunicarea copilului, abilitățile sale de joc și comportamentul dificil.

Observați copilul și notați:

- Există activități sau materiale care îi plac copilului?
- Copilul comunică pentru a cere? Cum?
- Copilul comunică pentru a-și împărtăși interesul? Cum?
- Copilul se joacă? Cum? Copilul prezintă întârzieri motorii (dificultăți în mișcările corpului, probleme în a sta jos, în picioare, în a merge, în a ajunge, în a apuca, în a-și folosi mâinile etc.)?

Observați stilul îngrijitorului și identificați strategiile și activitățile care ar putea fi cele mai benefice pentru acesta:

- Ce activități selectează îngrijitorul? Care ar putea fi o activitate diferită sau alternativă?
- Îngrijitorul vorbește mult? Copilul este foarte tăcut? Îngrijitorul acordă spațiu (pauze) pentru a încuraja comunicarea copilului?
- Îngrijitorul pune multe întrebări, îl testează pe copil (de exemplu, îi place să-l "învețe" mult)?
 - Observă îngrijitorul comunicarea copilului, inclusiv semnalele slabe de comunicare?
 - Răspunde îngrijitorul la toate comunicările copilului?
 - Este jucăuș îngrijitorul? Jocul face parte din ceea ce face îngrijitorul cu copilul?

Căutați strategiile pe care îngrijitorul le folosește deja. Notați-le și oferiți feedback pozitiv îngrijitorului după observație.

Notă: Pentru unele familii, solicitarea de a implica copilul în timp ce cineva îl observă s-ar putea să nu fie bine primită. Dacă simțiți că acesta este cazul, în calitate de facilitator, vă puteți alătura activității, astfel încât să faceți activitatea împreună cu îngrijitorul. Permiteți-i îngrijitorului să

conducă interacțiunea pe cât de mult posibil. În cazul în care îngrijitorul refuză să interacționeze cu copilul, săriți peste această activitate și treceți la următoarea.

2B) Interacțiunea facilitator-copil pentru a evalua abilitățile de comunicare și de joc ale copilului

Completați partea 2B a Fișei de lucru pentru stabilirea obiectivelor – prima vizită la domiciliu (1) (Anexa 2, pagina 53) [10 minute].

- Explicați-i îngrijitorului că doriți să interacționați scurt cu copilul în joacă. Aceasta vă va ajuta să înțelegeți mai bine comportamentul și interesele copilului.

Instrucțiuni pentru interacțiunea facilitator-copil

- Puneți la dispoziția copilului materiale și oportunități de a se juca. Participați și implicați copilul în activitatea de joc timp de 10 minute.
- Cereți autorizația de a înregistra video interacțiunea dintre dumneavoastră și copil. Înregistrările video vor fi arătate doar supervisorilor pentru a primi sfaturi de specialitate.
- **A se vedea Anexa 1: Materiale din kit, pentru exemple de kituri de jucării pentru facilitatori.**

Instrucțiuni pentru facilitatori

- Stați în fața copilului.
- Ajutați-l pe copil să rămână implicat și folosiți orice suport de care acesta are nevoie:
 - suporturi de mediu: stați pe un scaun la o masă;
 - suporturi vizuale: tabel cu imagini, cronometru;
 - strategii comportamentale pentru a-l ajuta pe copil să rămână implicat.
- Oferiți multiple ocazii pentru ca copilul să manifeste abilități de comunicare și de joc.
- Folosiți o ierarhie de indicații pentru a obține cele mai complexe abilități din repertoriul copilului și pentru a stabili "plafonul" abilităților sale.
- Pentru a evalua **comunicarea de a împărtăși**:
- Oferiți cel puțin patru ocazii clare de atenție împărtășită, așteptând cu nerăbdare comunicarea copilului atunci când ceva nou sau interesant se întâmplă.
- Găsiți materiale de care copilul este interesat sau de care este încântat și oferiți-i oportunități de a comunica și împărtăși. Copiii pot folosi contactul vizual, gesturile, sunetele sau cuvintele pentru a împărtăși cu dumneavoastră.
- Pentru a evalua **comunicarea pentru a cere**:
- Oferiți copilului cel puțin patru ocazii clare de a comunica cererea.
- Găsiți materiale pe care copilul le dorește sau pentru utilizarea cărora necesită ajutor. Copiii pot folosi contactul vizual, gesturile, sunetele sau cuvintele pentru a cere.
- Pentru a evalua **jocul**:
- Oferiți o varietate de materiale de joacă, la diferite niveluri de dezvoltare.

Instrucțiuni pentru înregistrarea video a interacțiunii dintre facilitator și copil

- Pentru această interacțiune, veți avea nevoie de partenerul dumneavoastră (facilitator/master trainer) pentru a înregistra video întâlnirea. Dacă efectuați vizita la domiciliu de unul singur, veți avea nevoie de un trepied pentru a ține camera în timp ce interacționați cu copilul SAU puteți cere îngrijitorului să înregistreze interacțiunea.

- Este foarte important ca:
 - fața și mâinile copilului să fie înregistrate pe cameră;
 - fața și mâinile dvs. să fie înregistrate pe cameră;
 - obiectul cu care vă jucați să fie surprins pe cameră.
- În cazul în care nu este posibil să se înregistreze video toate aceste trei lucruri, atunci trebuie să cereți persoanei care filmează să acorde prioritate feței și mâinilor copilului.

Observați interacțiunea și luați notițe

Scopul interacțiunii dintre facilitator și copil este de a observa abilitățile de comunicare ale copilului și implicarea comună în diferite contexte.

Adultul va crea oportunități clare pentru copil de a comunica atât pentru a împărtăși (atenție împărtășită), cât și pentru a cere. Aceste oportunități vă pot arăta un profil de abilități diferit de cel vizibil în cazul interacțiunii îngrijitor-copil. Aceasta este, de asemenea, o oportunitate de a evalua nivelul de joc al copilului.

Folosiți informațiile din interacțiunea facilitator-copil pentru a stabili obiectivele de intervenție ale copilului. În paginile următoare veți găsi instrucțiuni care vă vor ajuta să stabiliți, *în timp ce interacționați cu copilul*, dacă o abilitate este afișată complet sau parțial sau, dimpotrivă, dacă pare să nu fie încă însușită.

Puteți utiliza aceste directive pentru a vă orienta interacțiunea cu copilul (interacțiunea facilitator-copil) și pentru a vă ajuta să clarificați informațiile contradictorii sau confuze. De exemplu, este posibil să fi observat în trecere anumite abilități în comportamentul spontan al copilului, în timpul interviului cu îngrijitorul, dar acestea nu au fost afișate în timpul interacțiunii facilitator-copil. Prin urmare, doriți să îi oferiți copilului mai multe oportunități de a manifesta acele abilități.

Oferiți-i copilului posibilitatea de a-și manifesta în mod spontan abilitățile.

Pentru a vă asigura că copilul are posibilitatea de a-și manifesta în mod spontan abilitățile de comunicare sau de joc, oferiți-i ajutor (susținere/îndemnuri) treptat. Așa cum se specifică în indicațiile din paginile următoare, începeți întotdeauna cu îndemnuri de nivelul 1 și treceți apoi la îndemnuri de nivelurile 2 și 3, atunci când este necesar. Acest lucru vă va ajuta să vedeți în mod clar ce poate face copilul în mod independent și ce poate face copilul *cu încurajări* (ajutor).

Oferiți-i copilului mai multe ocazii de a-și arăta abilitățile.

Pentru a stabili dacă o abilitate este cu adevărat stăpânită/însușită, trebuie să o observați în contexte diferite, cu persoane și materiale diferite. În cadrul interacțiunii cu copilul, oferiți o varietate de materiale de joc și de oportunități de comunicare pentru a vă asigura că puteți identifica:

1. Abilitățile de joc:

- cât de *dezvoltate* sunt abilitățile de joc ale copilului (cel mai înalt nivel de joc la care copilul poate efectua acțiuni specifice jocului);
- cât de *variate* sunt abilitățile de joc ale copilului (numărul de acțiuni de joc și de materiale de joc în cadrul aceluiași nivel de joc); și

2. Abilitățile de comunicare:

- cât de *dezvoltate* sunt abilitățile de comunicare ale copilului (cel mai complex mod în care copilul comunică);
- cât de *variate* sunt abilitățile de comunicare ale copilului (comunicare pentru a cere și comunicare pentru a împărtăși).

Consultați în paginile următoare:

- exemple de oportunități de comunicare pentru a cere și de comunicare pentru a împărtăși;
- instrucțiuni cu o ierarhie de îndemnuri pentru a stimula la copil comunicarea de a cere, comunicarea de a împărtăși și joaca.

Oportunități pentru comunicarea copilului: exemple

Oportunități de comunicare pentru a cere	
Bule	○ Faceți câteva bule, introduceți-le într-un recipient, apoi închideți-l bine. Copilul comunică pentru a vă cere ajutorul de a deschide recipientul? Sau vă solicită să faceți mai multe bule?
Joc de persoană-cu eșarfă	○ Creați un joc cu o eșarfă (de exemplu, "Cucu bau"). Când copilul este implicat în joc, încercați să așteptați să vă vină rândul. Vă roagă copilul să vă luați rândul?
Gustare	○ Luați două gustări. ○ Puneți fiecare gustare în câte un recipient (sau câte una în fiecare mână). ○ Țineți cele două gustări la distanță de copilul aflat în apropiere. Copilul comunică pentru a cere gustarea?
Forme din silicon cu ventuze/arlechinul din cutie/jucărie de baie cu arc/balon*	○ Acestea sunt dificil de utilizat de către copii. Atunci când copilul este interesat de jucărie, așteptați cu răbdare. Copilul comunică pentru a cere să activați din nou jucăria? ○ De exemplu, după ce ați umflat balonul și ați dat drumul la aer, așteptați câteva momente. Copilul comunică pentru a vă cere să umflați din nou balonul?
* [Jucăria trebuie să fie dificil de activat pentru copil - așteptați să evaluați dacă copilul vă cere să o folosiți din nou].	

Oportunități de comunicare pentru a împărtăși	
Forme din silicon cu ventuze/arlechinul din cutie/jucărie de baie cu arc/balon*	○ Atunci când forma cu ventuze se ridică / arlechinul iese din cutie, așteptați un timp pentru ca copilul să vă împărtășească interesul față de jucărie înainte de a comenta sau de a repeta acțiunea.
Balon	○ Umflați balonul, nu faceți un nod, ci dați drumul la balon pentru ca aerul să iasă afară. Așteptați câteva momente pentru ca copilul să vă împărtășească entuziasmul legat de balon înainte de a comenta sau de a repeta acțiunea. [Așteptați ca mai întâi copilul să comunice că vrea să împărtășească - de exemplu, să arate cu degetul spre balon sau să se uite la balon și apoi la dumneavoastră pentru a râde - înainte de a comunica că vrea să împărtășească]. În cazul în care copilul nu inițiază comunicarea, atunci puteți arăta cu degetul spre balon sau puteți spune "balon!". Notați dacă copilul încearcă să comunice pentru a împărtăși cu dumneavoastră.
Bule	○ Când suflați bulele, așteptați ca copilul să împărtășească înainte de a comenta sau de a repeta acțiunea.
Morișcă	○ Așteptați cu nerăbdare înainte de a învărti morișca. O va împărtăși copilul cu dumneavoastră?
Articole în geantă	○ Dați-i geanta cu jucării copilului și așteptați. Vedeți dacă copilul dorește să împărtășească o jucărie interesantă pe care a găsit-o înăuntru.
* [Jucăria trebuie să fie dificil de activat pentru copil - așteptați să evaluați dacă copilul vă cere să o folosiți din nou].	

Instrucțiuni pentru evaluarea comunicării: ierarhie de indicații

Sugestii de comunicare pentru cerere		
Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3
Prezentați 2-3 obiecte care sunt clar la vedere, dar nu la îndemână: "Privește aceste lucruri! Avem OBIECT și OBIECT". Faceți o pauză pentru a observa dacă copilul cere ceva. Urmăriți dacă copilul arată cu degetul, întinde mâna, face contact vizual, exprimă cu voce tare, folosește cuvinte sau cere în alt mod. → Dacă copilul cere prin orice mijloace, dați-i imediat obiectul și notați modul de comunicare folosit. → Dacă copilul apucă unul dintre obiecte, permiteți-i să se joace cu el și încercați apoi, ulterior, să oferiți oportunitatea comunicării pentru a cere, la nivelul 1, cu un alt set de obiecte [cu a doua ocazie, nu permiteți apucarea, dar treceți la nivelul 2 dacă este necesar]. → Dacă nu există nicio reacție, treceți la nivelul 2 cu aceleași obiecte.	Ridicați cele două obiecte, apoi prezentați-le copilului, apropiind, pe rând, mâna cu obiectul de copil, atunci când le numiți pe fiecare în parte. "Vrei OBIECT sau OBIECT?" Faceți o pauză pentru a observa dacă copilul cere ceva. Urmăriți dacă copilul arată cu degetul, întinde mâna, face contact vizual, verbalizează sau solicită în alt mod. → Dacă copilul cere prin orice mijloace, dați-i imediat obiectul și notați modul de comunicare folosit. → Dacă nu există nicio reacție, treceți la nivelul 3 cu aceleași obiecte.	Încercați să-i înmânați copilului unul dintre cele două obiecte, spunând "OBIECT!". Faceți o pauză pentru a observa dacă copilul ia obiectul. → Dacă copilul ia obiectul, spuneți "OBIECT" și lăsați-l să se joace. Încercați apoi, ulterior, să oferiți oportunitatea comunicării pentru a cere, la nivelul 2, cu un alt set de obiecte. → Dacă copilul împinge obiectul, spuneți "NU E OBIECT" și îndepărtați-l. Încercați apoi, ulterior, să oferiți oportunitatea comunicării pentru a cere, la nivelul 1, cu un alt set de obiecte. Urmăriți dacă copilul arată cu degetul, întinde mâna, face contact vizual, vorbește sau comunică în alt mod și notați orice comunicare folosită.

Sugestii de comunicare pentru a împărtăși		
Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3
Creați ceva amuzant sau neașteptat, ori exploatați oportunitățile care apar în mod natural, de ex. ▪ ocazii naturale (zgomot puternic venit de afară; ceva care a căzut sau s-a spart accidental...); ▪ oportunități inventate (să faci ceva neobișnuit sau amuzant cu obiecte, cum ar fi să îți pui o cutie pe cap ca și cum ar fi o pălărie, sau două cărămizi de jucarie lângă ochi ca și cum ar fi ochelari sau binocluri...). Așteptați să vedeți dacă copilul împărtășește cu dumneavoastră surpriza/amuzamentul/îngrijorarea... sau pare să comunice altfel cu dumneavoastră pentru a vă împărtăși interesul său. → Dacă copilul folosește contactul vizual, gesturile, expresiile vocale sau cuvintele pentru a împărtăși, răspundeți și notați modul de comunicare folosit. → Dacă nu există nicio reacție, treceți la nivelul 2 cu aceleași obiecte.	Modelați o comunicare clară, emfatică (adică ușor exagerată) pentru a împărtăși (expresie facială, gesturi, cuvinte care să transmită surpriză, amuzament, dezamăgire...), după cum este adecvat circumstanțelor. Așteptați să vedeți dacă copilul împărtășește cu dumneavoastră surpriza/amuzamentul/îngrijorarea... sau pare să comunice altfel cu dumneavoastră. → Dacă copilul folosește contactul vizual, gesturile, expresiile vocale sau cuvintele pentru a împărtăși, răspundeți și notați modul de comunicare folosit. → Dacă nu există nicio reacție, treceți la nivelul 3 cu aceleași obiecte.	Repetăți modelarea comunicării pentru a împărtăși. Așteptați să vedeți dacă copilul comunică, apoi încercați din nou cu altă ocazie, folosind materiale diferite. Poate fi util să încercați cu materiale care permit mai multe oportunități de a modela și de a permite copilului să comunice ca răspuns (de exemplu, scoaterea unui obiect dintr-o pungă întunecată, arătarea acestuia copilului și modelarea surprizei sau a amuzamentului, apoi repetarea cu alte obiecte). Urmăriți dacă copilul arată cu degetul, întinde mâna, face contact vizual, vorbește sau comunică în alt mod pentru a împărtăși și notați orice comunicare folosită.

Instrucțiuni pentru evaluarea jocului: ierarhie de indicații

Sugestii pentru jocuri cu oameni		
Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3
Începeți o rutină socială relevantă și adecvată la nivel local (de exemplu, un cântec, un joc de-a v-ați ascunselea/"Cucu bau", legănarea copilului...). Faceți o pauză, după caz, în timpul rutinei, pentru a permite copilului să vă ceară să continuați/mențineți/repețiți rutina. → Dacă copilul comunică continuarea/menținerea/repetarea rutinei, acest lucru indică faptul că acest nivel de joc poate fi stăpânit. → Dacă nu există nicio reacție, treceți la nivelul 2 cu aceeași rutină.	Continuați rutina, apoi reluați-o și faceți din nou o pauză pentru a permite copilului să vă ceară să continuați/mențineți/repețiți rutina. → Dacă copilul comunică continuarea/menținerea/repetarea rutinei, acest lucru indică faptul că acest nivel de joc este parțial dobândit cu sprijin/asistență. → Dacă nu există nicio reacție, treceți la nivelul 3 cu aceeași rutină.	Modelați și etichetați (<i>Arată și Spune</i>) următorul pas din rutină, apoi oferiți ajutor (cum ar fi un îndemn verbal sau un mic ajutor fizic). Faceți o pauză pentru a permite copilului să vă ceară să continuați/mențineți/repețiți rutina. → Dacă apoi copilul execută sau încearcă să execute spontan următorul pas corect din rutină, vă puteți opri aici [menționând că acest nivel de joc nu este încă stăpânit, dar este parțial dobândit și ar putea fi un obiectiv adecvat de joc]. → În cazul în care copilul nu execută niciun pas din rutină, acest lucru indică faptul că copilul nu stăpânește încă acest nivel.

Sugestii pentru jocul simplu		
Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3
Prezentați materiale adecvate (de exemplu, o minge, un puzzle simplu, o jucărie de tip cauză-efect). Observați ce face copilul în mod spontan. Copilul explorează pur și simplu jucăria sau folosește jucăria așa cum ar trebui să fie folosită (cel puțin o acțiune de joc adecvată, cum ar fi rostogolirea, scuturarea, lovirea sau aruncarea obiectelor)? → Dacă copilul folosește materialele cu cel puțin o acțiune de joc adecvată, acest lucru indică faptul că acest nivel de joc poate fi stăpânit/dobândit. Prezentați alte materiale pentru a confirma. → Dacă nu există nicio reacție sau dacă copilul doar explorează jucăria, treceți la nivelul 2 cu aceleași materiale.	Modelați și etichetați (<i>Arată și Spune</i>) o acțiune de joc adecvată (cum ar fi rostogolirea, scuturarea, lovirea sau aruncarea obiectelor). Faceți o pauză pentru a permite copilului să vă imite acțiunea. → Dacă copilul imită cel puțin o acțiune de joc adecvată, acest lucru indică faptul că acest nivel de joc este parțial dobândit cu sprijin. → Dacă nu există nicio imitație, treceți la nivelul 3 cu aceleași materiale.	Modelați și etichetați (<i>Arată și Spune</i>) o acțiune de joc adecvată (cum ar fi rostogolirea, scuturarea, lovirea sau aruncarea obiectelor), apoi oferiți ajutor (cum ar fi un îndemn verbal sau un mic ajutor fizic). Faceți o pauză pentru a permite copilului să vă imite acțiunea. → Dacă apoi copilul execută sau încearcă să execute spontan acțiunea de joc, vă puteți opri aici [menționând că acest nivel de joc nu este stăpânit/dobândit, dar ar putea fi un obiectiv adecvat de joc]. → În cazul în care copilul nu execută niciun pas din rutină, acest lucru indică faptul că acest nivel nu este încă stăpânit/dobândit.

Sugestii pentru jocul de construcție		
Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3
Prezentați materiale adecvate (de exemplu, seturi de cărămizi de construcție sau materiale de construcție, articole cu containere, jucării care necesită mai multe acțiuni de joc). Observați ce face copilul în mod spontan. Poate copilul să combine două sau mai multe acțiuni de joc pentru a atinge un obiectiv? (cel puțin o acțiune de joc adecvată, cum ar fi stivuirea de câni sau cărămizi una peste alta, introducerea și scoaterea lor). → În cazul în care copilul folosește materialele combinând două sau mai multe acțiuni de joc adecvate, acest lucru indică faptul că acest nivel de joc poate fi stăpânit/dobândit. Prezentați alte materiale pentru a confirma. → Dacă nu există nicio reacție sau dacă copilul doar explorează materialele sau folosește doar o singură acțiune de joc, treceți la nivelul 2 cu aceleași materiale. Notă: dacă copilul folosește cu ușurință materiale "de construcție", simple, puteți prezenta materiale care permit un joc de construcție mai avansat (cum ar fi materiale de construcție mai complexe) și se procedează potrivit explicației de mai sus.	Modelați și etichetați (<i>Arată și Spune</i>) două sau mai multe acțiuni de joc adecvate (cum ar fi stivuirea cânilor sau a cărămizilor de plastic una peste alta, punerea înăuntru, scoaterea). Faceți o pauză pentru a permite copilului să vă imite acțiunea. → Dacă copilul imită combinarea a două acțiuni de joc adecvate, acest lucru indică faptul că acest nivel de joc este parțial dobândit cu sprijin. → Dacă nu există nicio imitație, treceți la nivelul 3 cu aceleași materiale.	Modelați și etichetați (<i>Arată și Spune</i>) două sau mai multe acțiuni de joc adecvate (cum ar fi stivuirea cânilor sau a cărămizilor de plastic, unele peste altele, introducerea, scoaterea, construirea unei structuri) și apoi oferiți ajutor (cum ar fi un îndemn verbal sau un mic ajutor fizic). Faceți o pauză la fiecare etapă pentru a permite copilului să vă imite acțiunea. → Dacă apoi copilul execută sau încearcă să execute spontan acțiunea de joc, vă puteți opri aici [menționând că acest nivel de joc nu este stăpânit/dobândit, dar ar putea fi un obiectiv adecvat de joc]. → În cazul în care copilul nu execută niciun pas din rutină, acest lucru indică faptul că acest nivel nu este încă stăpânit/dobândit.

Sugestii pentru jocul simbolic simplu		
Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3
Prezentați materiale adecvate (de exemplu, figurine, cum ar fi păpuși sau animale; obiecte în miniatură, cum ar fi farfurii și linguri de jucărie; sau obiecte de dimensiuni reale, cum ar fi un pieptene, ochelari de soare, o pătură). Observați ce face copilul în mod spontan. Copilul se preface că face acțiuni, cum ar fi să se prefacă că mănâncă dintr-o farfurie, să pieptene părul unei păpuși, să își pună o pătură pe corp și să se prefacă că doarme? → Dacă nu există nicio reacție, dacă copilul doar explorează materialele sau dacă există dovezi clare că nu se preface (de exemplu, ronțăie și încearcă să mestece alimente din plastic), treceți la nivelul 2 cu aceleași materiale.	Modelați și etichetați (<i>Arată și Spune</i>) una sau mai multe acțiuni adecvate de joacă (cum ar fi hrănirea unei păpuși, așezarea animalelor într-o fermă ...). Faceți o pauză pentru a permite copilului să vă imite acțiunea. → Dacă nu există nicio reacție, treceți la nivelul 3 cu aceleași materiale.	Modelați și etichetați (<i>Arată și Spune</i>) două sau mai multe acțiuni adecvate de joc (cum ar fi hrănirea unei păpuși, așezarea animalelor într-o fermă ...) și apoi oferiți ajutor (cum ar fi o indicație verbală (de exemplu, "păpușii îi este foame"), urmată de un mic ajutor fizic). Faceți o pauză la fiecare etapă pentru a permite copilului să vă imite acțiunea. → Dacă apoi copilul execută sau încearcă să execute spontan acțiunea de joc, vă puteți opri aici [menționând că acest nivel de joc nu este stăpânit/dobândit, dar ar putea fi un obiectiv adecvat de joc]. → În cazul în care copilul nu execută niciun pas din rutină, acest lucru indică faptul că acest nivel nu este încă stăpânit/dobândit.

Sugestii pentru jocul simbolic avansat		
Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3
Prezentați materiale adecvate (de exemplu, figurine, cum ar fi păpuși sau animale; obiecte în miniatură, cum ar fi farfurii și linguri de jucărie, și jucării nedesluite care ar putea fi folosite ca "suporturi" pentru altceva, cum ar fi o cărămidă de plastic). Observați ce face copilul în mod spontan. Copilul prezintă acțiuni specifice jocului simbolic avansat, cum ar fi: ▪ utilizarea personajelor (păpuși, figurine) ca și cum ar fi agenți animați ai jocului (de exemplu, făcându-le să meargă, să vorbească, să plângă sau să se hrănească singure)? ▪ pretinzând că este altcineva (joc de rol), arătând secvențe de acțiuni și/sau vorbind ca și cum ea/el ar fi acel personaj? ▪ utilizând materialele sau jucăriile ca și cum ar fi altceva, de exemplu, pretinzând că o sticlă de apă este un telefon, sau că o cărămidă de plastic este o bucată de pâine? → Dacă nu există nicio reacție, dacă copilul doar explorează materialele sau dacă se prefacă doar că se joacă simplu, treceți la nivelul 2 cu aceleași materiale.	Modelați și etichetați (<i>Arată și Spune</i>) una sau mai multe acțiuni specifice de joc simbolic avansat (cum ar fi să faceți o păpușă să vorbească și să danseze, să pretindeți că un băț este un flaut...). Faceți o pauză pentru a permite copilului să vă imite acțiunea. → Dacă nu există nicio reacție, treceți la nivelul 3 cu aceleași materiale.	Modelați și etichetați (<i>Arată și Spune</i>) două sau mai multe acțiuni de joc adecvate (cum ar fi să faceți o păpușă să vorbească și să danseze, să pretindeți că un băț este un flaut...), apoi oferiți ajutor (cum ar fi un îndemn verbal, de exemplu, să faceți ca personajul dvs. să se adreseze personajului copilului: "Vrei niște pâine?"). Faceți o pauză la fiecare etapă pentru a permite copilului să vă imite acțiunea. → Dacă apoi copilul execută sau încearcă să execute spontan acțiunea de joc, vă puteți opri aici [menționând că acest nivel de joc nu este stăpânit, dar ar putea fi un obiectiv adecvat de joc]. → În cazul în care copilul nu execută niciun pas din rutină, acest lucru indică faptul că acest nivel nu este încă stăpânit/dobândit.

Partea 3: Identificarea nivelului actual de competențe al copilului

Identificați abilitățile de comunicare și de joc ale copilului

Completați partea 3 din Fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor – prima vizită la domiciliu (1) (Anexa 2, pagina 54). [10 minute]

Pasul 1: Combinați dovezile obținute în urma observațiilor

Pentru a stabili cu suficientă acuratețe nivelul actual al abilităților copilului în domeniul comunicării și al jocului:

- Combinați notițele de la observarea interacțiunii dintre îngrijitor și copil și dintre facilitator și copil.
- De asemenea, vă puteți folosi de observațiile dumneavoastră privind interacțiunea/comunicarea spontană a copilului cu îngrijitorul și/sau jocul spontan al copilului cu obiectele, jucăriile și materialele prezente în casă (partea 1A, secțiunea 10).
- Revizuiți notițele.
- Marcați toate comportamentele pe care le-ați observat în ceea ce privește comunicare de a cere și comunicarea de a împărtăși și a se juca. Aptitudinea cea mai înaltă (cea mai sofisticată sau complexă) reprezintă nivelul de competență al copilului în fiecare domeniu.

Pasul 2: Selectați cea mai înaltă aptitudine/competență

Pentru a stabili cele mai înalte competențe stăpânite/dobândite de copil, luați în considerare:

- cât de mult sprijin (niveluri de îndemnuri) a trebuit să oferiți copilului pentru ca acesta să demonstreze abilitățile respective;
- în câte contexte ați observat competențele (interacțiunea îngrijitor-copil, interacțiunea facilitator-copil, comportament spontan);
- dacă observațiile se potrivesc cu informațiile din interviul cu îngrijitorul.

Uneori veți avea informații contradictorii - de exemplu, abilități care pot fi observate în timpul comportamentului spontan al copilului, dar care nu au fost afișate în timpul interacțiunii îngrijitor-copil sau în timpul interacțiunii facilitator-copil.

Indicația oferită în general este spre moderație: să nu considerați că o abilitate este pe deplin stăpânită dacă ați observat-o doar pentru scurt timp, dacă a fost realizată parțial sau dacă a fost realizată în mod inconsecvent (de exemplu, doar cu îngrijitorul, dar nu și cu dumneavoastră sau viceversa). Nu considerați că o abilitate este stăpânită dacă este raportată doar de către îngrijitor dar nu este observată în mai multe ocazii, pe parcursul vizitei.

Dacă o abilitate face parte cu adevărat din repertoriul unui copil, atunci este probabil să o observați în toate contextele și cu toate persoanele. Este în regulă să reflectați în notițele dvs. ceea ce ați observat (de exemplu, copilul care spune un cuvânt într-o singură ocazie), dar luați în considerare *majoritatea oportunităților* atunci când stabiliți nivelul actual al abilităților. Acest lucru este deosebit de important, deoarece vă va ghida în stabilirea unor obiective adecvate pentru copil.

Pasul 3: Completați tabelele privind nivelul actual de competențe al copilului

Completați partea a-3-a: nivelul actual de competențe al copilului

Marcați cu X toate comportamentele observate și notați cât de frecvent/consistent au fost observate, ca în exemplul de mai jos:

Numele copilului:

Nivelul actual de comunicare pentru a cere			Nivelul actual de comunicare pentru a împărtăși			Nivelul actual de joc				
Nu folosește încă gesturi sau cuvinte pentru a cere				Nu folosește încă gesturi sau cuvinte pentru a împărtăși				Nu se joacă încă cu oameni sau obiecte		
Contactul vizual (Se uită la dvs. sau la obiect)			x	Contactul vizual (Se uită la obiect, apoi la dvs., apoi din nou la obiect)			x	Jocuri cu oameni (încă nu există obiecte)		x
Gesturi:	Întinde mâna pentru a cere		Gesturi:	Arată pentru a împărtăși				Joc simplu cu obiecte		x
	Dăruiește pentru a cere (de exemplu, vă dă borcanul ca să-l deschideți)	x		Indică cu degetul pentru a împărtăși				Joc de construcție		x
	Indică cu degetul pentru a cere			Dăruiește pentru a împărtăși (de exemplu, vă dă un desen ca să vi-l arate)				Joc simbolic simplu		
Limbaj:	1 cuvânt pentru a cere	x	Limbaj:	1 cuvânt pentru a împărtăși				Joc simbolic avansat		
	2 cuvinte împreună pentru a cere			2 cuvinte împreună pentru a împărtăși						
	Mai multe cuvinte și gesturi împreună pentru a cere			Mai multe cuvinte și gesturi împreună pentru a împărtăși						
Observații: Combină contactul vizual și cuvintele individuale în cele mai multe ocazii			Observații: Contactul vizual la zgomotul puternic de pe stradă; nici un răspuns la alte oportunități				Observații: Joc de construcție foarte simplu cu cuburi			

Partea 4: Selectarea obiectivelor pentru copil

Completați partea a 4-a din Fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor – prima vizită la domiciliu (1) (Anexa 2, paginile 55-57). [10 minute]

Completați obiective pentru copil

Instrucțiuni generale

Cheia pentru stabilirea unor obiective adecvate este colectarea de informații fiabile, care pot fi folosite pentru a descrie nivelul actual al abilităților copilului (a se vedea secțiunea anterioară). Odată ce sunteți convins că aveți o idee corectă despre ceea ce poate face copilul, în mod independent, în domeniile comunicării și jocului, sunteți gata să stabiliți obiectivele de intervenție ale copilului. Veți folosi informațiile colectate în timpul interviului cu îngrijitorul pentru a stabili celelalte obiective.

A) Identificarea obiectivelor de comunicare

Pasul 1: Consultați graficul obiectivelor de comunicare

Folosiți acest tabel pentru a decide obiectivele (țintele) de comunicare ale copilului. Aceste notații sunt orientative și nu reprezintă reguli stricte. Amintiți-vă că este important să aveți obiective atât pentru limbajul vorbit, cât și pentru gesturi, în cazul fiecărui copil. Toate gesturile de împărtășire sunt importante! Le puteți modela pe toate folosind "*Arată și spune*", indiferent de ceea ce poate face deja copilul.

Graficul obiectivelor de comunicare

Exemple de competențe actuale ale copilului	Obiectivul privind gestul/gesturile de cerere	Obiectivul privind gestul/gesturile de împărtășire	Cuvinte vorbite
Nu are gesturi sau cuvinte; fie folosește sunete, fie încearcă să vorbească; fie se uită la dumneavoastră fără sunete sau cuvinte	Un gest de cerere (întinde mâna sau indică cu degetul)	Un gest de împărtășire (arată)	1 cuvânt
Cere cu un cuvânt sau un gest, dar nu împărtășește	Orice gest de cerere pe care copilul NU îl arată încă (întinde mâna, dă sau indică cu degetul)	Un gest de împărtășire (arată)	1 cuvânt
Folosește câte un cuvânt pentru a cere sau a împărtăși	Începeți din partea de sus a graficului, de pe prima pagină, și alegeți un gest de cerere lipsă (întinde mâna, dă sau indică).	Începeți din partea de sus a graficului, de pe prima pagină, și alegeți un gest de împărtășire lipsă (arată, indică sau dă).	1-2 cuvinte
Folosește câte două sau mai multe cuvinte deodată pentru a cere sau a împărtăși	Începeți din partea de sus a graficului, de pe prima pagină, și alegeți un gest de cerere lipsă (întinde mâna, dă sau indică).	Începeți din partea de sus a graficului, de pe prima pagină, și alegeți un gest de împărtășire lipsă (arată, indică sau dă).	2-3 cuvinte
Folosește câte trei sau mai multe cuvinte deodată pentru a cere sau a împărtăși	Începeți din partea de sus a graficului, de pe prima pagină, și alegeți un gest de cerere lipsă (întinde mâna, dă sau indică).	Începeți din partea de sus a graficului, de pe prima pagină, și alegeți un gest de împărtășire lipsă (arată, indică sau dă).	Grupuri de cuvinte/propozții scurte

Pasul 2: Completați obiectivele de comunicare
Completați partea 4A: Obiective de comunicare

Puneți un x în dreptul obiectivelor, ca în exemplul de mai jos:

Numele copilului:

Obiectivul gesturi de cerere		Obiectivul gesturi de împărtășire		Obiectivul cuvinte vorbite	
Întinde mâna pentru a cere		Arată	x	1 cuvânt	x
Dă		Indică cu degetul		2 cuvinte împreună	
Indică cu degetul	x	Dă		Mai multe cuvinte și gesturi împreună	
Observații:		Observații:		Observații: Utilizarea consecventă a cuvintelor unice (acum folosește doar rareori cuvinte unice)	

*Veți lucra pe obiective de comunicare în cadrul obiectivului „rutinele de joacă și de acasă”.
 (partea a 6-a)*

B) Identificarea obiectivelor de joc

Pasul 1: Consultați tabelul de obiective privind abilitățile de joc

Folosiți acest tabel pentru a decide obiectivele (țintele) de joacă ale copilului. Aceste ghiduri sunt orientative și nu reprezintă reguli stricte. Nu uitați: o rutină de joacă reprezintă o cerere mai mare decât doar câteva acțiuni de joacă.

- Gândiți-vă la majoritatea acțiunilor de joacă ale copilului - la ce nivel se află?
- Încercați să nu selectați cel mai înalt nivel pe care îl vedeți.

Copiii pot fi capabili să facă câteva lucruri la un nivel mai ridicat, dar nu vor putea menține același nivel în cadrul unei rutine.

Tabel de obiective privind abilitățile de joc

Exemple privind competențele actuale ale copilului	Obiectivul de joacă 1	Obiectivul de joacă 2	Rutine opționale de joacă (întotdeauna binevenite)
<i>Copilul nu se joacă cu obiecte</i>	Joc simplu: o nouă acțiune de joc (de exemplu, rostogolirea unei mingi)	Joc simplu: o nouă acțiune de joc (de exemplu, puzzle-uri în afara tablei/panoului de puzzle) sau aceeași acțiune de joc cu materiale diferite (de exemplu, rostogolirea unei mașinuțe)	Jocuri cu oameni (cântece, "Cucu Bau") Jocuri cu oameni cu acțiuni (copiii se învârtesc în cerc și cântă) Joc cu cărți, reviste sau imagini (numirea imaginilor, emiterea de sunete de animale...) "Citirea" cărților sau a revistelor (povestirea, asocierea obiectelor cu imaginile)
<i>Copilul poate rostogoli o mașinuță (fără alte acțiuni de joacă)</i>	Joc simplu: aceleași acțiuni cu materiale diferite (de exemplu, rostogolirea unei mingi, rostogolirea camioanelor...)	Joc simplu: noi acțiuni de joc (de exemplu, scoaterea pieselor de puzzle din panoul de puzzle)	
<i>Copilul acționează "în joacă simplă", cu o varietate de materiale, în mod independent</i>	Joc de construcție: acțiuni noi (acțiuni de joc combinate) cu aceleași materiale folosite pentru jocul simplu (de exemplu, construirea unei șine pentru un tren).	Joc de construcție: acțiuni noi (acțiuni de joc combinate) cu aceleași materiale folosite pentru jocul simplu (de exemplu, construirea unei șine pentru un tren).	
<i>Copilul poate face jocuri de construcție (construiește un turn, un pod etc.) și câteva acțiuni de joc simbolic simplu.</i>	Joc de construcție: acțiuni noi, mai complexe, cu materiale multiple (de exemplu, construirea unui oraș cu diferite clădiri și drumuri)	Joc simbolic simplu: acțiuni noi cu materiale noi (de exemplu, acțiuni de ficțiune simplă cu o varietate de personaje și obiecte mici)	
<i>Copilul poate face jocuri simbolice avansate (se joacă cu păpuși, le animă: le face să meargă și să vorbească)</i>	Joc de construcție: acțiuni complexe de joc cu mai multe materiale, combinate cu un joc simbolic avansat (de exemplu, construirea unei "case" din perne, cutii și o eșarfă, apoi un joc de rol "gătește o masă").	Joc simbolic avansat: secvențe mai lungi de acțiune ficțională cu o varietate de personaje și materiale. Jocuri de rol și deghizări	
....			

Pasul 2: Completați obiectivele de joc

Completați partea 4B: Obiective de joc

Puneți un x în dreptul obiectivelor, ca în exemplul de mai jos:

Observații:

1. Jocul cu oameni nu ar trebui să fie niciodată singurul obiectiv de joacă pentru un copil, dar este util în cazul mai multor copii.
2. Jocul de construcție poate fi un obiectiv preferat de joc pentru majoritatea copiilor. Există mai multe forme ale jocului de combinare (de construcție), de la cele mai simple (de exemplu, a pune obiecte în recipient și a le scoate) până la cele mai sofisticate (de exemplu, structuri complexe realizate cu materiale de construcție).
3. Activitățile de joacă cu materiale de lectură sau ilustrate (cărți, imagini) pot completa întotdeauna obiectivul principal al jocului și pot fi, de asemenea, combinate cu diferite alte materiale (de exemplu, să faci o figurină de oaie să "mănânce" o imagine de iarbă dintr-o carte).

Puteți avansa abilitățile de joc ale unui copil prin:

- predarea de noi acțiuni de joc, la același nivel actual de joc, cu aceleași materiale cu care se joacă copilul în prezent și/sau cu materiale noi;
- învățarea de noi acțiuni de joc la nivelul următor de joc, cu aceleași materiale cu care se joacă copilul în prezent și/sau cu materiale noi.

Luați decizia în funcție de felul în care copilul pare să stăpânească pe deplin un anumit nivel de joc (de exemplu, copilul se poate juca cu o varietate de materiale diferite, folosind o varietate de acțiuni de joc), spre deosebire de a prezenta doar câteva acțiuni de joc sau de a se juca doar cu un singur tip de material. În cazul în care copilul nu stăpânește pe deplin un nivel de joc, poate fi potrivit ca copilul să învețe câteva rutine de joc la același nivel înainte de a trece la nivelul următor.

Puteți alege între Opțiunea A și Opțiunea B pentru a selecta obiectivele de joc:

- **Opțiunea A:** Obiectivul 1 de joc poate fi nivelul actual de joc al copilului dacă acesta se poate juca doar cu unul sau două materiale specifice la un anumit nivel de joc. Obiectivul 2 de joc poate fi următorul nivel de joc.
- **Opțiunea B:** Atât obiectivul 1 de joc, cât și obiectivul 2 de joc pot fi reprezentate de următorul nivel de joc, dacă copilul pare să stăpânească pe deplin nivelul actual de joc (adică se poate juca cu o varietate de materiale la același nivel de joc).

Numele copilului:

Obiectivul nivelului 1 de joc:		Obiectivul nivelului 2 de joc:	
Jocuri cu oameni (nu există încă obiecte)		Jocuri cu oameni (nu există încă obiecte)	
Joc simplu cu obiecte		Joc simplu cu obiecte	
Joc de construcție	x	Joc de construcție	
Joc simbolic simplu		Joc simbolic simplu	x
Joc simbolic avansat		Joc simbolic avansat	
Observație: <i>extindeți jocul de construcție cu cuburi, câni și cutii</i>		Observație:	

Veți lucra la obiectivele de joc în cadrul rutinelor privind obiectivele de joc (partea a 6-a).

C) Identificarea obiectivelor privind abilitățile de viață zilnică**Pasul 1: Revizuirea interviului cu îngrijitorul, partea.1A.7**

Folosiți informațiile colectate în timpul vizitei la domiciliu pentru a identifica două obiective privind abilitățile de viață zilnică.

Discutați cu îngrijitorul pentru a-l ajuta **să identifice 1-2 obiective privind abilitățile zilnice ale copilului.**

Asigurați-vă că obiectivele sunt foarte clar definite, adecvate pentru nivelul actual de funcționare al copilului **și semnificative pentru viața de zi cu zi a acestuia.**

- Ajutați îngrijitorul **să identifice două abilități de viață zilnică** care pot fi vizate mai întâi. Asigurați-vă că abilitățile vizate sunt semnificative și adecvate pentru nivelul de funcționare al copilului.
- De exemplu, dacă îngrijitorul dorește ca acesta să învețe cum să se îmbrace, să se spele și să meargă la școală în mod independent, ajutați-l pe îngrijitor să aleagă primele două abilități de viață pentru obiectivul fixat.
- Alegeți o abilitate pentru care copilul demonstrează deja o anumită capacitate și care este cea mai relevantă pentru funcționarea acestuia.
- Obțineți informații despre ceea ce poate face deja copilul în legătură cu acea abilitate.
- Copilul poate face unul sau mai mulți pași?
- Ce ajutor este acordat copilului?
- Explicați că veți lucra la aceste abilități în timpul formării competențelor de îngrijitor.

Pasul 2: Completați tabelul de obiective privind abilitățile de viață zilnică**Completați partea 4A: Obiective privind abilitățile de viață zilnică**

Asigurați-vă că:

- Selectați abilități care sunt adecvate vârstei și sunt relevante pentru funcționarea copilului.
- Notați ce poate face deja copilul în cadrul acelei activități (precizați dacă se face cu sau fără ajutor).

Numele copilului:

	Competențe de viață zilnică – obiectivul 1:	Competențe de viață zilnică - obiectivul 2:
Abilitate:	<i>Poartă pijama</i>	<i>Periajul dinților</i>
Poate face acum (cu/fără ajutor):	<i>Ține brațele întinse; mama îl ajută să își pună bluza și pantalonii</i>	<i>Îi place să țină periuța de dinți sub apă, încearcă să stoarcă pasta de dinți (are nevoie de ajutor)</i>

Veți lucra la obiectivele privind abilitățile de viață zilnice în cadrul obiectivelor legate de rutinele de acasă. (partea a 6-a)

D) Identificarea obiectivelor de reglare a comportamentului

Pasul 1: Revizuirea interviului cu îngrijitorul, partea 1A.8

Folosiți informațiile colectate în timpul vizitei la domiciliu (interviul cu îngrijitorul; observarea interacțiunii dintre îngrijitor și copil și dintre facilitator și copil) pentru a ajuta îngrijitorul să selecteze un posibil **obiectiv legat la comportamentele dificile sau necorespunzătoare** pe care ar dori să le reducă în timpul cursului de formare a abilităților de îngrijire.

- Cereți îngrijitorului să selecteze comportamentele dificile sau necorespunzătoare care au cel mai mare impact asupra copilului sau a familiei.
- Obțineți informații despre aceste comportamente: Când apar ele? Ce se întâmplă înainte? Ce se întâmplă după aceea? Cât de des apar?
- Explicați că veți lucra la reducerea acestor comportamente în timpul formării abilităților de îngrijire.

Pasul 2: Completați tabelul cu obiective de reglare a comportamentului

Completați partea 4D: Obiective de reglare a comportamentului

Asigurați-vă că:

- Selectați comportamentele care au cel mai mare impact asupra funcționării sau participării copilului.
- Obțineți cât mai multe informații posibile pentru a înțelege motivele comportamentelor.
- Notați un posibil plan de răspuns.

Numele copilului:

	Obiectivul 1 de reglare a comportamentului:	Obiectivul 2 de reglare a comportamentului:
Comportamentul dificil/ necorespunzător	<i>Copilul țipă și lovește atunci când trebuie să iasă din casă pentru a merge la școală; mama renunță adesea</i>	
Motivul*	<i>Să evite să meargă la școală</i>	
Plan de răspuns*	<i>Dați avertismente; fiți consecvenți și ieșiți din casă</i>	

*Puteți completa aceste părți într-o etapă ulterioară. Îngrijitorul poate primi imediat instrucțiuni directe sau puteți amâna discuția pentru sesiunile de grup relevante privind gestionarea comportamentului dificil (sesiunile 7 și 8). Consultați-vă cu supervisorul dumneavoastră.

E) Identificați activitățile și prioritățile familiei

Pasul 1: Întrebați îngrijitorul despre activitățile și prioritățile familiei

Cereți îngrijitorului să identifice **activitățile zilnice din familie sau de acasă** în care ar dori să implice copilul.

Acestea ar putea fi activități zilnice sau obișnuite în care îngrijitorul ar dori să implice copilul, cum ar fi:

- *spălatul vaselor;*
- *aranjarea mesei pentru mic dejun/prânz/cină;*
- *sortarea cumpărăturilor sau a hainelor;*
- *udarea plantelor sau grădăritul;*
- *curățenia.*

Pasul 2: Completați tabelul cu obiectivele activităților familiale

Completați partea 4E: Activitățile și prioritățile familiei

Asigurați-vă că:

- Selectați activități care sunt adecvate vârstei și semnificative pentru familie.
- Notați ce poate face deja copilul în cadrul acelei activități (precizați dacă copilul o face cu sau fără ajutor).

	Activitate de familie 1:	Activitate de familie 2:
Activitate de familie		
Poate face acum (cu/fără ajutor):		

Veți folosi aceste activități de familie pentru a construi rutinele de acasă (partea a 6-a).

Partea 5: Selectarea obiectivelor pentru îngrijitori

Completați partea a 5-a din Fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor – prima vizită la domiciliu (1) (Anexa 2, pagina 58). [10 minute]

Pasul 1: Revizuiți notițele privind interacțiunea îngrijitor-copil și consultați tabelul cu strategii de intervenție

Revizuiți notițele dvs. despre interacțiunea îngrijitor-copil pentru a identifica zonele strategice în care îngrijitorul are cel mai mult nevoie de sprijin și zonele în care observați o utilizare spontană a strategiilor.

Consultați tabelul cu strategii de intervenție

Luați în considerare interacțiunea per ansamblu în următoarele domenii:

- *Strategii de mediu:*
 - Cum a fost gestionarea mediului și a materialelor?
 - Cum a fost poziționarea îngrijitorului?
- *Strategii pentru a privi și a asculta*
 - Observă îngrijitorul interesele, abilitățile și comportamentul pozitiv al copilului?
- *Strategii de construire a rutinei*
 - Observați vreo "structură" în ceea ce privește jocul/joaca (pași, repetiții)?
 - Participă îngrijitorul la joc? Îngrijitorul este prea pasiv? Prea directiv?
- *Înțelegerea strategiilor de comunicare*
 - Îngrijitorul vorbește prea mult? Prea puțin?
 - Răspunde îngrijitorul la comunicarea copilului?
- *Răspunsul la strategiile de comunicare*
 - Încearcă îngrijitorul să promoveze în mod activ comunicarea copilului? Cum?
- *Strategii de predare a noilor competențe*
 - Încearcă îngrijitorul să predea noi abilități? Cum?
- *Strategii de reglare a comportamentului*
 - Încearcă îngrijitorul să îl țină comportamentul copilului în echilibru? Cum?
 - Observă îngrijitorul semne de dereglare?
- *Strategii de răspuns la comportamente dificile*
 - Cum răspunde îngrijitorul la comportamentul provocator sau necorespunzător al copilului, dacă acesta a apărut?
- *Strategii de extindere a rutinelor*
 - Încearcă îngrijitorul să facă legătura între o activitate și următoarea? Cum?
- Cei mai mulți îngrijitori vor avea nevoie de sprijin/asistență în majoritatea sau în toate domeniile de intervenție.
- Cu toate acestea, este important să observăm ce se întâmplă atunci când îngrijitorul manifestă o utilizare spontană (chiar dacă parțială) a strategiilor. **Oferiți un feedback pozitiv.**

Graficul strategiilor de intervenție

S#	Domenii de strategie	Strategii de intervenție
1	<i>Strategii de mediu</i>	1. Amenajați spațiul: eliminați distractorii și creați un spațiu sigur pentru interacțiune. 2. Începeți cu 2 sau 3 alegeri motivante și urmați alegerea copilului dumneavoastră. 3. Stați în fața copilului, coborâți la nivelul acestuia și aveți activitatea între dumneavoastră și copil.
2	<i>Strategii pentru a privi și a asculta</i>	1. <i>Privește și Ascultă</i> - Observați ce îl motivează și de ce este interesat copilul dumneavoastră. 2. Aflați cum îi place copilului dumneavoastră să se joace și arătați copilului noi moduri de a se juca. 3. <i>Privește și Ascultă</i> - Observați comportamentul bun al copilului și răspundeți cu laude.
3	<i>Strategii de construcție a rutinei</i>	1. Participă la rutină – Faceți cu rândul imitând ceea ce face copilul. 2. <i>Arată și spune</i> - Adăugă-i copilului un nou pas în rutină. 3. Reia rutina pentru a ajuta copilul să petreacă mai mult timp împărțând implicarea.
4	<i>Înțelegerea strategiilor de comunicare</i>	1. Răspundeți prin cuvinte și gesturi la tot ce comunică copilul, chiar și atunci când nu este clar. 2. Folosiți cuvinte și gesturi care se potrivesc cu nivelul de limbaj al copilului. 3. Așteptați pentru a-i oferi copilului timp să comunice. 4. Vorbiți despre ceea ce face și la ce se uită copilul.
5	<i>Răspunsul la strategiile de comunicare</i>	1. <i>Arată și spune</i> - Demonstrați cuvinte și gesturi pe care copilul le poate folosi pentru a comunica. 2. Repetați cuvintele spuse de copil și extindeți limbajul copilului. 3. Creați oportunități pentru copil să ceară. 4. Creați oportunități pentru copil să comunice pentru a împărțăși.
6	<i>Strategii de predare a noilor competențe</i>	1. Descompuneți abilitatea în pași mici și învățați copilul câte un pas mic pe rând. 2. Lăsați copilul să învețe! Oferiți cel mai mic nivel de ajutor necesar pentru succesul copilului. 3. Oferiți instrucțiuni clare și consecvente și lăudați copilul pentru că încearcă. 4. Întrebați-vă: pot preda un alt pas?
7	<i>Strategii de reglare a comportamentului</i>	1. Răspundeți la abilități și la comportament adecvat prin laude și încurajare. 2. <i>Privește și Ascultă</i> semnalele înainte de comportamentul provocator. 3. Aranjați mediul și atenționați înainte de a schimba activitățile pentru a vă ajuta copilul să rămână liniștit. 4. Dacă copilul are o "criză" sau un "tantrum", rămâneți calm și așteptați să se calmeze. Apoi gândiți-vă la motivul comportamentului.
8	<i>Strategii de răspuns la comportamente dificile</i>	1. Folosiți programe în imagini pentru a vă ajuta copilul să înțeleagă activitățile și să rămână calm. 2. Răspundeți la comportamentul provocator pentru a obține acces la ceva învățând copilul să folosească abilități de comunicare. 3. Ignorați comportamentul provocator pentru a obține atenția dacă este sigur și în regulă să faceți acest lucru. 4. Stabiliți așteptări clare, consecvente și potrivite pentru a reduce comportamentul provocator care urmărește evitarea sau oprirea rutinei. 5. Învățați un comportament sigur și adecvat pentru a înlocui comportamentul provocator de obținere a senzațiilor.
9	<i>Strategii de extindere a rutinelor</i>	1. Extindeți rutinele: folosiți <i>Arată și Spune</i> pentru a adăuga pași noi. 2. Legați două rutine împreună pentru a extinde o rutină pe care copilul o poate face.

Pasul 2: Completați tabelul cu obiectivele îngrijitorului

Completați partea a 5-a: Obiectivele îngrijitorului

Folosiți acest tabel pentru a decide asupra obiectivelor (țintelor) de competențe ale îngrijitorului. Acestea sunt orientative și nu reprezintă indicații stricte.

- Notați la rubrica "Nevoi de îmbunătățire" câteva exemple de oportunități ratate de a utiliza strategiile.
- Notați la rubrica "Bine făcut" câteva exemple de utilizare cel puțin parțială a strategiilor.

Identificați apoi trei **domenii de strategii de intervenție** pe care să le aveți în vedere (ca și obiective).

- Asigurați-vă că începeți de la început pentru a selecta mai întâi cele mai importante domenii de bază.

Puteți completa această secțiune într-o etapă ulterioară, înainte de prima sesiune de grup.

Veți sprijini îngrijitorul în ceea ce privește domeniile de strategie țintă în timpul jocului și al rutinelor de acasă (partea a 6-a).

Numele copilului:

Domenii de strategie*	Cât de bine folosește îngrijitorul strategiile? Observați exemplele de mai jos		Aveți nevoie de sprijin/ asistență?			Obiective** [Selectați 3]
	Necesită îmbunătățiri	Bine folosite	Nu	Sprijin parțial	Sprijin total	
Mediu	Foarte haotic; dezordine				x	x
Privește și ascultă		Laudă imediat abilitățile, de obicei observă interesele copilului		x		
Construirea rutinei	Nu se observă				x	x
Înțelegerea comunicării		Anunță comunicarea copilului		x		x
Răspunsul la comunicare		Observă și răspunde la cea mai mare parte a comunicării copilului, doar semnalele subtile sunt ratate		x		
Predarea de noi competențe	Nu se observă				x	
Reglarea comportamentului	Ratează semnele de oboseală				x	
Răspunsul la comportamente dificile	n/a				x	
Extinderea rutinilor	Nu se observă				x	

Partea 6: Selectarea rutinei țintă

Completați partea a 6-a din Fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor – prima vizită la domiciliu (1) (Anexa 2, pagina 59)

Pasul 1: Analizați fișa de stabilire a obiectivelor

Folosiți toate informațiile colectate în timpul vizitei la domiciliu și obiectivele copilului și ale îngrijitorului (părțile 4 și 5) pentru a identifica rutinele țintă.

Pasul 2: Completați tabelul cu rutinele țintă/obiectiv

Completați partea a 6-a: Rutinele țintă

- Selectați trei rutine de joacă în funcție de obiectivele de joc:
 - Cel puțin o rutină ar trebui să vizeze ținta/obiectivul de joacă 1 și cel puțin o rutină ar trebui să vizeze ținta/obiectivul de joacă 2.
- Selectați trei rutine de acasă pe baza obiectivelor privind abilitățile de viață zilnică și a obiectivelor privind activitățile familiale.
 - Cel puțin o rutină ar trebui să vizeze abilitățile de viață zilnică și cel puțin o rutină ar trebui să vizeze activitățile familiale.
- Nu uitați că atât rutina de joacă, cât și cea de acasă vor viza, de asemenea, obiectivele de comunicare.
- Alegeți activități care vor fi motivante pentru copil și care se desfășoară în majoritatea zilelor.
- Pe măsură ce copilul progresează, aceleași rutine pot avea mai multe etape sau etape diferite.

Veți folosi rutinele de joacă și de acasă pentru a lucra la toate obiectivele copiilor.

Veți sprijini îngrijitorul în ceea ce privește domeniile de strategie țintă.

Numele copilului:

	Rutine-țintă pentru abilitățile de joc	Rutine-țintă pentru abilitățile de acasă
Rutina 1		
materiale		
observații/pași*		
Rutina 2		
materiale		
observații/pași*		
Rutina 3		
materiale		
observații/pași*		

* Puteți completa aceste părți într-o etapă ulterioară.

Încheierea vizitei la domiciliu

Revizuirea obiectivelor

Prezentați abilitățile-țintă și rutinele-țintă ale copilului și explicați modul în care, în timpul formării abilităților de îngrijire, veți exersa pe baza acestora pentru a lucra la atingerea obiectivelor.

- Explorați speranțele îngrijitorului în ceea ce privește comunicarea copilului și alte abilități ale acestuia.
- Explicați faptul că ne vom concentra asupra următorului pas (abilitatea țintă) care îl va ajuta pe copil să se apropie de obiectivul mai mare (dar nu promiteți că copilul va fi capabil să atingă acel obiectiv).
- Explicați faptul că, pe baza observațiilor dumneavoastră și a celor spuse de îngrijitor, ați stabilit obiective specifice pentru comunicarea copilului.
- Dacă există o discrepanță mare între așteptările îngrijitorului și obiectivele pe care le-ați stabilit (de exemplu, îngrijitorul ar dori ca acesta (copilul) să vorbească în propoziții complete, dar copilul folosește în prezent doar sunete pentru a comunica), explicați cu tact și empatie că pentru a atinge obiectivele pe termen lung este important să lucrați cu pași mici. Programul de formare a abilităților îngrijitorului îi va învăța cum să facă acest lucru.
- Explicați-le că una dintre modalitățile prin care îi vom ajuta pe copii să comunice este să se joace împreună la nivelul de joc potrivit. Pe baza observațiilor dvs. și a ceea ce v-a spus îngrijitorul, explicați că ați stabilit nivelul de joc al copilului și următorul nivel de joc pe care îl vom urmări (vom urmări să îl atingem).
- **Explicați-i îngrijitorului că, pentru ca copilul să ajungă la un comportament adecvat, ne așteptăm ca acesta să învețe cu pași mici.**
- **Pentru fiecare abilitate, primul pas mic este ținta pe care ați identificat-o:**
 - de exemplu: Comunicare: copilul scoate ocazional sunete ("ba-ba").
 - Primul pas mic realizat de copil este ca acesta să folosească mai des sunetele atunci când își dorește ceva.
 - de exemplu: Joacă: copilul se joacă făcând să cadă obiecte pe podea.
 - Primul pas mic constă în adăugarea de către copil a unei acțiuni semnificative în jocul său, cum ar fi punerea obiectelor într-o găleată.
 - de exemplu: Comportament dificil: copilul țipă atunci când el/ea trebuie să iasă din casă.
 - Primul pas mic este de a permite copilului să înțeleagă că îngrijitorul dorește să părăsească locuința prin utilizarea unei comunicări adecvate (imagine/gest/prezentarea pantofilor/un cuvânt).
- Explicați-i îngrijitorului că, odată ce copilul a învățat primul pas mic, persoana care se ocupă de copil, alias îngrijitorul, îl poate învăța pasul următor. Programul de formare a abilităților pentru îngrijitori îi va învăța pe aceștia noi strategii pentru a-i ajuta pe copiii lor să învețe.
 - de exemplu: Joacă: copilul poate fi ajutat inițial să scoată obiecte dintr-o găleată; dar odată ce copilul a învățat rutina de joc de a scoate obiecte dintr-o găleată, îngrijitorul poate ajuta copilul să învețe cum să pună obiectele în găleată.
- Spuneți-i îngrijitorului că veți discuta aceste sugestii de obiective țintă și cu supervisorul dumneavoastră. În timpul primei sesiuni de grup, veți vorbi mai mult despre modul în care programul de formare a competențelor de îngrijitor îl va ajuta (pe copil) să lucreze pentru atingerea acestor obiective.

Invitați familia la sesiunea 1

[5-10 minute]

- **Dați-i îngrijitorului un card cu data, ora și locul sesiunii 1** (și/sau trimiteți-i imediat un SMS pentru ca îngrijitorul să îl poată citi în timp ce sunteți acolo).
- **Întrebați și discutați despre posibilele obstacole în calea participării:**
 - Cum veți ajunge la prima sesiune de grup?
 - Cine va avea grijă de copilul dumneavoastră (și de ceilalți copii ai dumneavoastră) în timp ce sunteți la sesiunea de grup?
 - Cu ce membri ai familiei ați vorbit despre participarea dumneavoastră la programul formării abilităților de îngrijire? Cum au reacționat aceștia?
- **În cazul în care sunt identificate obstacole/impedimente, discutați soluțiile:**
 - Cine l-ar putea ajuta pe îngrijitor? Cum ar putea ajuta facilitatorul?
 - Ce alte resurse sunt disponibile?
 - Un alt membru al familiei ar dori mai multe informații despre programul de formare a abilităților de îngrijire?
- **Lăsați datele dvs. de contact și luați-vă rămas bun de la familie.**

Apeluri telefonice

După prima vizită la domiciliu și prima ședință de grup, veți contacta telefonic fiecare familie. Scopul apelurilor telefonice este următorul:

- pentru a trece în revistă conținutul vizitei la domiciliu/sesiunii de grup, răspunzând la orice întrebări pe care le-ar putea avea îngrijitorul;
- pentru a revizui practica de acasă după sesiunea 1;
- pentru a soluționa orice dificultăți; și
- pentru a invita familiile la următoarea sesiune.

Obiectivele și calendarul activităților

1. Revizuirea rapidă a vizitei la domiciliu/sesiunii de grup	■ Adresați întrebări și faceți comentarii cu privire la materialele sesiunii de grup. ■ După sesiunea 1, menționați strategiile cheie din cadrul sesiunii care sunt cele mai relevante pentru familie.
2. După sesiunea 1, revedeți practica de acasă	■ Întrebați îngrijitorul dacă copilul a exersat. ■ Identificați și discutați dificultățile întâmpinate. ■ Întrebați îngrijitorul cum se simte în legătură cu experiența de a exersa cu copilul. ■ Luați notițe și consultați supervizorul după apelul telefonic.
3. Rezolvarea oricăror dificultăți	■ Identificați și discutați dificultățile. ■ Luați notițe și consultați supervizorul după apelul telefonic.
4. Invitați familia la următoarea sesiune	■ Reamintiți îngrijitorului data, ora și locul următoarei ședințe. ■ Spuneți-i îngrijitorului că următoarea ședință va fi o ocazie importantă de a învăța cum să [menționați obiectivul/strategia relevantă pentru familie]. ■ Lăsați datele dumneavoastră de contact.

După fiecare convorbire telefonică, consultați-vă cu supervizorul dumneavoastră pentru a aborda dificultățile în legătură cu:

- construirea unei relații cu familia;
- încercarea de rezolvare a dificultăților raportate de îngrijitor;
- abordarea nevoilor suplimentare nesatisfăcute ale familiei (sănătate mintală, neglijare, deprivare socială etc.).

Anexa 1: Materialele din kit

Materialele sugerate pentru kit pentru interacțiunea îngrijitor – copil

Kitul include materiale destinate unei game variate de niveluri de dezvoltare prin joc.

Puteți adapta kitul la contextul local, achiziționând materiale locale, dar asigurându-vă că se menține o gamă variată de niveluri de dezvoltare prin joc.

Materiale sugerate pentru kitul de interacțiune îngrijitor - copil	Materiale locale
• Set de cutii/cuburi pentru sortare și stivuire	•
• Figuri de animale (6)	•
• Carte de carton (carte cu imagini simple)	•
• Marionetă/păpușă	•
• Minge	•
• Zornăitoare (2)	•
• Materiale pentru desen: șabloane (2), ștampile (4), markere sau creioane colorate (4-5), hârtie (4 foi).	•
• Pagini de colorat (2)	•
• Set de ceai din plastic: mâncare/băutură în miniatură (4 articole) + set pentru 2 persoane (2 farfurii, 2 pahare/cești, 2 linguri)	•

Materiale sugerate pentru kitul de interacțiune facilitator-copil

Kitul include materiale care sunt destinate unei game variate de niveluri de dezvoltare prin joc.

Pentru uz clinic, deși nu este obligatoriu, se recomandă utilizarea unui kit similar pentru a ne asigura că materialele se adresează unei game variate de niveluri de dezvoltare prin joc. Trusa poate și ar trebui să fie adaptată pentru a include materiale familiare, de proveniență locală (ținând cont de faptul că acestea ar trebui să se adreseze unei game largi de niveluri de dezvoltare).

Materiale sugerate pentru kitul de interacțiune facilitator-copil	Adaptare locală
• Bule	•
• Cuburi (12)	•
• Eșarfă	•
• Morișcă	•
• Arlechinul din cutie SAU jucărie cu arc [jucăria trebuie să fie dificil de activat pentru copil] SAU balon	•
• Gustare din plastic cu două recipiente mici pentru depozitarea gustărilor	•
• Geantă sau cutie întunecată astfel încât copilul să nu poată vedea prin ea conținutul	•

Anexa 2: Fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor – prima vizită la domiciliu (1)

Fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor – Prima vizită la domiciliu (1) - pentru specialiști formatori și facilitatori

Inițialele copilului: _____ Îngrijitor: ☐mama ☐tatăl ☐alt îngrijitor (_____)

Data vizitei: _____ Inițialele formatorului/facilitatorului: _____

Folosiți acest formular pentru a lua notițe în timpul vizitei și pentru a stabili obiectivele pentru copil.

Partea 1A: Întrebați îngrijitorul cu privire la abilitățile și dificultățile copilului

1. Interesați-vă care sunt preocupările îngrijitorului ▪ Ce vă îngrijorează cel mai mult la copilul dumneavoastră?	
2. Întrebați îngrijitorul (îngrijitorii) despre dificultățile copilului și despre contactul cu serviciile de asistență ▪ Copilul a primit un diagnostic? A fost consultat de un profesionist? Care a fost părerea acestuia cu privire la copil? ▪ Sunteți în contact cu serviciile de sănătate sau de asistență pentru dezvoltare? ▪ Copilul primește vreun tratament? ▪ Sunt disponibile pentru familie școlarizarea și alte tipuri de sprijin?	
3. Întrebați ce activități sau lucruri îi plac copilului ▪ Există activități, obiecte sau materiale de care copilul pare interesat sau motivat?	

4. Întrebați despre abilitățile copilului de comunicare pentru cerere ▪ Cum știți când copilul dvs. își dorește ceva? ▪ Ce face copilul pentru a? – cere ceva? – primi ajutorul dvs.? – primi alinare sau atenție din partea dvs.? – lua o pauză sau pentru a se opri dintr-o activitate?	
5. Întrebați despre abilitățile copilului de comunicare pentru împărtășirea interesului ▪ Cum își împărtășește copilul dumneavoastră interesele cu dumneavoastră? ▪ De unde știți că copilul dumneavoastră este interesat de ceva - nu pentru că vrea să aibă acces la acel obiect sau are nevoie de ajutor, ci pur și simplu din interes (de exemplu, în legătură cu un câine mare de pe stradă)? ▪ Vă anunță că este interesat/ă? Cum?	
6. Întrebați în legătură cu nivelul de joc al copilului ▪ Se joacă copilul? Cu ce materiale/obiecte? Cum? ▪ Se joacă copilul cu alte persoane? Cu adulți? Colegii? Cum?	
7. Întrebați despre activitățile și abilitățile zilnice ale copilului [modificați întrebările pentru a fi adecvate vârstei copilului]. ▪ Copilul se poate hrăni singur? Poate folosi instrumente obișnuite (de exemplu, lingură, pâine împăturită etc.) pentru a mânca? ▪ Se poate îmbrăca singur? ▪ Se poate spăla singur?	

8. Întrebați despre comportamentele neobișnuite sau dificile ▪ Copilul dumneavoastră are vreun comportament ciudat sau neobișnuit (de exemplu, mișcări ciudate, interese aparte, moduri deosebite de a interacționa cu obiecte sau persoane)? ▪ Există comportamente pe care vă este greu să le gestionați?	
9. Întrebați despre alte condiții de sănătate ale copilului ▪ Există boli sau alte probleme de sănătate? ▪ Copilul pare să vadă și să audă bine? ▪ Are are dificultăți în utilizarea corpului (de exemplu, în a sta jos, a sta în picioare, a merge, a atinge, a apuca sau a folosi mâinile)? ▪ Există probleme cu alimentarea sau hrănirea? ▪ Copilul are o greutate mică sau întâmpină dificultăți în a lua în greutate? ▪ Există și alte probleme de sănătate?	
10. Notați comportamentul relevant al copilului în timpul interviului cu îngrijitorul: ▪ Comunicarea și interacțiunea spontană a copilului cu persoana care îl îngrijește. ▪ Jocul spontan al copilului cu obiecte, jucării și materiale. ▪ Comportamentul neobișnuit sau provocator al copilului.	

 Partea 1B: Căutați și notați nevoile suplimentare ale familiei

1. Căutați semne de depresie și alte probleme de sănătate mintală la îngrijitor și la ceilalți membri ai familiei, cum ar fi: – aer foarte trist/obosit/nemulțumit; – exprimă disperare/nepuință, – are dificultăți de concentrare; – aspect neîngrijit/îngrijire personală precară, aspect subponderal/foarte slab sau bolnav, stare de ebrietate etc.	
2. Căutați semne de neglijare, abuz sau rele tratamente la copil, îngrijitor sau alți membri ai familiei. ▪ Consultați punctul "Aspecte care vă pot avertiza cu privire la maltratarea copilului" din ghidul facilitatorilor pentru prima vizita la domiciliu (1).	
3. Căutați semne ale unor lipsuri materiale, cum ar fi: – copilul și/sau îngrijitorul pare subponderal/foarte slab; – indicii cu privire la îmbrăcăminte sau locuința necorespunzătoare ori o severă supraaglomerare a spațiului de locuit etc.	
Notați toate semnele relevante și consultați-vă supervisorul după vizita la domiciliu. ▪ Întrebați-vă întotdeauna: E nevoie să îndrum familia către alte servicii de asistență?	

Partea 2A: Observați interacțiunea îngrijitorului cu copilul

Înainte de a începe, încercați să vă dați seama dacă comportamentul copilului în momentul în care îl vedeți este reprezentativ pentru abilitățile sale actuale/curente. Întrebați:

- A existat un eveniment sau o schimbare de rutină astăzi/săptămâna aceasta/săptămâna trecută care ar fi putut să vă supere copilul? Copilul se simte bine?

Observații:

Observați copilul:	Observați îngrijitorul:
▪ Există activități sau materiale care îi plac copilului? ▪ Copilul comunică pentru a cere? Cum? ▪ Copilul comunică pentru a împărtăși interesul? Cum? ▪ Copilul se joacă? Cum?	▪ Ce activități selectează îngrijitorul? ▪ Cum comunică îngrijitorul? – Cât de complex este limbajul îngrijitorului? Adresează multe întrebări? Face pauză? – Îngrijitorul observă comunicarea copilului? – Cum răspund acesta? ▪ Îngrijitorul se joacă cu copilul? Cum? ▪ Observați strategiile pe care îngrijitorul le folosește deja și oferiți feedback pozitiv îngrijitorului după observație.

Partea 2B: Interacționați cu copilul pentru a-i evalua abilitățile

- Poziționați-vă în fața copilului;
- Folosiți orice suport de mediu de care considerați că are nevoie copilul pentru a-l ajuta să se implice (de exemplu, stați pe un scaun la o masă).
- Puteți include orice suport vizual de care are nevoie copilul (de exemplu, un tabel cu imagini, un cronometru) și strategii comportamentale pentru a-l ajuta să rămână implicat.
- Oferiți multiple ocazii pentru ca copilul să manifeste abilități de comunicare și de joc.
- Folosiți o ierarhie de indicații pentru a obține cele mai complexe abilități din repertoriul copilului și pentru a stabili "plafonul" abilităților sale.

	Comunicare pentru cerere		Comunicare pentru împărtășire	
<i>Oportunitate</i>	<i>Materiale/activitate</i>	<i>Comunicarea copilului</i>	<i>Materiale/activitate</i>	<i>Comunicarea copilului</i>
Oportunitatea 1				
Oportunitatea 2				
Oportunitatea 3				
Oportunitatea 4				
	Abilități de joc			
<i>Nivelul de joc</i>	<i>Materiale/activitate</i>	<i>Acțiuni de joacă ale copilului</i>		
Jocuri cu oameni (nu există încă obiecte)				
Joc simplu cu obiecte				
Joc de construcție				
Joc simbolic simplu				
Joc simbolic avansat				

 Partea a 3-a: Graficul nivelului actual de competențe al copilului – prima vizită la domiciliu (1)

Revizuiți notițele dvs. privind interacțiunea îngrijitor-copil și interacțiunea dvs. cu copilul.

Puneți un x lângă gesturile și cuvintele pe care le poate folosi copilul și nivelul de joc al acestuia

Nivelul actual de comunicare pentru a cere			Nivelul actual de comunicare pentru a împărtăși			Nivelul actual de joc	
Nu folosește încă gesturi sau cuvinte pentru a cere			Nu folosește încă gesturi sau cuvinte pentru a împărtăși				Nu se joacă încă cu oameni sau obiecte
Contactul vizual (Se uită la dvs. sau la obiect)			Contactul vizual (Se uită la obiect, apoi la dvs., apoi din nou la obiect)			x	Jocuri cu oameni (încă nu există obiecte)
Gesturi:	Întinde mâna pentru a cere		Gesturi:	Arată pentru a împărtăși		Joc simplu cu obiecte	
	Dăruiește pentru a cere (de exemplu, vă dă borcanul ca să-l deschideți)			Indică cu degetul pentru a împărtăși		Joc de construcție	
	Indică cu degetul pentru a cere			Dăruiește pentru a împărtăși (de exemplu, vă dă un desen ca să vi-l arate)		Joc simbolic simplu	
Limbaaj:	1 cuvânt pentru a cere		Limbaaj:	1 cuvânt pentru a împărtăși		Joc simbolic avansat	
	2 cuvinte împreună pentru a cere			2 cuvinte împreună pentru a împărtăși			
	Mai multe cuvinte și gesturi împreună pentru a cere			Mai multe cuvinte și gesturi împreună pentru a împărtăși			
Observații:			Observații:			Observații:	

Partea a 4-a: Obiectivele copilului – prima vizită la domiciliu (1)

Diagrama obiectivelor de comunicare

Folosiți acest tabel pentru a decide obiectivele (țintele) de comunicare ale copilului. Acestea sunt orientative și nu reprezintă reguli stricte. Nu uitați că este important să aveți atât obiective de limbaj vorbit, cât și obiective legate de gesturi pentru fiecare copil. Toate gesturile de împărtășire sunt importante! Le puteți modela pe toate folosind *Arată și spune*, indiferent de ceea ce poate face deja copilul.

Exemple privind competențele actuale ale copilului	Obiectivul privind gestul/gesturile de cerere	Obiectivul privind gestul/gesturile de împărtășire	Obiectivul privind cuvintele vorbite
Nu folosește gesturi sau cuvinte; folosește fie sunete, fie încearcă să vorbească; sau se uită la dvs. fără sunete sau cuvinte	Un gest de cerere (întinde mâna sau arată cu degetul)	Un gest de împărtășire (arată)	1 cuvânt
Poate cere cu un cuvânt sau un gest, dar nu împărtășește	Orice gest de cerere pe care copilul nu-l arată încă (întinde mâna, dă sau indică cu degetul)	Un gest de împărtășire (arată)	1 cuvânt
Folosește câte un cuvânt pentru a cere sau a împărtăși	Începeți din partea de sus a graficului, de pe prima pagină, și alegeți un gest de cerere lipsă (întinde mâna, dă sau indică cu degetul).	Începeți din partea de sus a graficului, de pe prima pagină, și alegeți un gest de împărtășire lipsă (arată, indică sau dă).	1-2 cuvinte
Folosește 2 sau mai multe cuvinte deodată pentru a cere sau a împărtăși	Începeți din partea de sus a graficului, de pe prima pagină, și alegeți un gest de cerere lipsă (întinde mâna, dă sau indică cu degetul).	Începeți din partea de sus a graficului, de pe prima pagină, și alegeți un gest de împărtășire lipsă (arată, indică sau dă).	2-3 cuvinte
Folosește 3 sau mai multe cuvinte deodată pentru a cere sau a împărtăși	Începeți din partea de sus a graficului, de pe prima pagină, și alegeți un gest de cerere lipsă (întinde mâna, dă sau indică cu degetul).	Începeți din partea de sus a graficului, de pe prima pagină, și alegeți un gest de împărtășire lipsă (arată, indică sau dă).	Grupuri scurte de cuvinte/propoziții

Partea 4A: Obiective de comunicare

Folosiți nivelul actual de comunicare de la pagina 54 și tabelul cu obiective de comunicare de la pagina 55 pentru a identifica un obiectiv pentru cuvintele vorbite și obiective pentru gesturile de comunicare a cererilor și a împărtășirilor. Puneți un x în dreptul fiecărui obiectiv.

Obiectivul gesturi de cerere		Obiectivul gesturi de împărtășire		Obiectivul cuvinte vorbite	
Întinde mâna pentru a cere		Arată		1 cuvânt	
Dă		Indică cu degetul		2 cuvinte împreună	
Indică cu degetul		Dă		Mai multe cuvinte și gesturi împreună	
Observații:		Observații:		Observații:	

Partea 4B: Obiective de joc

Utilizați nivelul actual de joc de la pagina 54 pentru a identifica obiectivele de joc. Puneți un x lângă nivelurile pentru obiectivele de joc. Puteți alege fie opțiunea A, fie opțiunea B pentru a selecta obiectivele pentru nivelul de joc.

- **Opțiunea A):** Obiectivul de joc 1 poate fi nivelul actual de joc al copilului dacă acesta se poate juca doar cu unul sau două materiale specifice la un anumit nivel de joc. Obiectivul de joc 2 poate fi următorul nivel de joc
- **Opțiunea B):** Atât obiectivul de joc 1, cât și obiectivul de joc 2 pot fi următorul nivel de joc dacă copilul pare să stăpânească pe deplin nivelul său actual de joc (adică copilul se poate juca cu o varietate de materiale la același nivel de joc).

Obiectivul nivelului 1 de joc:		Obiectivul nivelului 2 de joc:	
Jocuri cu oameni (nu există încă obiecte)		Jocuri cu oameni (nu există încă obiecte)	
Joc simplu cu obiecte		Joc simplu cu obiecte	
Joc de construcție		Joc de construcție	
Joc simbolic simplu		Joc simbolic simplu	
Joc simbolic avansat		Joc simbolic avansat	
Observație:		Observație:	

Partea 4C: Obiective privind abilitățile de viață zilnică

Folosiți informațiile colectate în timpul vizitei la domiciliu pentru a identifica două obiective privind abilitățile de viață zilnică. Asigurați-vă că:

- selectați abilități care sunt adecvate vârstei și relevante pentru funcționarea copilului; și
- notați ce poate face deja copilul în cadrul acelei activități (precizați dacă copilul o face cu sau fără ajutor)

	Obiectivul 1 privind competențele de viață zilnică:	Obiectivul 2 privind competențele de viață zilnică:
Competență/abilitate:		
Poate face în prezent (cu/fără ajutor):		

Partea 4D: Obiective de reglare a comportamentului

Utilizarea informațiilor colectate în timpul vizitei la domiciliu (interviul cu îngrijitorul; observarea interacțiunii îngrijitor-copil și a interacțiunii facilitator-copil) ajută îngrijitorul să selecteze posibilele obiective legate de comportamentele dificile pe care ar dori să le reducă în timpul formării abilităților de îngrijire.

	Obiectivul 1 privind reglarea comportamentului:	Obiectivul 2 privind reglarea comportamentului:
Comportamentul provocator/necorespunzător:		
Motivul*		
Planul de răspuns*		

*Puteți completa aceste părți într-o etapă ulterioară. Îngrijitorul poate primi imediat instrucțiuni directe sau puteți amâna discuția până la sesiunile de grup relevante privind gestionarea comportamentului dificil (7 și 8). Consultați-vă cu supervisorul dumneavoastră.

Partea 4E: Activitățile și prioritățile familiei

Cereți îngrijitorului să identifice activitățile zilnice de familie în care ar dori să implice copilul.

	Prima activitate de familie:	A doua activitate de familie:
Activitate de familie		
Poate face în prezent (cu/fără ajutor):		

 Partea a 5-a: Obiective pentru îngrijitori – prima vizită la domiciliu (1)

Folosiți-vă observațiile pe marginea interacțiunii dintre îngrijitor și copil pentru a identifica categoriile de strategii care au nevoie de sprijin/asistență.

Domenii de strategie*	Cât de bine folosește îngrijitorul strategiile? Observați exemplele de mai jos		Aveți nevoie de sprijin/ asistență?			Obiective*
	Necesită îmbunătățiri	Bine folosite	Nu	Sprijin parțial	Sprijin total	[Selectați 3]
Mediu						
Privește și ascultă						
Construirea rutinei						
Înțelegerea comunicării						
Răspunsul la comunicare						
Predarea de noi competențe						
Reglarea comportamentului						
Răspunsul la comportamente dificile						
Extinderea rutinelor						

* Consultați ghidul vizitei la domiciliu pentru o listă completă de strategii. **Marcați cu un x trei domenii pe care să le considerați prioritare atunci când sprijiniți/asistați îngrijitorul.

Partea a 6-a: Rutinele-țintă/vizate ca și obiectiv

Folosiți toate informațiile colectate în timpul vizitei la domiciliu și obiectivele copilului și ale îngrijitorului pentru a identifica rutinele țintă.

- Selectați trei rutine de joc în funcție de obiectivele de joc:
 - Cel puțin un exercițiu trebuie să vizeze obiectivul 1 de joc și cel puțin un exercițiu trebuie să vizeze obiectivul 2 de joc.
- Selectați trei rutine de acasă pe baza obiectivelor privind abilitățile de viață zilnică și a obiectivelor privind activitățile familiale.
 - Cel puțin o rutină ar trebui să vizeze abilitățile de viață zilnică și cel puțin o rutină ar trebui să vizeze activitățile familiale.
- Nu uitați că atât rutina de joacă, cât și cea de acasă vor viza, de asemenea, obiectivele de comunicare.
- Alegeți activități motivante pentru copil și care să se desfășoare în majoritatea zilelor.

	Rutine-țintă pentru abilitățile de joc	Rutine-țintă pentru abilitățile de acasă
Rutină 1		
materiale		
observații/pași*		
Rutina 2		
materiale		
observații/pași*		
Rutina 3		
materiale		
observații/pași*		

*Puteți completa aceste părți într-o etapă ulterioară. Pe măsură ce copilul progresează, aceleași rutine pot avea mai multe etape sau etape diferite.

2

A doua vizită la domiciliu (2): Coaching pentru îngrijitori

Cuprins

A doua vizită la domiciliu (2) (între sesiunile de grup 5 și 6)*	62
Lucruri pe care trebuie să le aduceți cu dumneavoastră.....	63
Obiectivele și calendarul activităților	63
Obiective de învățare pentru îngrijitor	65
Introducere	65
Salutați îngrijitorii și familia	65
Partea 1: Revizuirea mesajelor cheie și strategiilor și a practicii la domiciliu.....	65
Revizuirea mesajelor cheie și strategiilor și a practicii la domiciliu.....	65
Planificați activitatea de practică ghidată	66
Partea 2: Observarea și oferirea de coaching îngrijitorului care interacționează cu copilul	67
Observați și oferiți coaching îngrijitorului care interacționează cu copilul.....	67
Demonstrați sfaturi: interacțiunea facilitator-copil pentru a demonstra strategii utile	69
Partea 3: Revizuirea practicii ghidate	69
Discutați și revizuiți activitatea de practică ghidată	69
Partea 4: Revizuirea obiectivelor pentru copil	70
Definiți obiectivele copilului.....	70
A) Revizuirea obiectivelor de comunicare	70
B) Revizuirea obiectivelor de joc	70
C) Revizuirea obiectivelor privind abilitățile de viață zilnică.....	71
D) Revizuirea obiectivelor de reglare a comportamentului.....	71
E) Revizuirea activităților și priorităților familiei	72
Partea 5: Revizuirea obiectivelor pentru îngrijitori	73
Partea 6: Selectarea noilor rutine țintă	75
Invitați familia la următoarea ședință de grup.....	77
Anexa 3: Ghid de coaching.....	78
Anexa 4: Fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor – a doua vizită la domiciliu (2)	86

A doua vizită la domiciliu (2) (între sesiunile de grup 5 și 6)*

Scopul principal al celei de-a doua vizite la domiciliu este de a ajuta îngrijitorul să pună în practică strategiile de implicare împărtășită și să stabilească rutine pentru joacă și activitățile de acasă, așa cum au fost prezentate în cadrul sesiunilor de grup, precum și de a-l ajuta pe îngrijitor să revizuiască obiectivele de îmbunătățire a comunicării. Această sesiune este concepută pentru a-l ajuta pe îngrijitor să aibă succes atunci când încearcă strategiile cu copilul său și pentru a construi în continuare relația dintre facilitator și îngrijitor. Este important să se discute despre modul în care formarea abilităților de îngrijire și viitoarele sesiuni de grup sunt relevante pentru situația îngrijitorului și să se promoveze participarea la sesiunile de grup.

* Linii directoare/instrucțiunile pentru momentul celei de-a doua vizite la domiciliu (2)

- Pentru toate locațiile: Având în vedere importanța furnizării de coaching cu privire la aspectele abordate în timpul sesiunilor 4 și 5 privind comunicarea, a doua vizită la domiciliu (2) ar trebui să fie programată de preferință imediat după aceste două sesiuni. În consecință, cele trei opțiuni de programare a celei de-a doua vizite la domiciliu (2) sunt clasificate aici în funcție de preferințe:
 - Opțiunea 1 (cea mai preferabilă): a doua vizită la domiciliu (2) se efectuează între sesiunea 5 (Promovarea comunicării) și sesiunea 6 (Predarea noilor abilități în pași mici și niveluri de ajutor).
 - Opțiunea 2 (intermediară): a doua vizită la domiciliu (2) se efectuează între sesiunea 4 (Înțelegerea comunicării) și sesiunea 5 (Promovarea comunicării).
 - Opțiunea 3 (cea mai puțin preferabilă): a doua vizită la domiciliu (2) se efectuează între sesiunea 3 (Rutinele de joacă și de acasă) și sesiunea 4 (Înțelegerea comunicării).
- Centrele de cercetare ar trebui, de preferință, să programeze a doua vizită la domiciliu (2) conform opțiunii 1 de mai sus.
- Centrele de cercetare ar trebui, de preferință, să programeze a doua vizită la domiciliu (2) în același interval de timp pentru toți participanții (adică între aceleași două vizite).
- Centre de cercetare: momentul celei de-a doua vizite la domiciliu (2) trebuie înregistrat pentru fiecare familie.

Lucruri pe care trebuie să le aduceți cu dumneavoastră:

- Broșuri pentru participanți sau alte documente privind strategiile.
- Fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor completată în timpul primei vizite la domiciliu (1).
- Notițe/observații privind activitățile de practică la domiciliu ale îngrijitorului.
- Cameră video sau telefon pentru înregistrare video.
- Orice suport de imagine de care credeți că acest copil ar putea avea nevoie (de exemplu, programul "mai întâi-apoi", program cu imagini). *Observație:* Este în regulă să învățați îngrijitorul să utilizeze aceste instrumente înainte de sesiunea 8, dacă utilizarea acestora ar fi în beneficiul îngrijitorului.
- Kit de jucării pentru interacțiunea îngrijitor-copil (dacă este necesară standardizarea kitului de jucării pentru cercetare sau în contexte cu resurse reduse).

Obiectivele și calendarul activităților:

Componenta de vizită la domiciliu	Ce trebuie să faceți	Completați în fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor
❖ Introducere		
1. Salutați îngrijitorii și familia (5 minute)	▪ Salutați îngrijitorul, copilul și membrii familiei. ▪ Felicități îngrijitorii pentru prezență și eforturile depuse până acum.	//
❖ Revizuirea mesajelor cheie și strategiilor și practicii acasă		
2. A) Revizuirea mesajelor cheie și strategiilor și practicii acasă (20 de minute)	▪ Treceți în revistă obiectivele, mesajele cheie și strategiile sesiunilor de grup desfășurate până în prezent. ▪ Revizuiți experiența de practică la domiciliu. ▪ Adresați întrebări și comentarii.	Partea 1A
3. B) Planificați practica ghidată (10 minute)	▪ Revizuiți obiectivele individualizate. ▪ Cereți îngrijitorului să aleagă o rutină de joacă/activități la domiciliu pentru practică. ▪ Identificați și discutați strategiile pe care le veți utiliza în cadrul activității. ▪ Pregătiți mediul și materialele pentru activitate.	//
❖ Observarea și oferirea de coaching îngrijitorului care interacționează cu copilul		
4. A) Observați și pregătiți îngrijitorul care interacționează cu copilul (10 minute)	▪ Cereți îngrijitorului să interacționeze cu copilul (în timpul jocului sau în timpul altor activități ce țin de rutină de acasă) și oferiți-i coaching.	Partea 2A
B) Oferiți sfaturi: interacțiunea facilitatorului cu copilul (10 minute)	▪ Interacționați cu copilul pentru a-i demonstra strategii utile.	

Componenta de vizită la domiciliu	Ce trebuie să faceți	Completați în fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor
❖ Revizuirea practicii ghidate		
5. Discutați și analizați activitatea de practică ghidată (10 minute)	- Revedeți obiectivele și activitățile selectate pentru copil. - Revizuiți activitatea de practică ghidată: ce a funcționat bine și care au fost provocările. - Folosiți sfaturile din ghidul participantului pentru a arăta îngrijitorului strategiile pe care copilul le folosește deja și strategiile pe care le-ar putea încerca copilul. - Discutați cu îngrijitorul despre cum se simte în legătură cu experiența de a exersa cu copilul său. - Încheiați activitatea cu un comentariu pozitiv. - Notați obiectivele și activitățile revizuite pe fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor.	//
❖ Revizuirea obiectivelor pentru copil		
6. Completați tabelele cu obiectivele copilului	Scrieți obiectivele copilului pentru comunicare, joc, abilități de viață zilnică, reglarea comportamentului și activități de familie.	Părțile 3 și 4
❖ Revizuirea obiectivelor pentru îngrijitori		
7. Completați tabelul cu obiectivele îngrijitorului	Scrieți obiectivele/țintele îngrijitorului pentru utilizarea spontană a strategiilor.	Partea 5
❖ Selectarea de noi rutine țintă		
8. Completați tabelul cu rutinele țintă	Discutați cu îngrijitorul despre posibilele rutine de joacă și de acasă.	Partea 6
❖ Încheierea vizitei		
9. Invitați familia la următoarea ședință de grup	- Reamintiți îngrijitorului data, ora și locul următoarei sesiuni de grup. - Abordarea posibilele impedimente în calea participării. - Spuneți-i îngrijitorului despre o strategie din următoarea sesiune de grup care considerați că îi va fi utilă.	//

Obiective de învățare pentru îngrijitor

1. Să revizuiască obiectivele individualizate ale copilului, practica, joaca și rutina de acasă.
2. Să crească încrederea în aplicarea strategiilor introduse până acum în cadrul ședințelor de grup (de exemplu, stabilirea rutinelor de joacă și de acasă; crearea de oportunități de comunicare pentru copil).
3. Identificarea nevoilor suplimentare ale familiei și ale copilului.
4. Stimularea motivației pentru a susține prezența la cursuri.

Introducere

Scopul principal al celei de-a doua vizite la domiciliu este de a ajuta îngrijitorul să pună în practică strategiile de stimulare și menținere a implicării copiilor, de stabilire a rutinelor de joacă, a celor ce vizează activitățile de acasă și de îmbunătățire a comunicării prezentate în cadrul sesiunilor de grup. Această sesiune este concepută pentru a ajuta îngrijitorul să implementeze cu succes strategiile cu copilul și să construiască, în continuare, relația dintre facilitator și îngrijitor. Este important să se discute despre modul în care formarea abilităților de îngrijire și viitoarele sesiuni de grup sunt relevante pentru situația îngrijitorului și să se promoveze participarea la sesiunile de grup.

Salutați îngrijitorii și familia

- Salutați îngrijitorul, copilul și membrii familiei.
- Felicități îngrijitorii pentru prezență și eforturile depuse până în acest moment.
- Discutați despre orice obstacole apărute în calea participării la cursuri și încercați să găsiți soluții.

Partea 1: Revizuirea mesajelor cheie și strategiilor și a practicii la domiciliu

Revizuirea mesajelor cheie și strategiilor și a practicii la domiciliu

Completați partea 1A a Fișei de lucru pentru stabilirea obiectivelor – a doua vizită la domiciliu (2) (Anexa 4, pagina 86). [10 minute]

Pasul 1: Treceți în revistă mesajele cheie și sfaturile intervenției

Acesta este un moment deschis pentru a discuta despre nevoile îngrijitorului în ceea ce privește materialul sesiunii de grup, strategiile și modul de aplicare a materialului cu copilul.

- Treceți în revistă obiectivele, mesajele cheie și strategiile sesiunilor de grup desfășurate până în prezent (puteți consulta ghidul relevant al participanților). Vă puteți referi rapid la seturi de strategii cu un obiectiv similar (de exemplu, ați putea menționa "strategiile de mediu"). Interesați-vă ce strategii au fost cele mai utile și cele mai relevante.
- Adresați întrebări și comentarii cu privire la materialul sesiunii de grup.

Pasul 2: Revizuirea practicii la domiciliu

Completați partea 1A: Revizuirea practicii la domiciliu

- ÎNTREBAȚI îngrijitorul dacă a încercat practica la domiciliu:
 - Permiteți-i îngrijitorului să pună întrebări sau să vă arate ceea ce a exersat.
 - În cazul îngrijitorilor care nu au încercat strategiile sau care au avut mai puțin succes, ÎNTREBAȚI dacă a existat ceva care nu li s-a părut relevant sau a fost prea dificil.
 - Încercați să corectați orice neînțelegere cu privire la material.
 - **Luați notițe pe fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor**
 - În cazul fiecărei rutine exersate notați
 - ce a mers bine:
 - identificați comportamentul pozitiv al copilului și/sau utilizarea cu succes a strategiilor de către îngrijitor;
 - încercați să identificați cel puțin un aspect pozitiv;
 - dacă îngrijitorul nu identifică nimic care a funcționat bine, lăudați-l pentru că a încercat practica.
 - ce a reprezentat o provocare:
 - identificați comportamentul provocator al copilului (necorespunzător, dificil de implicat);
 - notați încercările nereușite ale îngrijitorului de a utiliza strategiile.
- **Pentru mai multe detalii, consultați secțiunea privind Coaching-ul de rezolvare a problemelor din Anexa 3.**
- Consultați supervizorul la sfârșitul vizitei dacă simțiți că, după vizită, îngrijitorul a rămas cu neclarități în legătură cu strategiile sau dacă aveți dificultăți în stabilirea unei relații cu îngrijitorul.

Observație: Nu este necesar să vă concentrați pe tot ce s-a abordat în sesiunile de grup. Este posibil ca doar unele informații să fie utile sau mai adecvate acestei familii. Reamintiți-i îngrijitorului două strategii sau concepte cheie pe care le considerați esențiale pentru nevoile familiei.

Planificați activitatea de practică ghidată

- Revedeți obiectivele individualizate identificate în cadrul primei vizite la domiciliu (1) și a sesiunilor de grup:
 - Etapele următoare sunt în continuare adecvate pentru copil? Sunt prea ușoare/dificile?
 - Revizuiți pașii, dacă este necesar.
- Rugați îngrijitorul să aleagă o rutină de joacă sau de acasă la care ar dori să lucreze cu copilul, în timpul unei practici ghidate care durează aproximativ 10 minute, pe parcursul căreia veți observa îngrijitorul și copilul.
- Discutați despre modul în care strategiile cheie vor fi aplicate acelei rutine de joacă sau rutinei specifice activităților de acasă.

- Observați dacă îngrijitorul pare neliniștit sau îngrijorat și liniștiți-l. Anunțați îngrijitorul că:
 - scopul este doar de a exersa și de a încerca strategiile;
 - aceasta este o șansă atât pentru el cât și pentru dvs. de a afla mai multe despre modul în care copilul comunică și se comportă în cadrul acestor activități specifice;
 - acest lucru vă va ajuta să consiliați familia cu privire la obiectivele adecvate pentru formarea abilităților de îngrijire.
- Veți înțelege mai bine care sunt strategiile parentale care ar putea fi cele mai utile pentru ei.
- Pregătiți-vă pentru activitatea de practică ghidată prin:
 - adunarea materialelor de care aveți nevoie;
 - amenajarea mediului (de exemplu, prin îndepărtarea sau acoperirea oricăror materiale care distrag atenția sau care nu sunt necesare);
 - opțional: înregistrarea video a rutinei [numai cu acordul îngrijitorului].

Partea 2: Observarea și oferirea de coaching îngrijitorului care interacționează cu copilul

Observați și oferiți coaching îngrijitorului care interacționează cu copilul

Completați partea a 2-a Fișei de lucru pentru stabilirea obiectivelor – a doua vizită la domiciliu (2) (Anexa 4, pagina 87). [10 minute]

Pasul 1: Observați îngrijitorul care interacționează cu copilul

Completați partea a 2-a

- Cereți îngrijitorului să interacționeze cu copilul, implicându-se în activitatea ghidată planificată.
- Folosiți această oportunitate de a observa modul în care copilul și îngrijitorul interacționează unul cu celălalt pentru a colecta informații care vor fi utile pentru reevaluarea informațiilor colectate în timpul primei vizite la domiciliu (1) și pentru a ajusta obiectivele copilului.
- Observați comunicarea copilului, comportamentul provocator și abilitățile de joc:
 - Există activități sau materiale care îi plac copilului?
 - Copilul comunică pentru a cere? Cum?
 - Copilul comunică pentru a-și împărtăși interesul? Cum?
 - Copilul se joacă? Cum?
 - Copilul prezintă vreun comportament dificil?

Vă veți folosi notițele pentru a completa secțiunea Obiective din Fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor.

- Observați stilul îngrijitorului și identificați care sunt strategiile și activitățile care ar putea fi cele mai benefice pentru persoana care se ocupă de copil (consultați Tabelul A3.1 din Anexa 3: Indicațiile privind conținutul de coaching oferit pentru fiecare vizită la domiciliu). Puneți-vă următoarele întrebări:
 - *Strategii de mediu:*

- Care sunt cele 2-3 activități pe care le preselecționează îngrijitorul? Care ar putea fi activitățile cele mai potrivite din punct de vedere al nivelului de dezvoltare/de joc al copilului?
- Îngrijitorul oferă opțiuni și urmează alegerea copilului?
- Poate fi îmbunătățită poziționarea îngrijitorului, a copilului și a activității? Este mediul înconjurător amenajat într-un mod care să favorizeze implicarea împărtășită?
- *Strategii de privit și ascultat*
- Observă și comentează îngrijitorul cu privire la concentrarea atenției copilului?
- Laudă îngrijitorul comportamentul adecvat al copilului?
- Observă îngrijitorul comunicarea copilului, inclusiv semnalele slabe de comunicare?
- Observă îngrijitorul cum îi place copilului să se joace (nivelul actual de joc al copilului)?
- *Strategii de construire în rutină*
- Este jucăuș îngrijitorul?
- Atât adultul, cât și copilul au roluri active în rutină? (A pune întrebări sau a dirija copilul nu sunt considerate exemple de rol activ).
- Îngrijitorul imită acțiunile de joc adecvate copilului, pentru a se alătura rutinei?
- Îngrijitorul modelează (*Arată și Spune*) noi pași atunci când acțiunile copilului nu sunt adecvate sau devin repetitive, sau când copilul este foarte pasiv?
- Îngrijitorul reia rutina și o menține distractivă și captivantă?
- *Strategii de comunicare*
- Îngrijitorul vorbește mult? Copilul este foarte tăcut? Îngrijitorul acordă spațiu (pauze) pentru a încuraja comunicarea copilului?
- Îngrijitorul comentează (vorbește despre) concentrarea atenției copilului? Sau îngrijitorul pune multe întrebări, testează copilul (adică îi place "să-l învețe" mult)?
- Răspunde îngrijitorul la toate comunicările copilului, inclusiv la cele neclare?
- Nivelul de limbaj al îngrijitorului corespunde cu cel al copilului?
- Îngrijitorul demonstrează cuvinte și gesturi pe care copilul le poate folosi pentru a comunica?
- Poate îngrijitorul să repete și să extindă comunicările copilului?
- Creează îngrijitorul ocazii pentru copil de a cere? Și de a împărtăși?

Căutați strategii pe care îngrijitorul le folosește deja. Notați-le și oferiți feedback pozitiv îngrijitorului după observație.

Pasul 2: Oferiți coaching îngrijitorului

Oferiți coaching îngrijitorului (consultați Anexa 3):

- Oferiți îndrumări specifice cu privire la domeniile în care este nevoie de cel mai mult sprijin.
- Evidențiați buna implementare a strategiilor sau încercările de a merge în direcții corecte.
- Lăudați îngrijitorul pentru efort și nu pentru performanță.
- Observație: Pentru unele familii, solicitarea de a implica copilul în timp ce cineva îl observă s-ar putea să nu fie bine primită. Dacă simțiți că acesta este cazul, în calitate de facilitator,

vă puteți alătura activității, astfel încât să faceți activitatea împreună cu îngrijitorul. Permiteți-i îngrijitorului să conducă interacțiunea pe cât de mult posibil. În cazul în care îngrijitorul refuză să interacționeze cu copilul, săriți peste această activitate și treceți la următoarea.

Demonstrați sfaturi: interacțiunea facilitator-copil pentru a demonstra strategii utile

Explicați-i îngrijitorului că ați dori să interacționați scurt cu copilul în cadrul unei activități (rutine) de joacă. Aceasta vă va ajuta să înțelegeți mai bine comportamentul și interesele copilului și va demonstra practic unele dintre strategiile de formare ale abilităților îngrijitorului.

Puneți la dispoziția copilului materiale și ocazia de a se juca. Aplecați-vă la nivelul copilului. Participați și implicați copilul într-o activitate de joacă timp de 5-10 minute. Pe baza observației pe care ați făcut-o asupra copilului în partea a 2-a, alegeți materiale de joacă adecvate și selectați cele 2-3 strategii/sfaturi de demonstrat, de pe urma cărora ar beneficia cel mai mult îngrijitorul.

Chiar dacă ați avut ocazia să participați și să demonstrați unele sfaturi în partea a 2-a, asigurați-vă că încercați să interacționați cu copilul pentru a demonstra și mai bine strategiile.

- Concentrați-vă în mod specific pe strategiile din sesiunile 1-5 pentru a consolida învățarea.
 - Demonstrați acele strategii în legătură cu care îngrijitorul pare să întâmpine cele mai mari dificultăți.

Partea 3: Revizuirea practicii ghidate

Discutați și revizuiți activitatea de practică ghidată

- Revedeți obiectivele și activitățile selectate pentru copil.
- Întrebați-vă:
 - Pasul mic, identificat, a fost prea dificil pentru copil? Prea ușor?
 - Activitatea selectată a fost plictisitoare? A fost amuzantă? (A se vedea, de asemenea, secțiunea încercării rezolvării problemelor cu ajutorul coaching-ului din Anexa 3.)
- Discutați cu îngrijitorul:
- Vorbiți despre ceea ce s-a întâmplat în activitatea de practică ghidată - ce a făcut și ce a spus îngrijitorul și care a fost comportamentul copilului.
 - Folosiți sfaturile afișate în ghidul participantului pentru a arăta îngrijitorului strategiile pe care le utilizează deja și strategiile pe care le-ar putea încerca.
 - Evidențiați activitățile de succes pe care îngrijitorul ar trebui să le încerce din nou și oferiți laude acestuia pentru utilizarea strategiilor.
 - Discutați și rezolvați problemele legate de activitățile dificile.
- Discutați cu îngrijitorul despre cum se simte acesta/aceasta în legătură cu experiența de a exersa cu copilul său.
 - Observați dacă îngrijitorul pare trist sau abătut și răspundeți laudându-l pentru munca depusă și strădania sa.

- Încercați să identificați cel puțin un rezultat pozitiv (de exemplu: copilul nu părea interesat, dar nu a avut o criză de nervi; îngrijitorul a fost foarte bun în a ritma activitatea fără a forța prea mult copilul).
- Încheiați activitatea cu un comentariu pozitiv:
 - Lăudați îngrijitorul pentru că a încercat strategii - menționați abilitățile pe care copilul vi le-a arătat și amintiți-i îngrijitorului pașii următori:
 - încurajați persoana care se ocupă de copil să continue să exerseze cu copilul;
 - încurajați îngrijitorul să își noteze sau să își amintească întrebările pe măsură ce exersează și să le aducă la ședințele de grup.

Partea 4: Revizuirea obiectivelor pentru copil

Completați părțile 3 și 4 din Fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor – a doua vizită la domiciliu (2) (Anexa 4, paginile 88-91). [10 minute]

Definiți obiectivele copilului

Instrucțiuni generale

Utilizând același proces pe care l-ați urmat în cadrul primei vizite la domiciliu (1), treceți în revistă toate informațiile disponibile pentru a descrie nivelul actual/prezent al abilităților copilului și apoi stabiliți obiectivele intervenției. Veți folosi informațiile colectate în timpul interviului cu îngrijitorul pentru a stabili celelalte obiective.

A) Revizuirea obiectivelor de comunicare

Pasul 1: Consultați Fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor pentru prima vizită la domiciliu (1) și Tabelul Obiectivelor de Comunicare

Analizați obiectivele stabilite în cadrul primei vizite la domiciliu (1) și abilitățile observate în timpul interacțiunii îngrijitor-copil, apoi utilizați tabelul pentru a decide obiectivele de comunicare ale copilului (ținte).

Întrebați-vă:

- Poate copilul să afișeze abilități superioare (mai sofisticate)?
- Poate copilul să manifeste aceleași abilități, dar mai frecvent?
 - Dacă DA, este posibil să trebuiască să revizuiți obiectivele.
 - Dacă NU observați niciun progres, sau dacă observați progrese mici sau lipsite de consecvență, mențineți aceleași obiective.

Pasul 2: Finalizarea obiectivelor de comunicare

Completați partea 4A: Obiective de comunicare – a doua vizită la domiciliu (2)

B) Revizuirea obiectivelor de joc

Pasul 1: Consultați fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor pentru prima vizită la domiciliu (1) și tabelul de obiective pentru abilitățile de joc

Revedeți obiectivele stabilite în cadrul primei vizite la domiciliu (1) și abilitățile observate în timpul interacțiunii dintre îngrijitor și copil, apoi folosiți tabelul pentru a decide asupra obiectivelor de joc (ținte).

Întrebați-vă:

- Poate copilul să manifeste acțiuni de joc mai complexe (mai sofisticate)?
- Poate copilul să se joace la același nivel ca înainte, dar cu o varietate mai mare de materiale?
 - Dacă DA, este posibil să trebuiască să revizuiți obiectivele.
 - Dacă NU observați niciun progres, sau dacă observați progrese mici sau lipsite de consecvență, mențineți aceleași obiective.

Copiii pot fi capabili să facă câteva activități la un nivel mai ridicat, dar nu vor putea menține acest nivel ridicat într-o rutină.

Pasul 2: Completați obiectivele de joc

Completați partea 4B: Obiective de joacă – a doua vizită la domiciliu (2)

C) Revizuirea obiectivelor privind abilitățile de viață zilnică

Pasul 1: Consultați fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor pentru prima vizită la domiciliu (1)

Revedeți obiectivele stabilite în cadrul primei vizite la domiciliu (1) și întrebați îngrijitorul despre progresele înregistrate în ceea ce privește aceste abilități.

Întrebați îngrijitorul:

- Dacă a exersat implicarea copilului în acea abilitate?
- Poate copilul să facă mai mulți pași în mod independent în cadrul abilității?
- Poate copilul să facă mai mulți pași cu mai puțin sprijin?
 - Dacă DA, este posibil să trebuiască să revizuiți obiectivele.
 - Dacă NU observați niciun progres sau dacă observați un progres mic ori lipsit de consecvență, mențineți aceleași obiective sau decideți dacă nu ar fi mai bine să vizați o altă abilitate.

De asemenea, îngrijitorii pot dori să schimbe obiectivele și să se concentreze pe diferite abilități. Dacă selectați noi abilități, asigurați-vă că acestea sunt adecvate vârstei și relevante pentru funcționarea copilului.

Pasul 2: Completați obiectivele de joc

Completați partea 4C: Obiective privind abilitățile de viață zilnică – a doua vizită la domiciliu (2)

D) Revizuirea obiectivelor de reglare a comportamentului

Pasul 1: Consultați Fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor pentru prima vizită la domiciliu (1)

Revizuiți obiectivele stabilite în cadrul primei vizite la domiciliu (1) și întrebați îngrijitorul despre progresele înregistrate în prevenirea comportamentelor necorespunzătoare sau provocatoare.

Întrebați-l pe îngrijitor:

- A încercat acesta să prevină comportamentul provocator al copilului? Cum?
- Comportamentul se manifestă semnificativ mai puțin?
 - Dacă DA, este posibil să trebuiască să revizuiți obiectivele.
 - Dacă NU observați niciun progres, sau dacă observați un progres mic ori lipsit de consecvență, mențineți aceleași obiective sau decideți poate ar fi mai bine să oferiți îndrumare individualizată.

Asigurați îngrijitorul că veți vorbi despre strategii specifice pentru abordarea comportamentului provocator al copiilor, în două sesiuni de grup dedicate.

Pasul 2: Completați obiectivele de reglare a comportamentului

Completați partea 4D: Obiective de reglare a comportamentului – a doua vizită la domiciliu (2)

E) Revizuirea activităților și priorităților familiei

Pasul 1: Consultați fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor pentru prima vizită la domiciliu (1)

Revedeți obiectivele stabilite în cadrul primei vizite la domiciliu (1) și întrebați îngrijitorul despre progresele înregistrate în ceea ce privește implicarea copilului în activitățile familiei.

Întrebați-l pe îngrijitor:

- A exersat acesta implicarea copilului în aceste activități familiale?
- Poate copilul să facă mai mulți pași în mod independent în cadrul acestor activități?
- Poate copilul să facă mai mulți pași cu mai puțin ajutor/mai puține îndemnuri?
 - Dacă DA, este posibil să trebuiască să revizuiți obiectivele.
 - Dacă NU observați niciun progres, sau dacă observați un progres mic sau lipsit de consecvență, mențineți aceleași obiective sau decideți poate ar fi mai bine să vizați o altă activitate.

De asemenea, îngrijitorii pot dori să schimbe obiectivele și să se concentreze pe diferite activități. Dacă selectați noi activități, asigurați-vă că acestea sunt adecvate vârstei și sunt semnificative pentru familie.

Pasul 2: Completați graficul activităților familiale

Completați partea 4E: Activitățile și prioritățile familiei – a doua vizită la domiciliu (2)

Partea 5: Revizuirea obiectivelor pentru îngrijitori

Completați partea a 5-a din Fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor – a doua vizită la domiciliu (2) (Anexa 4, pagina 92). [10 minute]

Pasul 1: Revizuiți notițele privind interacțiunea îngrijitor-copil și consultați tabelul cu strategii de intervenție

Revizuiți notițele dvs. despre interacțiunea îngrijitor-copil pentru a identifica zonele de strategii în care îngrijitorul are nevoie de cel mai mult sprijin și zonele în care observați o utilizare spontană a strategiilor.

Consultați tabelul cu strategii de intervenție.

Luați în considerare interacțiunea per ansamblu în următoarele domenii:

- *Strategii de mediu:*
 - Cum este gestionarea mediului și a materialelor?
 - Cum este poziționarea îngrijitorului?
- *Strategii pentru a privi și a asculta*
 - Observă îngrijitorul interesele, abilitățile și comportamentul pozitiv al copilului?
- *Strategii de construire a rutinei*
 - Observați vreo structură în joc (pași, repetiții)?
 - Îngrijitorul participă la joc? Este ea/el prea pasiv(ă)? Prea directiv(ă)?
- *Înțelegerea strategiilor de comunicare*
 - Îngrijitorul vorbește prea mult? Prea puțin?
 - Îngrijitorul răspunde la comunicarea copilului?
- *Răspunsul la strategiile de comunicare*
 - Încearcă îngrijitorul să promoveze în mod activ comunicarea copilului? Cum?
- *Strategii de predare a noilor competențe*
 - Încearcă îngrijitorul să predea noi abilități? Cum?
- *Strategii de reglare a comportamentului*
 - Încearcă îngrijitorul să îl mențină pe copil echilibrat? Cum?
 - Observă îngrijitorul semnele comportamentului dificil al copilului?
- *Strategii de răspuns la comportamentele dificile*
 - Cum răspunde îngrijitorul la un comportament provocator sau dificil (în cazul în care acesta apare)?
- *Strategii de extindere a rutinelor*
 - Încearcă îngrijitorul să facă legătura între o activitate și următoarea? Cum?
- *Concentrați-vă în mod special pe strategiile din sesiunile 1-5*
 - Este nevoie de sprijin/asistență specific(ă)? Care sunt strategiile cu care îngrijitorul pare să întâmpine cele mai mari dificultăți?
- Majoritatea îngrijitorilor vor avea nevoie de sprijin în majoritatea sau în toate domeniile de intervenție.
- Cu toate acestea, este important de observat momentul când îngrijitorul manifestă o utilizare spontană (chiar dacă parțială) a strategiilor. Oferiți feedback pozitiv.

Graficul strategiilor de intervenție

S#	Domenii de strategie	Strategii de intervenție
1	<i>Strategii de mediu</i>	1. Amenajați spațiul: eliminați distractorii și creați un spațiu sigur pentru interacțiune. 2. Începeți cu 2 sau 3 alegeri motivante și urmați alegerea copilului dumneavoastră. 3. Stați în fața copilului, coborâți la nivelul acestuia și aveți activitatea între dumneavoastră și copil.
2	<i>Strategii pentru a privi și a asculta</i>	1. <i>Privește și Ascultă</i> - Observați ce îl motivează și de ce este interesat copilul dumneavoastră. 2. Aflați cum îi place copilului dumneavoastră să se joace și arătați copilului noi moduri de a se juca. 3. <i>Privește și Ascultă</i> - Observați comportamentul bun al copilului și răspundeți cu laude.
3	<i>Strategii de construcție a rutinei</i>	1. Participă la rutină – Faceți cu rândul imitând ceea ce face copilul. 2. <i>Arată și spune</i> - Adăugați copilului un nou pas în rutină. 3. Reia rutina pentru a ajuta copilul să petreacă mai mult timp împărtășind implicarea.
4	<i>Înțelegerea strategiilor de comunicare</i>	1. Răspundeți prin cuvinte și gesturi la tot ce comunică copilul, chiar și atunci când nu este clar. 2. Folosiți cuvinte și gesturi care se potrivesc cu nivelul de limbaj al copilului. 3. Așteptați pentru a-i oferi copilului timp să comunice. 4. Vorbiți despre ceea ce face și la ce se uită copilul.
5	<i>Răspunsul la strategiile de comunicare</i>	1. <i>Arată și spune</i> - Demonstrați cuvinte și gesturi pe care copilul le poate folosi pentru a comunica. 2. Repetați cuvintele spuse de copil și extindeți limbajul copilului. 3. Creați oportunități pentru copil să ceară. 4. Creați oportunități pentru copil să comunice pentru a împărtăși.
6	<i>Strategii de predare a noilor competențe</i>	1. Descompuneți abilitatea în pași mici și învățați copilul câte un pas mic pe rând. 2. Lăsați copilul să învețe! Oferiți cel mai mic nivel de ajutor necesar pentru succesul copilului. 3. Oferiți instrucțiuni clare și consecvente și lăudați copilul pentru că încearcă. 4. Întrebați-vă: pot preda un alt pas?
7	<i>Strategii de reglare a comportamentului</i>	1. Răspundeți la abilități și la comportament adecvat prin laude și încurajare. 2. <i>Privește și Ascultă</i> semnalele înainte de comportamentul provocator. 3. Aranjați mediul și atenționați înainte de a schimba activitățile pentru a vă ajuta copilul să rămână liniștit. 4. Dacă copilul are o "criză" sau un "tantrum", rămâneți calm și așteptați să se calmeze. Apoi gândiți-vă la motivul comportamentului.
8	<i>Strategii de răspuns la comportamente dificile</i>	1. Folosiți programe în imagini pentru a vă ajuta copilul să înțeleagă activitățile și să rămână calm. 2. Răspundeți la comportamentul provocator pentru a obține acces la ceva învățând copilul să folosească abilități de comunicare. 3. Ignorați comportamentul provocator pentru a obține atenția dacă este sigur și în regulă să faceți acest lucru. 4. Stabiliți așteptări clare, consecvente și potrivite pentru a reduce comportamentul provocator care urmărește evitarea sau oprirea rutinei. 5. Învățați un comportament sigur și adecvat pentru a înlocui comportamentul provocator de obținere a senzațiilor.
9	<i>Strategii de extindere a rutinelor</i>	1. Extindeți rutinele: folosiți <i>Arată și Spune</i> pentru a adăuga pași noi. 2. Legați două rutine împreună pentru a extinde o rutină pe care copilul o poate face.

Pasul 2: Completați tabelul cu obiectivele îngrijitorului

Completați partea a 5-a: Obiectivele îngrijitorului

Identificați trei **domenii pentru strategiile de intervenție** care să fie vizate.

- Asigurați-vă că începeți de la început, pentru a selecta mai întâi cele mai importante domenii de bază.

Veți sprijini îngrijitorul în ceea ce privește domeniile de strategie țintă, în timpul jocului și al rutinelor de acasă (partea a 6-a).

Partea 6: Selectarea noilor rutine țintă

Completați partea 6 din Fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor – a doua vizită la domiciliu (2) (Anexa 4, pagina 93).

Pasul 1: Analizați fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor

Folosiți toate informațiile colectate în timpul vizitei la domiciliu și obiectivele copilului și ale îngrijitorului (părțile 4 și 5) pentru a identifica rutinele țintă.

Pasul 2: Completați tabelul cu rutinele țintă/stabilite ca obiectiv

Completați partea a 6-a: Rutinele țintă din Fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor – a doua vizită la domiciliu (2) (Anexa 4, pagina 93)

- Selectați trei rutine de joc în funcție de obiectivele de joc:
 - Cel puțin o rutină trebuie să vizeze obiectivul 1 de joc și cel puțin o rutină trebuie să vizeze obiectivul 2 de joc.
- Selectați trei rutine de acasă pe baza obiectivelor privind abilitățile de viață zilnică și a obiectivelor privind activitățile familiale.
 - Cel puțin o rutină ar trebui să vizeze abilitățile de viață zilnică și cel puțin o rutină ar trebui să vizeze activitățile familiale.
- Nu uitați că atât rutina de joacă, cât și cea de acasă vor viza, de asemenea, obiectivele de comunicare.
- Puteți alege aceleași rutine ca cele selectate în cadrul primei vizite la domiciliu (1) și le puteți face mai complexe prin:
 - adăugarea mai multor etape;
 - modificarea ordinii etapelor;
 - adăugarea diferitelor etape.
- Puteți selecta noi rutine. Selectați activități care vor fi motivante pentru copil și care se vor desfășura în majoritatea zilelor.

- Pe măsură ce copilul progresează, aceleași rutine pot avea mai multe etape sau etape diferite.

Vă veți folosi de jocul și de rutina de acasă pentru a lucra la toate obiectivele copilului.

Veți sprijini îngrijitorul în domeniile de strategie țintă.

Invitați familia la următoarea ședință de grup

- Reamintiți-le data/ora următoarei sesiuni.
- Discutați și abordați orice obstacole/impedimente în calea participării.
- Spuneți-i îngrijitorului despre o strategie din următoarea sesiune de grup care considerați că îi va fi utilă.
- Acest lucru îi va da un motiv să vină la următoarea sesiune.

Anexa 3: Ghid de coaching

Instrucțiuni generale

Modul în care componenta de coaching este pusă în aplicare este diferit în funcție de nevoile îngrijitorului - de la o cantitate minimă de sprijin/asistență până la o cantitate mai mare.

Ar trebui să oferiți un *sprijin adecvat* fiecărui îngrijitor în parte. Dacă oferiți **prea puțin sprijin** față de cât este necesar, îngrijitorul va avea dificultăți, iar încrederea și relația sa cu dumneavoastră pot fi afectate. Dacă oferiți *mai mult sprijin decât este necesar*, îngrijitorul poate avea impresia că sunteți intruziv.

Nivelul de sprijin	Cum arată coaching-ul
Cel mai scăzut	Încurajări și atenționări verbale - îngrijitorul conduce interacțiunea.
↓	Clinicianul furnizează asistență practică doar în vederea rezolvării problemelor și oferă laude și atenționări verbale.
↓	Clinicianul și îngrijitorul petrec pe rând timp cu copilul - clinicianul dându-i instrucțiuni clare îngrijitorului.
Cel mai ridicat	Clinicianul conduce interacțiunea cu copilul - modelează și vorbește despre strategii.

Cum știți ce nivel de asistență să utilizați?

Puteți evalua încrederea și confortul îngrijitorului prin observații și discuții. Există multe posibilități. Mai jos sunt câteva exemple:

Facilitatorul este:	Îngrijitorul pare să:	Nivelul de sprijin	
Nesigur în privința strategiilor folosite de îngrijitor	Fie nesigur/solicite ajutor/întâmpine dificultăți în interacțiunea cu copilul	Cel mai ridicat	Strategii model
Nesigur	Fie dornic și încrezător		Modelați pe scurt; faceți cu rândul
Mai încrezător	Câștigate încredere		Faceți cu rândul; adăugați sprijin pentru provocări
Încrezător în utilizarea strategiilor de către îngrijitor	Fie nesigur/solicite ajutor/întâmpine dificultăți în interacțiunea cu copilul		Faceți cu rândul
Încrezător	Încrezător	Cel mai puțin	Asistență vorbită

Ce conținuturi specifice ar trebui acoperite în timpul coaching-ului?

- Toate strategiile ar putea fi menționate, explicate verbal sau modelate direct în timpul sesiunii de coaching.
- Întotdeauna asigurați-vă că faceți o scurtă referire la strategiile care au fost abordate în cadrul sesiunilor de grup de până acum. Consultați tabelul A3 de mai jos. Celulele de culoare închisă indică strategiile la care este foarte recomandat să faceți referire; celulele de culoare deschisă indică conținuturi opționale.
- În plus, asigurați-vă că strategiile relevante sunt demonstrate dacă sunt foarte relevante pentru îngrijitor, chiar dacă acestea nu au fost discutate în cadrul sesiunilor de grup (de exemplu, strategiile de reglare a comportamentului copilului în timpul celei de-a doua vizite (2)).

Tabel A3.1 Ghidul cuprinzând conținutul ședințelor de coaching-ului, pentru fiecare vizită la domiciliu

Sesiunea	Categorია	Strategii	Vizită la domiciliu		
			1	2	3
1	Strategii de mediu	1. Amenajați spațiul: eliminați distractorii și creați un spațiu sigur pentru interacțiune. 2. Începeți cu 2 sau 3 alegeri motivante și urmați alegerea copilului dumneavoastră. 3. Stați în fața copilului, coborâți la nivelul acestuia și aveți activitatea între dumneavoastră și copil.			
2	Strategii pentru a privi și a asculta	1. <i>Privește și Ascultă</i> - Observați ce îl motivează și de ce este interesat copilul dumneavoastră. 2. Aflați cum îi place copilului să se joace și arătați copilului noi moduri de a se juca. 3. <i>Privește și Ascultă</i> - Observați comportamentul bun al copilului și răspundeți cu laude.			
3	Strategii de construire a rutinei	1. Participă la rutină – Faceți cu rândul imitând ceea ce face copilul. 2. <i>Arată și spune</i> - Adaugă-i copilului un nou pas în rutină. 3. Reia rutina pentru a ajuta copilul să petreacă mai mult timp împărtășind implicarea.			
4	Înțelegerea strategiilor de comunicare	1. Răspundeți prin cuvinte și gesturi la tot ce comunică copilul, chiar și atunci când nu este clar. 2. Folosiți cuvinte și gesturi care se potrivesc cu nivelul de limbaj al copilului. 3. Așteptați pentru a-i oferi copilului timp să comunice. 4. Vorbiți despre ceea ce face și la ce se uită copilul.			
5	Răspunsul la strategiile de comunicare	1. <i>Arată și spune</i> - Demonstrați cuvinte și gesturi pe care copilul le poate folosi pentru a comunica. 2. Repetați cuvintele spuse de copil și extindeți limbajul copilului. 3. Creați oportunități pentru copil să ceară. 4. Creați oportunități pentru copil să comunice pentru a împărtăși.			
6	Strategii de predare a noilor competențe	1. Descompuneți abilitatea în pași mici și învățați copilul câte un pas mic pe rând. 2. Lăsați copilul să învețe! Oferiți cel mai mic nivel de ajutor necesar pentru succesul copilului. 3. Oferiți instrucțiuni clare și consecvente și lăudați copilul pentru că încearcă. 4. Întrebați-vă: pot preda un alt pas?			
7	Strategii de reglare a comportamentului	1. Răspundeți la abilități și la comportament adecvat prin laude și încurajare. 2. <i>Privește și Ascultă</i> semnalele înainte de comportamentul provocator. 3. Aranjați mediul și atenționați înainte de a schimba activitățile pentru a vă ajuta copilul să rămână liniștit. 4. Dacă copilul are o "criză" sau un "tantrum", rămâneți calm și așteptați să se calmeze. Apoi gândiți-vă la motivul comportamentului.			

Sesiunea	Categoriea	Strategii	Vizită la domiciliu		
			1	2	3
8	Strategii de răspuns la comportamente dificile	1. Folosiți programe în imagini pentru a vă ajuta copilul să înțeleagă activitățile și să rămână calm. 2. Răspundeți la comportamentul provocator pentru a obține acces la ceva învățând copilul să folosească abilități de comunicare. 3. Ignorați comportamentul provocator pentru a obține atenția dacă este sigur și în regulă să faceți acest lucru. 4. Stabiliți așteptări clare, consecvente și potrivite pentru a reduce comportamentul provocator care urmărește evitarea sau oprirea rutinei. 5. Învățați un comportament sigur și adecvat pentru a înlocui comportamentul provocator de obținere a senzațiilor.			
9	Strategii de extindere a rutinelor	1. Extindeți rutinele: folosiți <i>Arată și Spune</i> pentru a adăuga pași noi. 2. Legați două rutine împreună pentru a extinde o rutină pe care copilul o poate face.			

Sfaturi pentru a optimiza sesiunile de coaching:

- Luați în considerare posibilitatea de a oferi mai multă asistență în cazul strategiilor noi sau a rutinelor provocatoare.
- Dacă intenționați să intrați și să ieșiți din interacțiune (făcând cu rândul sau oferind sprijin practic atunci când observați că îngrijitorul are dificultăți), amintiți-i acestuia, înainte de a începe practica, că sunteți acolo pentru a-l ajuta. Explicați-i că, ori de câte ori are nevoie, vă veți alătura pentru a-l susține ocazional.
- Atunci când trebuie să-i arătați îngrijitorului strategii noi sau dificile, urmați acești pași:
 - modelați mai întâi strategiile și anunțați îngrijitorul despre ceea ce intenționați să faceți;
 - dați-i îngrijitorului o strategie pe care să o încerce pe rând.

(de exemplu, Pasul 1: *Privește și ascultă* - cum comunică copilul? Pasul 2: răspundeți și dezvoltați comunicarea pe care o observați).

Sfaturi de rezolvare a problemelor prin coaching

Ce se întâmplă dacă îngrijitorul nu dorește să exerseze cu copilul?

- Aceasta este o activitate nouă. Îngrijitorul poate fi nervos sau anxios. Încercați să fiți empatic și să încurajați chiar și micile momente de succes.
- Aflați ce dorește cu adevărat să lucreze cu copilul. Este vorba de spălarea mâinilor? De procesul de îmbrăcare? Este vorba de a-l face pe copil să citească o carte sau să cânte un cântec cu îngrijitorul? Dacă îngrijitorul nu are un obiectiv în minte, sugerați-i un obiectiv în baza experienței dvs. cu copilul și oferiți-i îngrijitorului posibilitatea de a alege activități care să vizeze acest obiectiv.
- Acordați mai mult timp pentru a-i arăta strategiile îngrijitorului. Prezentați-i strategiile în mod repetat.
- Introduceți îngrijitorul în activitate printr-un pas mic. Cereți-i îngrijitorului să facă o singură acțiune clară în timp ce dumneavoastră vă ocupați de restul activității și îl sprijiniți pe copil. Adăugați mai mulți pași pe măsură ce îngrijitorul are succes/capătă încredere.
- Arătați-i îngrijitorului că greșelile sunt în regulă. Dacă o strategie nu funcționează sau dacă copilul nu se implică imediat în activitate, discutați despre acest lucru cu îngrijitorul. Este bine să arătați persoanei care se ocupă de copil că strategia nu va funcționa de fiecare dată. De asemenea, arătați-i îngrijitorului că puteți încerca din nou sau că puteți încerca o strategie diferită.

Ce se întâmplă dacă încerc o strategie și cred că nu funcționează?

- Încercați să vă gândiți la motivul pentru care strategia nu funcționează înainte de a face o schimbare. De exemplu:
 - Copilul nu este interesat de activitate.
 - Copilul este distras (de exemplu, de televizor, de alți copii, de mâncare, de alte obiecte).
 - Activitatea este prea dificilă, iar copilul este frustrat.
 - Activitatea este prea ușoară, iar copilul se plictisește.

- Copilului îi este foame, îi este somn sau se simte rău.

Ce se întâmplă dacă nu sunt sigur că îngrijitorul înțelege strategia?

- Încercați să întrebați îngrijitorul dacă are întrebări. Uneori, oamenii nu pun întrebări pentru că se tem că vor spune ceva greșit.
- Încurajați și laudați atunci când vedeți că îngrijitorul folosește corect strategia.
- Discutați despre alte momente în care îngrijitorul ar putea folosi această strategie. Îngrijitorul alege corect momentele în care să folosească strategia pentru alte activități? Dacă nu, aceasta este o ocazie de a sugera alte activități și de a explica de ce ați ales acele momente.
- Când exersați, încercați să întrebați persoana care se ocupă de îngrijirea copilului ce ar trebui să facă în continuare:
 - De exemplu, îngrijitorul dorește să pregătească gustările, la ora când acestea se servesc. Îngrijitorul ține în mână gustarea, iar copilul întinde mâna spre gustare. Nu sunteți sigur că îngrijitorul va folosi strategia de pauză și așteptare despre care ați vorbit. Acesta este un moment bun pentru a adresa o întrebare îngrijitorului: "Diana mai vrea să mănânce ceva. Ce poți face ca să o ajuți să îți ceară în cuvinte mai mult de mâncare?".

În cazul în care îngrijitorul nu folosește o strategie, **arătați-i** cum să o folosească și **spuneți-i** (explicați-i) de ce folosiți acea strategie. Astfel, ați putea spune: "Aceasta este o oportunitate de a o ajuta pe Diana să învețe să folosească cuvinte pentru a cere ceea ce își dorește. Să încercăm strategia pauză și așteptare. Îți voi arăta și apoi poți încerca și tu".

Ce se întâmplă dacă activitatea pe care o selectăm este prea ușoară pentru copil?

- Dacă copilul este motivat, entuziasmat și implicat într-o activitate care este ușoară pentru el, este în regulă. Ajutați îngrijitorul să sărbătorească faptul că copilul și-a însușit această activitate și că o poate face foarte bine!
- Spuneți-i îngrijitorului că sarcinile care sunt ușoare dar distractive și motivante pentru copil pot fi activități bune de încercat atunci când copilul este obosit sau nu se simte bine, deoarece sunt amuzante dar nu sunt solicitante.
- Activitățile ușoare pe care copilul le poate face singur pot fi folosite și atunci când îngrijitorul trebuie să facă altceva. În cazul în care copilul poate sta și face activitatea simplă de unul singur, îngrijitorul poate să desfășoare o altă activitate în apropiere.
- Cu toate acestea, dacă copilul se plictisește, nu este interesat sau nu vrea să se implice în activitate pentru că este prea ușoară, anunțați îngrijitorul că acesta are nevoie de o activitate mai dificilă.
- Reamintiți-i persoanei care se ocupă de îngrijirea copilului că dumneavoastră și ea/el căutați un echilibru între activitățile ușoare și cele mai dificile. Prin echilibrarea activităților poate putem ajuta copilul să rămână implicat, putem reduce frustrarea și putem învăța noi abilități.

Ce se întâmplă dacă eu cred că activitatea pe care o selectăm este prea dificilă pentru copil?

- Dacă activitatea este prea dificilă, vă veți da seama rapid, deoarece copilul va fi frustrat sau nu se va implica deloc în activitate, chiar dacă este prezentată de persoane diferite și cu diferite tipuri de materiale.
- Este foarte important să abordați acest aspect prin identificarea pașilor mici pe care copilul trebuie să îi învețe pentru a ajunge la obiectivul pe termen lung.
- Explicați-i îngrijitorului că nu "mergeți înapoi", ci că încercați să găsiți pasul potrivit pentru copil. Explicați-i că copilul poate progresa treptat, iar pentru aceasta nu puteți omite niciun pas.

Ce se întâmplă dacă vreau să-i arăt îngrijitorului o strategie despre care nu am vorbit încă în grup?

- Acest lucru este în regulă! Dacă credeți că o strategie dintr-o ședință ulterioară ar fi utilă pentru o familie acum, îi puteți arăta îngrijitorului strategia în timpul unei vizite la domiciliu.
- Nu uitați că s-ar putea să trebuiască să îi oferiți îngrijitorului câteva informații despre motivul pentru care strategia ar putea fi de ajutor și despre scopul utilizării strategiei, deoarece persoana care se ocupă de îngrijirea copilului nu a auzit încă aceste informații în cadrul sesiunii de grup.

Ce se întâmplă dacă copilului îi este greu să facă tranziția între activități?

- Puteți ajuta copilul să facă tranziția la sesiunea de practică folosind strategii suplimentare, cum ar fi:
 - numărătoare inversă;
 - cronometru.
- Observație: consultați-vă cu supervisorul dumneavoastră pentru a putea stăpâni aceste strategii și discutați care este cea mai potrivită pentru fiecare familie.

Ce se întâmplă dacă mai sunt și alți copii în casă?

- Întrebați dacă există un alt adult care poate avea grijă de copii în timp ce dumneavoastră și îngrijitorul exersați cu un copil.
- Încercați să îi faceți pe ceilalți copii să fie interesați de un joc sau de o activitate separată pe care să o joace împreună în timp ce dumneavoastră și îngrijitorul exersați.
- Ceilalți copii pot participa uneori la activități precum ora gustării și, uneori, pot fi nevoiți să o facă dacă practicați o activitate în afara casei (de exemplu, mersul la piață). Încercați să păstrați concentrarea asupra copilului pe care ați venit să-l vedeți/evaluați.

Ce se întâmplă dacă alte rude din casă nu îl sprijină pe îngrijitor (de exemplu, criticându-l și spunând că acesta răsfăță copilul)?

- Prima vizită la domiciliu este o bună ocazie de a cunoaște alte rude și de a le explica programul de formare a abilităților de îngrijitor. Cea de-a doua vizită la domiciliu poate fi, de

Ghidul vizitelor la domiciliu pentru facilitatori

asemenea, folosită pentru a clarifica și a explica orice preocupări pe care le-ar putea avea celelalte rude.

- Îngrijitorul poate împărtăși ghidul participantului cu rudele pentru a transmite mai pe larg în familie mesajele cheie, sfaturile și strategiile pe care le-a învățat.

Ce se întâmplă dacă familia cere bani?

- Explicați că acest program nu poate oferi bani; și reiterați obiectivele de formare a abilităților de îngrijire.
- Îndrumați familia către orice resurse comunitare disponibile care le-ar putea fi utile.

Ce trebuie să fac dacă constat că un copil este neglijat (de exemplu, murdar, subnutrit etc.)?

- Informați-vă supervizorul.
- Adresați-vă cadrului medical din comunitatea locală pentru ca acesta să viziteze familia și să verifice starea de sănătate a copilului.

Ce ar trebui să fac dacă suspectez sau identific un abuz asupra copilului?

- Informați-vă supervizorul.
- Educați îngrijitorul și alte rude. Dacă vă simțiți suficient de încrezător, vorbiți chiar dumneavoastră cu acești îngrijitori; dacă nu, cereți ajutorul superiorului dumneavoastră. Chiar dacă vă simțiți încrezător să vorbiți personal cu îngrijitorul, ar trebui să vă informați întotdeauna supervizorul cu privire la abuzul (suspectat). Facilitatorii nu ar trebui să poarte singuri această responsabilitate.
- Dacă sunteți suficient de încrezător pentru a vorbi personal cu persoana care se ocupă de copil, explicați-i că acesta are nevoi speciale și că nu este neascultător sau se comportă greșit în mod deliberat. Explicați-i că, chiar dacă bătaia poate părea să aibă efect pe termen scurt, pedepsele aspre vor agrava problemele pe termen lung. Explicați-i că, în cazul în care pedepsele aspre reprezintă o problemă în familie sau în comunitate, dvs. și supervizorul dvs. sunteți disponibili pentru a ajuta.

Ce ar trebui să fac atunci când unul dintre îngrijitori plânge/împărtășește problemele într-o ședință de grup?

- Cel mai bun răspuns depinde de context și de problema abordată de îngrijitor. Despre unele probleme (de exemplu, dificultatea de a se deplasa la ședință), poate fi oportun să se discute cu întregul grup, deoarece alți îngrijitori ar putea oferi sprijin.
- În alte cazuri, ar putea fi mai potrivit să întrebați îngrijitorul dacă nu ar dori să facă o plimbare. Unul dintre facilitatori poate părăsi spațiul cu îngrijitorul pentru a putea vorbi în privat, în timp ce restul grupului continuă sesiunea cu celălalt facilitator.
- Puteți folosi sfaturile din sesiunea 9 (Rezolvarea problemelor și îngrijirea de sine) pentru a sprijini îngrijitorul aflat în dificultate.
- În cazul în care stresul îngrijitorului pare serios, adresați-vă celui mai apropiat cadru medical și/sau centru de sănătate.

Anexa 4: Fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor – a doua vizită la domiciliu (2)

Fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor – a doua vizită la domiciliu (2) pentru specialiști formatori și facilitatori

Inițialele copilului: _____ Îngrijitor: ☐mama ☐tatăl ☐alt îngrijitor (_____)

Data vizitei: _____ Inițialele formatorului/facilitatorului: _____

Folosiți acest formular pentru a lua notițe în timpul vizitei și pentru a stabili obiectivele copilului.

Partea 1A: Revizuirea practicii la domiciliu

	Rutinele de joacă/acasă exersate	
	S-au desfășurat bine	Provocări
Rutina 1		
Rutina 2		
Rutina 3		

 Partea 2: Observați interacțiunea îngrijitorului cu copilul

Înainte de a începe, încercați să vă dați seama dacă comportamentul copilului în momentul în care îl vedeți este reprezentativ pentru abilitățile sale actuale/curente. Întrebați:

- A existat un eveniment sau o schimbare de rutină astăzi/săptămâna aceasta/săptămâna trecută care ar fi putut să vă supere copilul? Copilul se simte bine?

Observați:

Observați copilul:	Observați îngrijitorul:
▪ Există activități sau materiale care îi plac copilului? ▪ Copilul comunică pentru a cere? Cum? ▪ Copilul comunică pentru a împărtăși interesul? Cum? ▪ Copilul se joacă? Cum?	▪ Ce activități selectează îngrijitorul? ▪ Cum comunică îngrijitorul? – Cât de complex este limbajul îngrijitorului? Adresează multe întrebări? Face pauză? – Îngrijitorul observă comunicarea copilului? – Cum răspunde acesta? ▪ Îngrijitorul se joacă cu copilul? Cum? ▪ Observați strategiile pe care îngrijitorul le folosește deja și oferiți feedback pozitiv îngrijitorului după observație.

 Partea 3: Graficul nivelului actual de competențe al copilului – a doua vizită la domiciliu (2)

Revizuiți notițele dvs. privind interacțiunea dintre îngrijitor și copil.

Puneți un x în dreptul gesturilor și cuvintelor pe care le poate folosi copilul și nivelului de joc al acestuia:

Nivelul actual de comunicare pentru a cere			Nivelul actual de comunicare pentru a împărtăși			Nivelul actual de joc		
Nu folosește încă gesturi sau cuvinte pentru a cere			Nu folosește încă gesturi sau cuvinte pentru a împărtăși			Nu se joacă încă cu oameni sau obiecte		
Contactul vizual (Se uită la dvs. sau la obiect)			Contactul vizual (Se uită la obiect, apoi la dvs., apoi din nou la obiect)			x	Jocuri cu oameni (încă nu există obiecte)	
Gesturi:	Întinde mâna pentru a cere		Gesturi:	Arată pentru a împărtăși		Joc simplu cu obiecte		
	Dăruiește pentru a cere (de exemplu, vă dă borcanul ca să-l deschideți)			Indică cu degetul pentru a împărtăși		Joc de construcție		
	Indică cu degetul pentru a cere			Dăruiește pentru a împărtăși (de exemplu, vă dă un desen ca să vi-l arate)		Joc simbolic simplu		
Limbaaj:	1 cuvânt pentru a cere		Limbaaj:	1 cuvânt pentru a împărtăși		Joc simbolic avansat		
	2 cuvinte împreună pentru a cere			2 cuvinte împreună pentru a împărtăși				
	Mai multe cuvinte și gesturi împreună pentru a cere			Mai multe cuvinte și gesturi împreună pentru a împărtăși				
Observații:			Observații:			Observații:		

Partea 4: Obiective pentru copii – a doua vizită la domiciliu (2)

Diagrama obiectivelor de comunicare

Folosiți acest tabel pentru a decide obiectivele (țintele) de comunicare ale copilului. Aceste notații sunt orientative și nu reprezintă reguli stricte. Nu uitați că este important să aveți atât obiective de limbaj vorbit, cât și obiective legate de gesturi pentru fiecare copil. Toate gesturile de împărtășire sunt importante! Le puteți modela pe toate folosind *Arată și spune*, indiferent de ceea ce poate face deja copilul.

Exemple privind competențele actuale ale copilului	Obiectivul privind gestul/gesturile de cerere	Obiectivul privind gestul/gesturile de împărtășire	Obiectivul privind cuvintele vorbite
Nu folosește gesturi sau cuvinte; folosește fie sunete, fie încearcă să vorbească; sau se uită la dvs. fără sunete sau cuvinte	Un gest de cerere (întinde mâna sau arată cu degetul)	Un gest de împărtășire (arată)	1 cuvânt
Poate cere cu un cuvânt sau un gest, dar nu împărtășește	Orice gest de cerere pe care copilul nu-l arată încă (întinde mâna, dă sau indică cu degetul)	Un gest de împărtășire (arată)	1 cuvânt
Folosește câte un cuvânt pentru a cere sau a împărtăși	Începeți din partea de sus a graficului, de pe prima pagină, și alegeți un gest de cerere lipsă (întinde mâna, dă sau indică cu degetul).	Începeți din partea de sus a graficului, de pe prima pagină, și alegeți un gest de împărtășire lipsă (arată, indică sau dă).	1-2 cuvinte
Folosește 2 sau mai multe cuvinte deodată pentru a cere sau a împărtăși	Începeți din partea de sus a graficului, de pe prima pagină, și alegeți un gest de cerere lipsă (întinde mâna, dă sau indică cu degetul).	Începeți din partea de sus a graficului, de pe prima pagină, și alegeți un gest de împărtășire lipsă (arată, indică sau dă).	2-3 cuvinte
Folosește 3 sau mai multe cuvinte deodată pentru a cere sau a împărtăși	Începeți din partea de sus a graficului, de pe prima pagină, și alegeți un gest de cerere lipsă (întinde mâna, dă sau indică cu degetul).	Începeți din partea de sus a graficului, de pe prima pagină, și alegeți un gest de împărtășire lipsă (arată, indică sau dă).	Grupuri scurte de cuvinte/propoziții

Partea 4A: Obiective de comunicare

 Folosiți nivelul actual de comunicare de la pagina 88 și tabelul cu obiective de comunicare de la pagina 89 pentru a identifica un obiectiv pentru cuvintele vorbite și obiective (ținte) pentru gesturile de comunicare a cererilor și a împărtășirilor. Puneți un x în dreptul fiecărui obiectiv.

Obiectivul gesturi de cerere		Obiectivul gesturi de împărtășire		Obiectivul cuvinte vorbite	
Întinde mâna pentru a cere		Arată		1 cuvânt	
Dă		Indică cu degetul		2 cuvinte împreună	
Indică cu degetul		Dă		Mai multe cuvinte și gesturi împreună	
Observații:		Observații:		Observații:	

Partea 4B: Obiective de joc

 Utilizați nivelul actual de joc de la pagina 88 pentru a identifica obiectivele de joc. Puneți un x lângă nivelurile pentru obiectivele de joc. Puteți alege fie opțiunea A, fie opțiunea B pentru a selecta obiectivele pentru nivelul de joc.

Opțiunea A): Obiectivul de joc 1 poate fi nivelul actual de joc al copilului dacă acesta se poate juca doar cu unul sau două materiale specifice la un anumit nivel de joc. Obiectivul de joc 2 poate fi următorul nivel de joc.

Opțiunea B): Atât obiectivul de joc 1, cât și obiectivul de joc 2 pot fi următorul nivel de joc dacă copilul pare să stăpânească pe deplin nivelul său actual de joc (adică copilul se poate juca cu o varietate de materiale la același nivel de joc).

Obiectivul nivelului 1 de joc:		Obiectivul nivelului 2 de joc:	
Jocuri cu oameni (nu există încă obiecte)		Jocuri cu oameni (nu există încă obiecte)	
Joc simplu cu obiecte		Joc simplu cu obiecte	
Joc de construcție		Joc de construcție	
Joc simbolic simplu		Joc simbolic simplu	
Joc simbolic avansat		Joc simbolic avansat	
Observație:		Observație:	

Partea 4C: Obiective privind abilitățile de viață zilnică

 Folosiți informațiile colectate în timpul vizitei la domiciliu pentru a identifica două obiective privind abilitățile de viață zilnică. Asigurați-vă că:

- selectați abilități care sunt adecvate vârstei și relevante pentru funcționarea copilului; și
- notați ce poate face deja copilul în cadrul acelei activități (precizați dacă copilul o face cu sau fără ajutor)

	Obiectivul 1 privind competențele de viață zilnică:	Obiectivul 2 privind competențele de viață zilnică:
Competență/abilitate:		
Poate face în prezent (cu/fără ajutor):		

Partea 4D: Obiective de reglare a comportamentului

Utilizarea informațiilor colectate în timpul vizitei la domiciliu în vederea revizuirii progresului înregistrat de obiectivele legate de comportamentele dificile.

	Obiectivul 1 privind reglarea comportamentului:	Obiectivul 2 privind reglarea comportamentului:
Comportamentul provocator/necorespunzător:		
Motivul*		
Planul de răspuns*		

*Puteți completa aceste părți într-o etapă ulterioară. Îngrijitorul poate primi imediat instrucțiuni directe sau puteți amâna discuția până la sesiunile de grup relevante privind gestionarea comportamentului dificil (7 și 8). Consultați-vă cu supervizorul dumneavoastră.

Partea 4E: Activitățile și prioritățile familiei

Cereți îngrijitorului să revizuiască progresul înregistrat de activitățile zilnice de familie selectate sau să identifice noi activități.

	Prima activitate de familie:	A doua activitate de familie:
Activitate de familie		
Poate face în prezent (cu/fără ajutor):		

Partea 5: Obiective pentru îngrijitori – a doua vizită la domiciliu (2)

Folosiți-vă observațiile pe marginea interacțiunii dintre îngrijitor și copil pentru a identifica categoriile de strategii care au nevoie de sprijin/asistență.

Domenii de strategie*	Cât de bine folosește îngrijitorul strategiile?		Aveți nevoie de sprijin/asistență?			Obiective**
	Observați exemplele de mai jos					
	Necesită îmbunătățiri	Bine folosite	Nu	Sprijin parțial	Sprijin total	[Selectați 3]
Mediu						
Privește și ascultă						
Construirea rutinei						
Înțelegerea comunicării						
Răspunsul la comunicare						
Predarea de noi competențe						
Reglarea comportamentului						
Răspunsul la comportamente dificile						
Extinderea rutinelor						

* Consultați ghidul vizitei la domiciliu pentru o listă completă de strategii. **Marcați cu un x trei domenii pe care să le considerați prioritare atunci când sprijiniți/asistați îngrijitorul.

Partea 6: Rutinele de vizită – a doua vizită la domiciliu (2)

Folosiți toate informațiile colectate în timpul vizitei la domiciliu și obiectivele copilului și ale îngrijitorului pentru a identifica rutinele țintă.

- Selectați trei rutine de joc în funcție de obiectivele de joc:
 - Cel puțin un exercițiu trebuie să vizeze obiectivul 1 de joc și cel puțin un exercițiu trebuie să vizeze obiectivul 2 de joc.
- Selectați trei rutine de acasă pe baza obiectivelor privind abilitățile de viață zilnică și a obiectivelor privind activitățile familiale.
 - Cel puțin o rutină ar trebui să vizeze abilitățile de viață zilnică și cel puțin o rutină ar trebui să vizeze activitățile familiale.
- Nu uitați că atât rutina de joacă, cât și cea de acasă vor viza, de asemenea, obiectivele de comunicare.
- Alegeți activități motivante pentru copil și care să se desfășoare în majoritatea zilelor.
- Puteți alege să adăugați sau să schimbați pașii de implementare a rutinelor existente sau să identificați rutine noi.

	Rutine-țintă pentru abilitățile de joc	Rutine-țintă pentru abilitățile de acasă
Rutină 1		
materiale		
observații/pași*		
Rutina 2		
materiale		
observații/pași*		
Rutina 3		
materiale		
observații/pași*		

*Puteți completa aceste părți într-o etapă ulterioară. Pe măsură ce copilul progresează, aceleași rutine pot avea mai multe etape sau etape diferite.

3

A treia vizită la domiciliu (3): Susținerea practicii independente a îngrijitorilor

Cuprins

A treia vizită la domiciliu (3) (după sesiunea 9).....	96
Lucruri pe care trebuie să le luați cu dumneavoastră	96
Obiectivele și programul de activități pentru a treia vizită la domiciliu (3)	97
Obiectivele de învățare pentru îngrijitor	99
Introducere	99
Salutați îngrijitorul, copilul și ceilalți membri ai familiei și felicitați întreaga familie pentru prezența sa la întâlnire.....	99
Partea 1: Revizuirea mesajelor cheie și strategiilor și a practicii la domiciliu.....	99
Revizuirea mesajelor cheie și strategiilor și a practicii la domiciliu.....	99
Planificați activitatea de practică ghidată	100
Partea 2: Observarea și oferirea de coaching îngrijitorului care interacționează cu copilul	101
Observați și oferiți coaching îngrijitorului care interacționează cu copilul.....	101
Demonstrați sfaturi: interacțiunea facilitatorului cu copilul.....	103
Partea 3: Revizuirea practicii ghidate	104
Discutați și revizuiți activitatea de practică ghidată	104
Partea 4: Revizuirea obiectivelor copilului.....	104
Definiți obiectivele copilului.....	104
A) Revizuirea obiectivelor de comunicare	105
B) Revizuirea obiectivelor de joc	105
C) Revizuirea obiectivelor privind abilitățile de viață zilnică.....	105
D) Revizuirea obiectivelor de reglare a comportamentului.....	106
E) Revizuirea activităților și priorităților familiei	107
Partea 5: Revizuirea obiectivelor pentru îngrijitori	107
Partea 6: Selectarea noilor rutine țintă	111
Partea 7: Sprijinirea practicii independente	112
Discutați planurile pentru continuarea exersării strategiilor în viitor	112
Reamintiți îngrijitorului strategiile pentru relaxare și îngrijire de sine.....	112
Reamintiți familiei despre alte tipuri de sprijin și servicii disponibile	112
Felicitați familia pentru finalizarea cu succes a cursului de formare a abilităților de îngrijire	112
Anexa 5: Fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor – a treia vizită la domiciliu (3).....	113

A treia vizită la domiciliu (3) (după sesiunea 9)

Aceasta este ultima vizită la domiciliu din cadrul cursului de formare a abilităților de îngrijire. Îngrijitorii au fost invitați să participe la nouă sesiuni de grup și au avut două vizite la domiciliu. Familiile nu vor stăpâni toate strategiile și nu toate strategiile vor fi relevante pentru nevoile fiecărei familii în parte. Selectați 2-3 strategii și instrumente cheie pe care să vă concentrați în această sesiune. Scopul ultimei vizite la domiciliu este de a exersa strategiile cheie care vor fi utile familiei, acum că formarea competențelor de îngrijire s-a încheiat. Această sesiune este, de asemenea, concepută pentru a ajuta familia să rezolve dificultățile cu care s-a confruntat în ceea ce privește strategiile, pentru a o ajuta să aprecieze progresele pe care le-a făcut și pentru a o sprijini în practica independentă. Aceasta este o ocazie de a reevalua nevoile familiei și de a-i informa pe membrii ei cu privire la orice alt sprijin/altă asistență disponibil(ă).

Lucruri pe care trebuie să le luați cu dumneavoastră:

- Ghidul participanților sau alte documente cheie ce vizează strategia.
- Fișe de lucru pentru stabilirea obiectivelor completate în timpul primei (1) și a celei de-a doua vizite la domiciliu (2).
- Note/observații privind activitățile de practică la domiciliu ale îngrijitorului.
- Informații cu privire la serviciile de asistență care ar putea fi relevante pentru familie.

Obiectivele și programul de activități pentru a treia vizită la domiciliu (3):

Componenta de vizită la domiciliu	Ce trebuie să faceți	Completați în fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor
❖ Introducere		
Salutați îngrijitorii și familia (5 minute)	- Salutați îngrijitorul, copilul și membrii familiei. - Felicități îngrijitorii pentru prezență și eforturile depuse până acum.	//
❖ Revizuirea mesajelor cheie și strategiilor și practicii acasă		
1. A) Revizuirea mesajelor cheie și strategiilor și practicii acasă (20 de minute)	- Treceți în revistă obiectivele, mesajele cheie și strategiile sesiunilor de grup desfășurate până în prezent. - Revizuiți experiența de practică la domiciliu. - Adresați întrebări și comentarii.	Partea 1A
B) Planificați practica ghidată (10 minute)	- Revizuiți obiectivele individualizate. - Cereți îngrijitorului să aleagă o rutină de joacă/activități la domiciliu pentru practică. - Identificați și discutați strategiile pe care le veți utiliza în cadrul activității. - Pregătiți mediul și materialele pentru activitate.	//
❖ Observarea și oferirea de coaching îngrijitorului care interacționează cu copilul		
2. A) Observați și oferiți coaching îngrijitorului care interacționează cu copilul (10 minute)	Cereți îngrijitorului să interacționeze cu copilul (în timpul jocului sau în timpul altor activități ce țin de rutină de acasă) și oferiți-i coaching.	Partea 2
B) Oferiți sfaturi: interacțiunea facilitatorului cu copilul (10 minute)	Interacționați cu copilul pentru a-i demonstra strategii utile.	
❖ Revizuirea practicii ghidate		
3. Discutați și analizați activitatea de practică ghidată (10 minute)	- Revedeți obiectivele și activitățile selectate pentru copil. - Revizuiți activitatea de practică ghidată: ce a funcționat bine și care au fost provocările. - Folosiți sfaturile din ghidul participantului pentru a arăta îngrijitorului strategiile pe care copilul le folosește deja și strategiile pe care le-ar putea încerca copilul. - Discutați cu îngrijitorul despre cum se simte în legătură cu experiența de a exersa cu copilul său. - Încheiați activitatea cu un comentariu pozitiv. - Notați obiectivele și activitățile revizuite pe fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor.	//

A treia vizită la domiciliu (3): Susținerea practicii independente a îngrijitorilor

Componenta de vizită la domiciliu	Ce trebuie să faceți	Completați în fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor
❖ Revizuirea obiectivelor pentru copil		
4. Completați tabelele cu obiectivele copilului	▪ Scrieți obiectivele copilului pentru comunicare, joc, abilități de viață zilnică, reglarea comportamentului și activități de familie.	Părțile 3 și 4
❖ Revizuirea obiectivelor pentru îngrijitori		
5. Completați tabelul cu obiectivele îngrijitorului	▪ Scrieți obiectivele/țintele îngrijitorului pentru utilizarea spontană a strategiilor.	Partea 5
❖ Selectarea de noi rutine țintă		
6. Completați tabelul cu rutinele țintă	▪ Discutați cu îngrijitorul despre posibilele rutine de joacă și de acasă.	Partea 6
❖ Sprijinirea practicii independente		
7. Discutați planurile pentru continuarea exersării strategiilor în viitor (10 minute)	▪ Revedeți obiectivele pe care îngrijitorul le-a stabilit pentru următoarele luni. ▪ Discutați provocările potențiale în practicarea strategiilor și discutați pentru a găsi soluții.	
8. Reamintiți strategiile pentru relaxare și îngrijire de sine (5 minute)	▪ Din ghidul participantului, reamintiți-le îngrijitorilor strategiile utile pentru relaxare. ▪ Discutați strategiile de îmbunătățire a stării de bine a îngrijitorilor.	
❖ Încheierea vizitei		
9. Reamintiți despre alte tipuri de sprijin și servicii disponibile (5 minute)	▪ Reevaluați nevoile familiei. ▪ Informați familia despre serviciile de asistență disponibile.	//
10. Felicități familia pentru finalizarea cu succes a cursului și luați-vă rămas bun	▪ Felicități familia. ▪ Actualizați informațiile de contact din evidențele dumneavoastră (telefon, adresă).	//

Obiectivele de învățare pentru îngrijitor

1. Să consolideze aplicarea strategiilor selectate în sesiunile 1-9.
2. Să consolideze utilizarea rutinelor de joc și de acasă care sunt adecvate obiectivelor individualizate ale copilului.
3. Să identifice în mod independent următoarele obiective și să selecteze activitățile și strategiile asociate corespunzătoare. Acest lucru va îmbunătăți încrederea familiei că se pot face progrese în viitor, acum că programul de formare a abilităților de îngrijire s-a încheiat.

Introducere

Salutați îngrijitorul, copilul și ceilalți membri ai familiei și felicitați întreaga familie pentru prezența sa la întâlnire

- Felicitați, totodată, familia pentru progresele înregistrate până în prezent și amintiți-le că aceasta este ultima vizită la domiciliu.
- Este posibil ca această vizită să fie încărcată emoțional. Îngrijitorul (îngrijitorii) poate (pot) manifesta sau exprima în mod explicit sentimente de nesiguranță sau tristețe legate de apropierea sfârșitului programului de formare a competențelor de îngrijire.

Partea 1: Revizuirea mesajelor cheie și strategiilor și a practicii la domiciliu

Revizuirea mesajelor cheie și strategiilor și a practicii la domiciliu

Completați partea 1A a Fișei de lucru pentru stabilirea obiectivelor – a treia vizită la domiciliu 3 (Anexa 5, pagina 113). [10 minute]

Pasul 1: Treceți în revistă mesajele cheie și sfaturile intervenției

Acesta este un moment bun pentru a discuta despre nevoile îngrijitorului în ceea ce privește materialul sesiunii de grup, strategiile și utilizarea materialului cu copilul.

- Referindu-vă la ghidul participanților, treceți în revistă pe scurt mesajele și sfaturile cheie. Adresați întrebări și comentarii cu privire la materialul din sesiunile de grup.

Notă: Nu este necesar să vă concentrați pe tot ceea ce a fost abordat în sesiunile de grup. Puteți face rapid referire la seturi de strategii cu un accent similar (de exemplu, ați putea menționa "strategiile de reglare a comportamentului"). Este posibil să existe unele informații care sunt mai utile sau mai adecvate pentru această familie anume. Reamintiți-i îngrijitorului două strategii sau concepte cheie pe care le considerați esențiale pentru nevoile acestei familii.

- Întrebați-l pe îngrijitor:
 - în ce domeniu ar dori îngrijitorul să obțină mai multe informații;
 - în ce domeniu se confruntă îngrijitorul cu cele mai multe dificultăți;
 - ce strategii s-au dovedit a fi cele mai utile?

Pasul 2: Revizuirea practicii la domiciliu

Completați partea 1A: Revizuirea practicii la domiciliu

- Întrebați îngrijitorul dacă a încercat practica la domiciliu:
 - Permiteți-i îngrijitorului să pună întrebări sau să vă arate ceea ce a exersat.
 - În legătură cu îngrijitorii care nu au încercat strategiile sau care au avut mai puțin succes, întrebați-i dacă a existat ceva care li s-a părut irelevant sau prea dificil.
- **Luați notițe în fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor**
- Pentru fiecare rutină exersată, notați:
 - Ce a mers bine:
 - să identifice comportamentul pozitiv al copilului și/sau utilizarea cu succes a strategiilor de către îngrijitor;
 - să încerce să identifice cel puțin un aspect pozitiv;
 - dacă îngrijitorul nu identifică ce anume a mers bine, lăudați-l pentru că a încercat practica;
 - Ce a reprezentat o provocare:
 - să identifice comportamentele dificile ale copilului (provocatoare, dificil de implicat);
 - să observe încercările nereușite ale îngrijitorului de a utiliza strategiile.
- **Pentru mai multe detalii, consultați secțiunea de rezolvare a problemelor din Anexa 3.**

Planificați activitatea de practică ghidată

- Revizuiți obiectivele individualizate identificate în cadrul celei de-a doua vizite la domiciliu (2) și a sesiunilor de grup:
 - Sunt pașii mici încă adecvați pentru copil? Sunt prea ușori/dificili?
 - Revizuiți pașii dacă este necesar.
- Rugați îngrijitorul să aleagă o activitate sau o rutină de zi cu zi pe care ar dori să o lucreze cu copilul lor în timpul practicii ghidate care durează aproximativ 10 minute, timp în care veți observa îngrijitorul și copilul.
- Discutați despre modul în care strategiile cheie vor fi aplicate la acea activitate specifică de acasă.
- Notă: Selectați 2-3 strategii din toate sesiunile. Strategiile din sesiunile de comunicare sunt relevante pentru majoritatea copiilor și ar trebui să fie întotdeauna încorporate în practică.
- Observați dacă îngrijitorul pare neliniștit sau îngrijorat și liniștiți-l. Anunțați îngrijitorul că:
 - scopul este doar de a exersa și de a încerca strategiile;
 - aceasta este o șansă pentru amândoi de a afla mai multe despre modul în care copilul comunică și se comportă în aceste activități specifice;
 - acest lucru vă va ajuta să consiliați familia cu privire la obiectivele adecvate pentru viitor. Veți înțelege mai bine ce strategii parentale pot fi cele mai utile pentru ei.
- Pregătiți-vă pentru această activitate prin:
 - adunarea materialelor de care aveți nevoie;
 - amenajarea mediului (de exemplu, prin îndepărtarea sau acoperirea oricăror materiale care distrag atenția/nefolositoare).

Partea 2: Observarea și oferirea de coaching îngrijitorului care interacționează cu copilul

Observați și oferiți coaching îngrijitorului care interacționează cu copilul

Completați partea a 2-a a Fișei de lucru pentru stabilirea obiectivelor – a treia vizită la domiciliu (3) (Anexa 5, pagina 114). [10 minute]

Pasul 1: Observați îngrijitorul care interacționează cu copilul

Completați partea a 2-a

- Cereți persoanei care se ocupă de copil să interacționeze cu acesta, implicându-se în activitatea ghidată planificată.
- Opțional: înregistrați video interacțiunea, dacă aveți consimțământul îngrijitorului.
- Folosiți această ocazie pentru a observa modul în care copilul și persoana care îl îngrijește interacționează unul cu celălalt în vederea:
 - colectării informațiilor care vor fi utile pentru reevaluarea informațiilor adunate în timpul celei de-a doua vizite la domiciliu (2) și pentru ajustarea obiectivelor copilului; dar și în vederea
 - observării comunicării copilului, comportamentului provocator și abilităților de joc ale acestuia.
 - Există activități sau materiale care îi plac copilului?
 - Copilul comunică pentru a cere? Cum?
 - Copilul comunică pentru a împărtăși interesul? Cum?
 - Copilul se joacă? Cum?

Folosiți-vă notițele pentru a completa secțiunea "Obiective" a fișei de lucru pentru stabilirea obiectivelor.

- Observați stilul îngrijitorului și identificați strategiile și activitățile care ar putea fi cele mai benefice pentru acesta. (Consultați Tabelul A3.1 *Ghidul cuprinzând conținutul ședințelor de coaching-ului, pentru fiecare vizită la domiciliu*, din Anexa 3).
- Puneți-vă următoarele întrebări:
- *Strategii de mediu:*
 - Care sunt cele 2-3 activități pe care îngrijitorul le preselectează? Care ar putea fi activități mai adecvate din punct de vedere al nivelului de dezvoltare/de joc al copilului?
 - Îngrijitorul oferă alegeri și urmează alegerea copilului?
 - Poate fi îmbunătățită poziționarea îngrijitorului, a copilului și a activității? Este mediul amenajat de așa manieră încât să favorizeze implicarea împărtășită?
- *Strategii pentru a privi și a asculta:*
 - Îngrijitorul observă și comentează cu privire la concentrarea atenției copilului?
 - Îngrijitorul prețuiește comportamentul adecvat al copilului?
 - Persoana care se ocupă de copil observă comunicarea acestuia, inclusiv semnalele slabe de comunicare?

- Observă îngrijitorul cum îi place copilului să se joace (nivelul actual de joc al copilului)?
- *Strategii de construire a rutinei:*
 - Persoana care se ocupă de îngrijirea copilului este jucăușă?
 - Atât adultul, cât și copilul au roluri active în cadrul rutinei? (A pune întrebări sau a dirija copilul nu se consideră exemple de rol activ).
 - Îngrijitorul imită acțiunile de joc adecvate ale copilului pentru a se alătura rutinei?
 - Îngrijitorul modelează (*arată și spune*) noi pași atunci când acțiunile copilului nu sunt adecvate sau devin repetitive sau când copilul este foarte pasiv?
 - Îngrijitorul reia rutina și o menține distractivă și captivantă?
- *Strategii de comunicare:*
 - Persoana de îngrijire vorbește mult? Copilul este foarte tăcut? Îngrijitorul acordă spațiu (pauze) pentru a încuraja comunicarea copilului?
 - Îngrijitorul comentează (vorbește despre) concentrarea atenției copilului? Sau pune multe întrebări, testează copilul (adică încearcă să îl "învețe" mult)?
 - Răspunde îngrijitorul la toate comunicările copilului, inclusiv la cele neclare?
 - Nivelul de limbaj al îngrijitorului corespunde cu cel al copilului?
 - Îngrijitorul demonstrează cuvinte și gesturi pe care copilul le poate folosi pentru a comunica?
 - Îngrijitorul repetă și extinde comunicarea copilului?
 - Îngrijitorul creează oportunități pentru ca copilul să solicite? Și să împărtășească?
- *Predarea de noi competențe și strategii:*
 - Îngrijitorul introduce o nouă abilitate (fie în joc, fie în rutina de acasă) și o învață pas cu pas?
 - Nivelul de ajutor oferit este adecvat?
 - Instrucțiunile sunt clare și consecvente?
 - Îngrijitorul laudă/prețuiește mai mult eforturile copilului decât performanța?
- *Strategii de reglare a comportamentului:*
 - Observă îngrijitorul semnele timpurii de dereglare a comportamentului?
 - Au fost implementate strategii de prevenire a comportamentului provocator (stabilirea cadrului, avertizări, laude pentru un comportament adecvat, programe cu imagini etc.)?
 - În cazul în care apare un comportament necorespunzător sau dificil, îngrijitorul pare să înțeleagă motivul acestuia?
 - Răspunsul la comportamentul necorespunzător este adecvat și eficient?
- *Strategii de extindere a rutinelor:*
 - Îngrijitorul modelează pași noi atunci când rutina este instituită?
 - Îngrijitorul încearcă să conecteze/combine două rutine între ele?
- Căutați strategii pe care îngrijitorul le folosește deja. Notați-le și oferiți feedback pozitiv îngrijitorului după observație.

Pasul 2: Oferiți sesiuni de coaching îngrijitorul

- Furnizarea unor sesiuni de coaching îngrijitorului (consultați Anexa 3) în cadrul celei de-a doua vizite la domiciliu (2):
 - Oferiți îndrumări specifice privind domeniile în care este nevoie de cel mai mult sprijin.
 - Evidențiați buna implementare a strategiilor sau încercările în direcția corectă.
 - Apreciați/lăudați îngrijitorul pentru efort mai degrabă decât pentru performanță.
- Observație: Pentru unele familii, solicitarea de a implica copilul în timp ce cineva îl observă s-ar putea să nu fie bine primită. Dacă simțiți că acesta este cazul, în calitate de facilitator, vă puteți alătura activității, astfel încât să faceți activitatea împreună cu îngrijitorul. Permiteți-i îngrijitorului să conducă interacțiunea pe cât de mult posibil. În cazul în care îngrijitorul refuză să interacționeze cu copilul, săriți peste această activitate și treceți la următoarea.

Demonstrați sfaturi: interacțiunea facilitatorului cu copilul

Explicați-i persoanei care se ocupă de copil că doriți să interacționați pe scurt cu acesta în cadrul unei activități de joacă. Acest lucru vă va ajuta să înțelegeți mai bine comportamentul și interesele copilului și va oferi o demonstrație cu privire la unele dintre strategiile de formare ale cursului.

Puneți la dispoziția copilului diverse materiale și oportunități de a se juca. Aplecați-vă la nivelul copilului. Participați și implicați copilul într-o activitate de joacă timp de 5-10 minute. Pe baza observației pe care ați făcut-o asupra îngrijitorului și a copilului în partea a 2-a, alegeți materialele de joacă adecvate și selectați cele 2-3 strategii/aspecte de demonstrat cu cel mai mare beneficiu pentru îngrijitor.

Chiar dacă ați avut ocazia să participați și să efectuați demonstrația informațiilor relevante în partea a 2-a, asigurați-vă că încercați să interacționați cu copilul pentru a demonstra în continuare strategiile.

- Luați în considerare toate strategiile și concentrați-vă în mod special asupra acelor selectate ca obiective în cadrul celei de-a doua vizite la domiciliu (2) pentru a consolida învățarea
 - Faceți demonstrația strategiilor cu care îngrijitorul pare să aiba cele mai mari dificultăți.

Partea 3: Revizuirea practicii ghidate

Discutați și revizuiți activitatea de practică ghidată

- Revedeți obiectivele și activitățile selectate pentru copil.
- Întrebați-vă:
 - Pasul mic identificat a fost prea dificil pentru copil? Prea ușor?
 - Activitatea aleasă a fost plictisitoare? A fost amuzantă? (A se vedea, de asemenea, rezolvarea problemelor de coaching din Anexa 3, în cadrul celei de-a doua vizite la domiciliu (2)).

Discutați cu îngrijitorul:

- Vorbiți despre ceea ce s-a întâmplat în activitatea de practică ghidată - ce a făcut și ce a spus îngrijitorul și care a fost comportamentul copilului.
- Folosiți ghidul participantului pentru a arăta îngrijitorului strategiile pe care acesta le utilizează deja și strategiile pe care le-ar putea încerca.
- Evidențiați activitățile de succes pe care îngrijitorul ar trebui să le încerce din nou și lăudați utilizarea strategiilor de către îngrijitor.
- Discutați și rezolvați problemele legate de activitățile dificile.
- Discutați cu îngrijitorul despre cum se simte el/ea în legătură cu experiența de a exersa cu propriul copilul.
 - Observați dacă îngrijitorul pare trist sau abătut și răspundeți apreciindu-l pentru că munca și strădaniile sale.
 - Încercați să identificați cel puțin un rezultat pozitiv.
- Încheiați activitatea cu un comentariu pozitiv. Lăudați îngrijitorul pentru că a încercat strategii - menționați abilitățile pe care copilul vi le-a arătat și amintiți-i îngrijitorului pașii următori:
 - Încurajați persoana care se ocupă de copil să continue să exerseze cu copilul acum că programul de formare a competențelor de îngrijire s-a încheiat.

Partea 4: Revizuirea obiectivelor copilului

Completați părțile a 3-a și a 4-a din Fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor – a treia vizită la domiciliu (3) (Anexa 5, paginile 115-118). [10 minute]

Definiți obiectivele copilului

Instrucțiuni generale

Utilizând același proces pe care l-ați urmat în cadrul celei de-a doua vizite la domiciliu (2), treceți în revistă toate informațiile disponibile pentru a descrie nivelul actual al abilităților copilului și apoi stabiliți obiectivele intervenției. Veți folosi informațiile colectate în timpul interviului cu îngrijitorul pentru a stabili celelalte obiective.

A) Revizuirea obiectivelor de comunicare

Pasul 1: Consultați fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor pentru cea de-a doua vizită la domiciliu (2) și tabelul obiectivelor de comunicare.

Analizați obiectivele stabilite în cadrul celei de-a doua vizite la domiciliu (2) și abilitățile observate în timpul interacțiunii îngrijitor-copil, apoi utilizați tabelul pentru a decide obiectivele de comunicare ale copilului (ținte).

Întrebați-vă:

- Poate copilul să afișeze abilități superioare (mai sofisticate)?
- Poate copilul să manifeste aceleași abilități, dar mai frecvent?
 - Dacă DA, este posibil să trebuiască să revizuiți obiectivele.
 - Dacă NU observați niciun progres, sau dacă observați progrese mici sau lipsite de consecvență, mențineți aceleași obiective.

Pasul 2: Finalizarea obiectivelor de comunicare

Completați partea 4A: Obiective de comunicare – a treia vizită la domiciliu (3)

B) Revizuirea obiectivelor de joc

Pasul 1: Consultați fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor pentru a doua vizită la domiciliu (2) și tabelul de obiective pentru abilitățile de joc

Revedeți obiectivele stabilite în cadrul celei de-a doua vizite la domiciliu (2) și abilitățile observate în timpul interacțiunii îngrijitor-copil, apoi folosiți tabelul pentru a decide asupra obiectivelor de joc (ținte).

Întrebați-vă:

- Poate copilul să manifeste acțiuni de joc mai înalte (mai sofisticate)?
- Poate copilul să se joace la același nivel ca înainte, dar cu o varietate mai mare de materiale?
 - Dacă DA, este posibil să trebuiască să revizuiți obiectivele.
 - Dacă NU observați niciun progres, sau dacă observați progrese mici sau lipsite de consecvență, mențineți aceleași obiective.

Copiii sunt capabili să facă câteva activități la un nivel mai ridicat, dar nu vor putea să mențină același nivel ridicat în cadrul unei rutine.

Pasul 2: Completați obiectivele de joc

Completați partea 4B: Obiective de joc – a treia vizită la domiciliu (3)

C) Revizuirea obiectivelor privind abilitățile de viață zilnică

Pasul 1: Consultați fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor pentru a doua vizită la domiciliu (2)

Revedeți obiectivele stabilite în cadrul celei de-a doua vizite la domiciliu (2) și întrebați îngrijitorul despre progresele înregistrate în ceea ce privește aceste abilități.

Întrebați îngrijitorul:

- A exersat practicat îngrijitorul angajarea copilului în acea abilitate?
- Poate copilul să facă mai mulți pași în mod independent în cadrul abilității?
- Poate copilul să facă mai mulți pași cu mai puțin sprijin?

→ Dacă DA, este posibil să trebuiască să revizuiți obiectivele.

→ Dacă NU observați niciun progres sau dacă observați un progres mic sau lipsit de consecvență, mențineți aceleași obiective sau decideți dacă nu ar fi mai bine să vizați o altă abilitate.

De asemenea, îngrijitorii pot dori să schimbe obiectivele și să se concentreze pe diferite alte abilități. Dacă selectați noi abilități, asigurați-vă că acestea sunt adecvate vârstei și relevante pentru funcționarea copilului.

Pasul 2: Completați obiectivele de joc

Completați partea 4C: Obiective privind abilitățile de viață zilnică – a treia vizită la domiciliu (3)

D) Revizuirea obiectivelor de reglare a comportamentului

Pasul 1: Consultați fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor pentru a doua vizită la domiciliu (2)

Revizuiți obiectivele stabilite în cadrul celei de-a doua vizite la domiciliu (2) și întrebați îngrijitorul cu privire la progresele înregistrate în ceea ce privește prevenirea comportamentelor dificile sau provocatoare ale copilului.

Întrebați-l pe îngrijitor:

- A încercat acesta să prevină comportamentul necorespunzător al copilului? Cum?
- Comportamentul se manifestă semnificativ mai puțin?

→ Dacă DA, este posibil să trebuiască să revizuiți obiectivele.

→ Dacă NU observați niciun progres, sau dacă observați un progres mic sau lipsit de consecvență, mențineți aceleași obiective sau decideți dacă nu ar fi mai bine să oferiți îndrumare individualizată.

Faceți referire la strategiile specifice de abordare a comportamentelor dificile în cele două sesiuni de grup dedicate.

Pasul 2: Completați obiectivele de reglare a comportamentului

Completați partea 4D: Obiective de reglare a comportamentului – a treia vizită la domiciliu (3)

E) Revizuirea activităților și priorităților familiei

Pasul 1: Consultați Fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor pentru a doua vizită la domiciliu (2)

Revedeți obiectivele stabilite în cadrul celei de-a doua vizite la domiciliu (2) și întrebați îngrijitorul despre progresele înregistrate în ceea ce privește activitățile familiale.

Întrebați îngrijitorul:

- A exersat îngrijitorul implicarea copilului în aceste activități familiale?
- Poate copilul să facă mai mulți pași în mod independent în cadrul acestor activități?
- Poate copilul să facă mai mulți pași cu mai puțin ajutor?
 - Dacă DA, este posibil să trebuiască să revizuiți obiectivele.
 - Dacă NU observați niciun progres, sau dacă observați un progres mic sau lipsit de

consecvență, mențineți aceleași obiective sau decideți dacă nu ar fi mai bine să vizați o altă activitate.

De asemenea, îngrijitorii pot dori să schimbe obiectivele și să se concentreze pe diferite alte activități. Dacă selectați noi activități, asigurați-vă că acestea sunt adecvate vârstei și sunt semnificative pentru familie.

Pasul 2: Completați graficul activităților familiale

Completați partea 4E: Activitățile și prioritățile familiei – a treia vizită la domiciliu (3)

Partea 5: Revizuirea obiectivelor pentru îngrijitori

Completați partea a 5-a din Fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor – a treia vizită la domiciliu (3) (Anexa 5, pagina 119). [10 minute]

Pasul 1: Revizuiți notițele privind interacțiunea îngrijitor-copil și consultați tabelul cu strategii de intervenție

Revizuiți notițele dvs. despre interacțiunea îngrijitor-copil pentru a identifica zonele de strategii în care îngrijitorul are nevoie de cel mai mult sprijin și zonele în care observați o utilizare spontană a strategiilor.

Consultați tabelul cu strategii de intervenție

Luați în considerare interacțiunea per ansamblu în cadrul următoarelor domenii:

- *Strategii de mediu:*
 - Cum este gestionarea mediului și a materialelor?
 - Cum este poziționarea îngrijitorului?

- *Strategii pentru a privi și a asculta:*
 - Îngrijitorul observă interesele, abilitățile și comportamentul pozitiv al copilului?
- *Strategii de construire a rutinei:*
 - Observați o structură a jocului (pași, repetiții)?
 - Îngrijitorul participă la joc? Este ea/el prea pasiv(ă)? Prea directiv(ă)?
- *Înțelegerea strategiilor de comunicare:*
 - Îngrijitorul vorbește prea mult? Prea puțin?
 - Răspunde îngrijitorul la comunicarea copilului?
- *Răspunsul la strategiile de comunicare:*
 - Încearcă îngrijitorul să promoveze în mod activ comunicarea copilului? Cum?
- *Strategii de predare a noilor competențe:*
 - Încearcă îngrijitorul să predea noi abilități? Cum?
- *Strategii de reglare a comportamentului:*
 - Încearcă persoana care se ocupă de copil să îl țină pe acesta în echilibru? Cum?
 - Observă îngrijitorul semnele comportamentului provocator?
- *Strategii de răspuns la comportamentele dificile:*
 - Cum răspunde îngrijitorul la un comportament provocator sau dificil (în cazul în care acesta apare)?
- *Strategiile de extindere a rutinelor:*
 - Îngrijitorul încearcă să facă legătura între o activitate și următoarea? Cum?
- Luați în considerare toate strategiile și concentrați-vă în mod special pe strategiile selectate ca obiective în cadrul celei de-a doua vizite la domiciliu (2) pentru a consolida învățarea.
 - Este nevoie de sprijin specific? Care sunt strategiile cu care îngrijitorul pare să aibă cele mai mari dificultăți?
- Majoritatea îngrijitorilor vor avea nevoie de asistență în majoritatea sau în toate domeniile de intervenție.
- Cu toate acestea, este important să observăm atunci când îngrijitorul manifestă o utilizare spontană (chiar dacă parțială) a strategiilor. În acest caz oferiți un feedback pozitiv.

Graficul strategiilor de intervenție

S#	Domenii de strategie	Strategii de intervenție
1	<i>Strategii de mediu</i>	1. Amenajați spațiul: eliminați distractorii și creați un spațiu sigur pentru interacțiune. 2. Începeți cu 2 sau 3 alegeri motivante și urmați alegerea copilului dumneavoastră. 3. Stați în fața copilului, coborâți la nivelul acestuia și aveți activitatea între dumneavoastră și copil.
2	<i>Strategii pentru a privi și a asculta</i>	1. <i>Privește și Ascultă</i> - Observați ce îl motivează și de ce este interesat copilul dumneavoastră. 2. Aflați cum îi place copilului dumneavoastră să se joace și arătați copilului noi moduri de a se juca. 3. <i>Privește și Ascultă</i> - Observați comportamentul bun al copilului și răspundeți cu laude.
3	<i>Strategii de construcție a rutinei</i>	1. Participă la rutină – Faceți cu rândul imitând ceea ce face copilul. 2. <i>Arată și spune</i> - Adaugă-i copilului un nou pas în rutină. 3. Reia rutina pentru a ajuta copilul să petreacă mai mult timp împărtășind implicarea.
4	<i>Înțelegerea strategiilor de comunicare</i>	1. Răspundeți prin cuvinte și gesturi la tot ce comunică copilul, chiar și atunci când nu este clar. 2. Folosiți cuvinte și gesturi care se potrivesc cu nivelul de limbaj al copilului. 3. Așteptați pentru a-i oferi copilului timp să comunice. 4. Vorbiți despre ceea ce face și la ce se uită copilul.
5	<i>Răspunsul la strategiile de comunicare</i>	1. <i>Arată și spune</i> - Demonstrați cuvinte și gesturi pe care copilul le poate folosi pentru a comunica. 2. Repetați cuvintele spuse de copil și extindeți limbajul copilului. 3. Creați oportunități pentru copil să ceară. 4. Creați oportunități pentru copil să comunice pentru a împărtăși.
6	<i>Strategii de predare a noilor competențe</i>	1. Descompuneți abilitatea în pași mici și învățați copilul câte un pas mic pe rând. 2. Lăsați copilul să învețe! Oferiți cel mai mic nivel de ajutor necesar pentru succesul copilului. 3. Oferiți instrucțiuni clare și consecvente și lăudați copilul pentru că încearcă. 4. Întrebați-vă: pot preda un alt pas?
7	<i>Strategii de reglare a comportamentului</i>	1. Răspundeți la abilități și la comportament adecvat prin laude și încurajare. 2. <i>Privește și Ascultă</i> semnalele înainte de comportamentul provocator. 3. Aranjați mediul și atenționați înainte de a schimba activitățile pentru a vă ajuta copilul să rămână liniștit. 4. Dacă copilul are o "criză" sau un "tantrum", rămâneți calm și așteptați să se calmeze. Apoi gândiți-vă la motivul comportamentului.
8	<i>Strategii de răspuns la comportamente dificile</i>	1. Folosiți programe în imagini pentru a vă ajuta copilul să înțeleagă activitățile și să rămână calm. 2. Răspundeți la comportamentul provocator pentru a obține acces la ceva învățând copilul să folosească abilități de comunicare. 3. Ignorați comportamentul provocator pentru a obține atenția dacă este sigur și în regulă să faceți acest lucru. 4. Stabiliți așteptări clare, consecvente și potrivite pentru a reduce comportamentul provocator care urmărește evitarea sau oprirea rutinei. 5. Învățați un comportament sigur și adecvat pentru a înlocui comportamentul provocator de obținere a senzațiilor.
9	<i>Strategii de extindere a rutinelor</i>	1. Extindeți rutinele: folosiți <i>Arată și Spune</i> pentru a adăuga pași noi. 2. Legați două rutine împreună pentru a extinde o rutină pe care copilul o poate face.

Pasul 2: Completați tabelul cu obiectivele îngrijitorului

Completați partea a 5-a: Obiectivele îngrijitorului

Identificați trei **domenii cu strategii de intervenție** pe care să le aveți în vedere ca și obiective.

- Asigurați-vă că începeți de la început prin a selecta mai întâi cele mai importante domenii de bază.

Veți oferi sprijin îngrijitorului în ceea ce privește domeniile de strategie țintă din timpul jocului și al rutinelor de acasă (partea a 6-a).

Partea 6: Selectarea noilor rutine țintă

Completați partea a 6-a din Fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor – a treia vizită la domiciliu (3) (Anexa 5, pagina 120)

Pasul 1: Analizați fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor

Folosiți toate informațiile colectate în timpul vizitei la domiciliu și obiectivele copilului și ale îngrijitorului (părțile 4 și 5) pentru a identifica rutinele țintă.

Pasul 2: Completați tabelul cu rutinele țintă

- Selectați trei rutine de joc în funcție de obiectivele de joc:
 - Cel puțin un exercițiu trebuie să vizeze ținta de joc 1 și cel puțin un exercițiu trebuie să vizeze ținta de joc 2.
- Selectați trei rutine de acasă pe baza obiectivelor privind abilitățile de viață zilnică și a obiectivelor privind activitățile familiale:
 - Cel puțin o rutină ar trebui să vizeze abilitățile de viață zilnică și cel puțin o rutină ar trebui să vizeze activitățile familiale.
- Nu uitați că atât rutina de joacă, cât și cea de acasă vor viza, de asemenea, obiectivele de comunicare.
- Puteți alege aceleași rutine selectate în cadrul celei de-a doua vizite la domiciliu (2) și le puteți face mai complexe:
 - adăugând mai multe etape;
 - modificând ordinea etapelor;
 - adăugând diferite etape.
- Puteți selecta noi rutine. Selectați activități care vor fi motivante pentru copil și care se desfășoară în majoritatea zilelor.
- Pe măsură ce copilul progresează, aceleași rutine pot avea mai multe etape sau etape diferite.

Veți folosi jocul și rutinele de acasă pentru lucrul cu toate obiectivele copilului.

Veți sprijini îngrijitorul în toate domeniile de strategie țintă.

Partea 7: Sprijinirea practicii independente

Discutați planurile pentru continuarea exersării strategiilor în viitor

- Revedeți obiectivele pe care îngrijitorul le-a stabilit pentru lunile următoare (în timpul sesiunii 9).
- Discutați despre posibilele provocări în practicarea strategiilor și faceți un brainstorming pentru a găsi posibile soluții.
- Notați obiectivele și activitățile revizuite la paginile 117 și 118 din fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor.

Reamintiți îngrijitorului strategiile pentru relaxare și îngrijire de sine

- Referindu-vă la ghidul participanților, reamintiți-i îngrijitorului strategiile utile pentru relaxare.
- Discutați strategiile de îmbunătățire a stării de bine a îngrijitorului.

Reamintiți familiei despre alte tipuri de sprijin și servicii disponibile

- Reevaluați nevoile familiei.
- Informați-i pe membrii acesteia despre serviciile de asistență disponibile.

Felicități familia pentru finalizarea cu succes a cursului de formare a abilităților de îngrijire

- Felicități familia.
- Dacă este cazul, asigurați familia că va putea să vă contacteze dacă are întrebări sau preocupări.
- Actualizați datele de contact din evidențele dumneavoastră (telefon, adresă).
- Luați-vă rămas bun.

Anexa 5: Fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor – a treia vizită la domiciliu (3)

Fișa de lucru pentru stabilirea obiectivelor – a treia vizită la domiciliu (3) pentru specialiști formatori și facilitatori

Inițialele copilului: _____ Îngrijitor: ☐mama ☐tatăl ☐alt îngrijitor (_____)

Data vizitei: _____ Inițialele formatorului/facilitatorului: _____

Folosiți acest formular pentru a lua notițe în timpul vizitei și pentru a stabili obiectivele copilului.

Partea 1A: Revizuirea practicii la domiciliu

	Rutinele de joacă/acasă exersate	
	S-au desfășurat bine	Provocări
Rutina 1		
Rutina 2		
Rutina 3		

Partea 2: Observați interacțiunea îngrijitorului cu copilul

Înainte de a începe, încercați să vă dați seama dacă comportamentul copilului în momentul în care îl vedeți este reprezentativ pentru abilitățile sale actuale/curente. Întrebați:

- A existat un eveniment sau o schimbare de rutină astăzi/săptămâna aceasta/săptămâna trecută care ar fi putut să vă supere copilul? Copilul se simte bine?

Observați:

Observați copilul:	Observați îngrijitorul:
▪ Există activități sau materiale care îi plac copilului? ▪ Copilul comunică pentru a cere? Cum? ▪ Copilul comunică pentru a împărtăși interesul? Cum? ▪ Copilul se joacă? Cum?	▪ Ce activități selectează îngrijitorul? ▪ Cum comunică îngrijitorul? – Cât de complex este limbajul îngrijitorului? Adresează multe întrebări? Face pauză? – Îngrijitorul observă comunicarea copilului? – Cum răspunde acesta? ▪ Îngrijitorul se joacă cu copilul? Cum? ▪ Observați strategiile pe care îngrijitorul le folosește deja și oferiți feedback pozitiv îngrijitorului după observație.

Partea 3: Graficul nivelului actual de competențe al copilului – a treia vizită la domiciliu (3)**Revizuiți notițele dvs. privind interacțiunea îngrijitor-copil.****Puneți un x lângă gesturile și cuvintele pe care le poate folosi copilul și nivelul de joc al acestuia**

Nivelul actual de comunicare pentru a cere			Nivelul actual de comunicare pentru a împărtăși			Nivelul actual de joc		
Nu folosește încă gesturi sau cuvinte pentru a cere			Nu folosește încă gesturi sau cuvinte pentru a împărtăși			Nu se joacă încă cu oameni sau obiecte		
Contactul vizual (Se uită la dvs. sau la obiect)			Contactul vizual (Se uită la obiect, apoi la dvs., apoi din nou la obiect)			x	Jocuri cu oameni (încă nu există obiecte)	
Gesturi:	Întinde mâna pentru a cere		Gesturi:	Arată pentru a împărtăși		Joc simplu cu obiecte		
	Dăruiește pentru a cere (de exemplu, vă dă borcanul ca să-l deschideți)			Indică cu degetul pentru a împărtăși		Joc de construcție		
	Indică cu degetul pentru a cere			Dăruiește pentru a împărtăși (de exemplu, vă dă un desen ca să vi-l arate)		Joc simbolic simplu		
Limbaj:	1 cuvânt pentru a cere		Limbaj:	1 cuvânt pentru a împărtăși		Joc simbolic avansat		
	2 cuvinte împreună pentru a cere			2 cuvinte împreună pentru a împărtăși				
	Mai multe cuvinte și gesturi împreună pentru a cere			Mai multe cuvinte și gesturi împreună pentru a împărtăși				
Observații:			Observații:			Observații:		

Partea 4: Obiectivele copilului – a treia vizită la domiciliu (3)

Diagrama obiectivelor de comunicare

Folosiți acest tabel pentru a decide obiectivele (țintele) de comunicare ale copilului. Acestea sunt orientative și nu reprezintă reguli stricte. Nu uitați că este important să aveți atât obiective de limbaj vorbit, cât și obiective legate de gesturi pentru fiecare copil. Toate gesturile de împărtășire sunt importante! Le puteți modela pe toate folosind *Arată și spune*, indiferent de ceea ce poate face deja copilul.

Exemple privind competențele actuale ale copilului	Obiectivul privind gestul/gesturile de cerere	Obiectivul privind gestul/gesturile de împărtășire	Obiectivul privind cuvintele vorbite
Nu folosește gesturi sau cuvinte; folosește fie sunete, fie încearcă să vorbească; sau se uită la dvs. fără sunete sau cuvinte	Un gest de cerere (întinde mâna sau arată cu degetul)	Un gest de împărtășire (arată)	1 cuvânt
Poate cere cu un cuvânt sau un gest, dar nu împărtășește	Orice gest de cerere pe care copilul nu-l arată încă (întinde mâna, dă sau indică cu degetul)	Un gest de împărtășire (arată)	1 cuvânt
Folosește câte un cuvânt pentru a cere sau a împărtăși	Începeți din partea de sus a graficului, de pe prima pagină, și alegeți un gest de cerere lipsă (întinde mâna, dă sau indică cu degetul).	Începeți din partea de sus a graficului, de pe prima pagină, și alegeți un gest de împărtășire lipsă (arată, indică sau dă).	1-2 cuvinte
Folosește 2 sau mai multe cuvinte deodată pentru a cere sau a împărtăși	Începeți din partea de sus a graficului, de pe prima pagină, și alegeți un gest de cerere lipsă (întinde mâna, dă sau indică cu degetul).	Începeți din partea de sus a graficului, de pe prima pagină, și alegeți un gest de împărtășire lipsă (arată, indică sau dă).	2-3 cuvinte
Folosește 3 sau mai multe cuvinte deodată pentru a cere sau a împărtăși	Începeți din partea de sus a graficului, de pe prima pagină, și alegeți un gest de cerere lipsă (întinde mâna, dă sau indică cu degetul).	Începeți din partea de sus a graficului, de pe prima pagină, și alegeți un gest de împărtășire lipsă (arată, indică sau dă).	Grupuri scurte de cuvinte/propoziții

Partea 4A: Obiective de comunicare

- Folosiți nivelul actual de comunicare de la pagina 115 și tabelul cu obiective de comunicare de la pagina 116 pentru a identifica un obiectiv pentru cuvintele vorbite și obiective (ținte) pentru gesturile de comunicare a cererilor și a împărtășirilor. Puneți un x în dreptul fiecărui obiectiv.

Obiectivul gesturi de cerere		Obiectivul gesturi de împărtășire		Obiectivul cuvinte vorbite	
Întinde mâna pentru a cere		Arată		1 cuvânt	
Dă		Indică cu degetul		2 cuvinte împreună	
Indică cu degetul		Dă		Mai multe cuvinte și gesturi împreună	
Observații:		Observații:		Observații:	

Partea 4B: Obiective de joc

- Utilizați nivelul actual de joc de la pagina 115 pentru a identifica obiectivele de joc. Puneți un x lângă nivelurile pentru obiectivele de joc. Puteți alege fie opțiunea A, fie opțiunea B pentru a selecta obiectivele pentru nivelul de joc.
- Opțiunea A): Obiectivul de joc 1 poate fi nivelul actual de joc al copilului dacă acesta se poate juca doar cu unul sau două materiale specifice la un anumit nivel de joc. Obiectivul de joc 2 poate fi următorul nivel de joc.
 - Opțiunea B): Atât obiectivul de joc 1, cât și obiectivul de joc 2 pot fi următorul nivel de joc dacă copilul pare să stăpânească pe deplin nivelul său actual de joc (adică copilul se poate juca cu o varietate de materiale la același nivel de joc).

Obiectivul nivelului 1 de joc:		Obiectivul nivelului 2 de joc:	
Jocuri cu oameni (nu există încă obiecte)		Jocuri cu oameni (nu există încă obiecte)	
Joc simplu cu obiecte		Joc simplu cu obiecte	
Joc de construcție		Joc de construcție	
Joc simbolic simplu		Joc simbolic simplu	
Joc simbolic avansat		Joc simbolic avansat	
Observație:		Observație:	

Partea 4C: Obiective privind abilitățile de viață zilnică

 Folosiți informațiile colectate în timpul vizitei la domiciliu pentru a identifica două obiective privind abilitățile de viață zilnică. Asigurați-vă că:

- selectați abilități care sunt adecvate vârstei și relevante pentru funcționarea copilului; și
- notați ce poate face deja copilul în cadrul acelei activități (precizați dacă copilul o face cu sau fără ajutor)

	Obiectivul 1 privind competențele de viață zilnică:	Obiectivul 2 privind competențele de viață zilnică:
Competență/abilitate:		
Poate face în prezent (cu/fără ajutor):		

** Partea 4D: Obiective de reglare a comportamentului**

Utilizarea informațiilor colectate în timpul vizitei la domiciliu în vederea revizuirii progresului înregistrat de obiectivele legate de comportamentele dificile.

	Obiectivul 1 privind reglarea comportamentului:	Obiectivul 2 privind reglarea comportamentului:
Comportamentul provocator/ necorespunzător:		
Motivul*		
Planul de răspuns*		

*Consultați-vă cu supervizorul vostru dacă este necesar.

** Partea 4E: Activitățile și prioritățile familiei**

Cereți îngrijitorului să revizuiască progresul înregistrat de activitățile zilnice de familie selectate sau să identifice noi activități.

	Prima activitate de familie:	A doua activitate de familie:
Activitate de familie		
Poate face în prezent (cu/fără ajutor):		

 Partea 5: Obiective pentru îngrijitori – a treia vizită la domiciliu (3)

Folosiți-vă observațiile pe marginea interacțiunii dintre îngrijitor și copil pentru a identifica categoriile de strategii care au nevoie de sprijin/asistență.

Domenii de strategie*	Cât de bine folosește îngrijitorul strategiile? Observați exemplele de mai jos		Aveți nevoie de sprijin/ asistență?			Obiective*
	Necesită îmbunătățiri	Bine folosite	Nu	Sprijin parțial	Sprijin total	[Selectați 3]
Mediu						
Privește și ascultă						
Construirea rutinei						
Înțelegerea comunicării						
Răspunsul la comunicare						
Predarea de noi competențe						
Reglarea comportamentului						
Răspunsul la comportamente dificile						
Extinderea rutinelor						

* Consultați ghidul vizitei la domiciliu pentru o listă completă de strategii. **Marcați cu un x trei domenii pe care să le considerați prioritare atunci când sprijiniți/asistați îngrijitorul.

Partea 6: Rutinele țintă – a treia vizită la domiciliu (3)

Utilizați toate informațiile colectate în timpul vizitei la domiciliu și obiectivele copilului și ale îngrijitorului pentru a identifica rutinele țintă.

- Selectați trei rutine de joc în funcție de obiectivele de joc:
 - Cel puțin o rutină trebuie să vizeze ținta de joc 1 și cel puțin o rutină trebuie să vizeze ținta de joc 2.
- Selectați trei rutine de acasă pe baza obiectivelor privind abilitățile de viață zilnică și a obiectivelor privind activitățile familiale.
 - Cel puțin o rutină ar trebui să vizeze abilitățile de viață zilnică și cel puțin o rutină ar trebui să vizeze activitățile familiale.
- Nu uitați că atât rutina de joacă, cât și cea de acasă vor viza, de asemenea, obiectivele de comunicare.
- Alegeți activități care vor fi motivante pentru copil și care se desfășoară în majoritatea zilelor.

	Rutine-țintă pentru abilitățile de joc	Rutine-țintă pentru abilitățile de acasă
Rutină 1		
materiale		
observații/pași*		
Rutina 2		
materiale		
observații/pași*		
Rutina 3		
materiale		
observații/pași*		

*Puteți completa aceste părți într-o etapă ulterioară. Pe măsură ce copilul progresează aceleași rutine pot avea aceleași etape sau etape diferite

**Programul de formare
a abilităților de îngrijire
pentru familiile copiilor cu
întârzieri sau dizabilități
de dezvoltare**

Organizația Mondială a Sănătății
20 Avenue Appia
CH-1211 Geneva 27
Elveția